

Gazdasági Program

2025-2029

(558/2025. (XI.06.) számú képviselő-testületi határozattal elfogadott)

I. BEVEZETŐ

I.1. Jogsabályi háttér

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a alapján az önkormányzat által kötelezően elkészítendő gazdasági program az önkormányzat hosszú távú elképzeléseit tartalmazza. Helyi szinten azokat a célkitűzéseket és feladatokat határozza meg, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A város fejlődése, versenyképességének megőrzése és az itt lakók megfelelő életkörülményeinek és munkalehetőségének biztosítása érdekében szükséges a város működésének, gazdaságának, termelő-infrastruktúrájának és (köz)szolgáltatásainak hatékonyság-elvű fejlesztése. Azt kívánjuk elérni, hogy a gazdasági potenciál növekedésével, a térségi szerepkör erősödésével párhuzamosan Tata élhető, környezeti szempontból magas minőségű, a lakosság és a turisták számára egyaránt vonzó hely legyen.

Azokat a fejlesztéseket kell megvalósítani, amelyek közvetlen hatást gyakorolhatnak a helyi gazdaság jövedelemtermelő képességére, a húzóágazatok meglepedésére és fejlődésére. A fejlesztések célja a vállalkozási környezet javítása, elsősorban az infrastruktúra fejlesztése révén. A város versenyképességének, jövőbeni prosperitásának fontos eleme a gazdaság, ezen belül különösen az új technológiák alkalmazása, az innovatív, magas hozzáadott értékű, tudásintenzív induló vállalkozásoknak a telepítése, gyors és hatékony segítése.

Az önkormányzat mindenekelőtt az általa fenntartott nevelési-oktatási-közművelődési intézményekben folyó minőségi munkát tudja befolyásolni, ugyanakkor aktív szerepet játszhat a minőségi munkaerő letelepedésének segítésében is. Folyamatos feladat az intézmények felújítása és korszerűsítése, az önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények, infrastruktúra energiahatékonyság-központú rehabilitációja, megújuló energiaforrások fokozott használatának ösztönzése. A gazdasági élet szereplőivel való intenzív kapcsolat elősegítheti a képzési irányoknak a piaci igények szerinti meghatározását is.

A város célja, hogy polgárai számára a lehető legjobb minőségű életfeltételeket kínálja, a fejlesztési programjának célrendszerében markánsan meg kell jelennie a természeti és épített környezettel, a jólét közösségi feltételeit biztosító intézmény-rendszerrel foglalkozó elemeknek.

Tata Város Önkormányzata közel két évtizede fogalmazta meg első komplex társadalom- és településfejlesztési, igazgatásszervezési és helyi gazdaságfejlesztési tervét, a Magyary-tervet. Az azóta eltelt időszak igazolta a távlatos és a választási ciklusoktól független tervezés és városi fejlődési vízió fontosságát, szükségét. A Magyary-tervek értékeléséhez célszerű az egyes képviselő-testületek munkáját összefoglaló önkormányzati beszámolókat is kézbe venni, számba véve a tervek megvalósulását, aktualizálását, újak megfogalmazását vagy éppen egyes tervek meghaladását.

I.2. Magyary-tervek

Az első Magyary-terv 2008-ban jelent meg Tata és Tóváros egyesítésének 70. évfordulója alkalmából. Nem véletlen, hogy névadója, a tatai születésű, nemzetközi szinten is kiemelkedő közigazgatási szakember és kutató, Magyary Zoltán lett, hiszen az ő nevéhez fűződik a két városrész egyesülését kimondó belügyminiszteri döntés kezdeményezése és annak megszületése is.

Magának a terv megírásának a 2006-os önkormányzati választást követően fogant ötlete is Magyary Zoltántól eredt, aki 1938. szeptember 23-án *Mi lesz Tatatóvárosból?* címmel adott közre egy vitairatot, ami új feladatokat és célokat határozott meg az immár egyesített település számára. A szellemi előzményének tekintett szöveghez hasonlóan a Magyary-terv is azzal a szándékkal született meg, hogy a város jövőjét, megoldandó problémáit ne ötletszerűen alakítsa, kezelje az önkormányzat, hanem kellő körültekintéssel, megfontoltsággal és a tataiak széleskörű bevonásával kidolgozott „átfogó terv” alapján, amely „az összes életbevágó és fontos kérdések megoldására kiterjed”.

Már a CD-re is rögzített több mint 400 írásos észrevétel és fórumok sorozata alapján kidolgozott első Magyary-terv bevezetőjében is megfogalmazódott, hogy – bár a program több évtizedes távlatban gondolkodva íródott – az önkormányzat nem tekinti a város fejlődését lezártnak, mert a későbbiek folyamán még számos olyan új gondolat, igény és körülmény merülhet fel, ami további tervezést, a korábbi elképzelések felülvizsgálatát teszi szükségessé. Ennek jegyében született meg 2015-ben – újabb fórumok megtartását és a tataiak írásban vagy online beérkezett véleményének feldolgozását követően – a Magyary-terv 2.0, és ugyanebből a megfontolásból készítette el és adta kézre a 2024-es év elején a Magyary-terv 3.0 vitairatát az önkormányzat.

A Magyary-terv 3.0 vitairatának összeállításához azok a fórumok szolgáltak alapvető kiindulópontként, amelyeket 2020. január és március között rendezett meg az önkormányzat a Városházán, illetve a koronavírus-járvány miatt elrendelt korlátozások okán egy alkalommal a Tatai Televízió nyilvánossága előtt. Az ebben az időszakban szóban vagy írásban beérkezett javaslatok, észrevételek beépítésével született meg az a szöveg, amely nemcsak a Magyary-terv harmadik változatához, de részint az önkormányzat 2025-ig szóló Gazdasági Programjához is alapul szolgált.

Az ezt követő időszakban, 2021 és 2023 között az önkormányzat több olyan városfejlesztési dokumentumot készített vagy vizsgált felül, amelyek szintén hozzájárultak a Magyary-terv 3.0 vitairatának megalapozásához. Ezek közül a legfontosabb a képviselő-testület által 2021 decemberében elfogadott Településfejlesztési Konceptió volt, amelynek jövőképe, a városra és a térségre vonatkozó átfogó és az egyes városrészeket érintő fejlesztési céljai, valamint egyes intézkedései is beépültek az új tervbe. Ezen kívül a még 2016-ban elfogadott Helyi Közösségi

Fejlesztési Stratégia, a 2017-ben hatályba lépett Integrált Településfejlesztési Stratégia, a 2018-ban megalkotott Közép- és hosszú távú Vagyongazdálkodási Terv, a 2018 és 2030 közötti időszakra szóló Klímastratégia, a 2020-21-ben elkészített Fényes Fürdő Fejlesztési Konceptió, a 2020 és 2023 között érvényes Sportkonceptió, a testület által szintén 2021-ben jóváhagyott és 2027-ig szóló Kulturális Konceptió, az ugyancsak erre az időre vonatkozó Zenei Konceptió, a 2023-ban felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Program, a 2020-ban és 2023-ban is átdolgozott Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió, valamint a képviselő-testület által 2024 februárjában tárgyalta Ifjúsági Stratégia elemei is hozzájárultak a vitairat elkészültéhez. Fontos kiemelni, hogy már ezek az említett dokumentumok is a tataiak aktív bevonásával és részvételével készültek el, összeállításukat minden esetben lakossági és/vagy szakmai fórumok, kérdőíves felmérések és/vagy interjúk, közösségi tervező alkalmak, workshopok előzték meg. A már elfogadott stratégiák, konceptiók és programok mellett ugyanakkor jelenleg még kidolgozás alatt álló vagy véglegesített dokumentumok – a Környezetvédelmi Program, a Gyermekjogi Stratégia, az Integrált Települési Vízgazdálkodási Terv, a Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv –, valamint a Magyary Zoltán Művelődési Központ felújításához kapcsolódó tervek, konceptiók és tanulmányok is hozzájárultak a Magyary-terv 3.0 vitairatának elkészítéséhez.

A Magyary-terv harmadik változatának vitairata az előző két programhoz hasonlóan egy emberöltőre, azaz 25-30 évre kívánja meghatározni Tata fejlődésének fő vonalait, a város élhetőségének megőrzését tűzve ki legfontosabb célként. A tervnek a Településfejlesztési Konceptión alapuló jövőképe 2030-ig magas életminőséget, minőségi munkahelyeket biztosító, szolgáltató térségi központként jelöli ki városunk pozícióját, 2050-ig tekintve pedig versenyképes, fenntartható és harmonikusan működő és fejlődő településként határozza meg Tatát. A terv a korábbiakból kiindulva továbbra is alapvetőnek tekinti a város épített és teremtett környezetének megőrzését, a helyi önzonosságtudat, a „tataiság” erősítését és az ehhez szervesen kapcsolódó közösségfejlesztést, az önkormányzatnak a város egészségéért viselt felelősségét, valamint a helyi értékekhez és igényekhez alkalmazkodó fejlesztést.

Az alapelvek és a még meg nem valósult, de továbbra is időszerű programelemek megőrzése mellett a Magyary-terv 3.0 több változást is tartalmaz elődeihez képest. Ezek közé tartozik, hogy az egész tervet átszövi egyfelől az okos város (Smart City), másfelől a teremtésvédelem gondolata. Előbbi lényege, hogy a korszerű és innovatív információs technológiákkal és fejlett digitális infrastruktúrával támogatott városfejlesztés minden területén érvényesíti a magas minőség, a hatékonyság, a környezeti, gazdasági és társadalmi fenntarthatóság, valamint a helyben élők, azaz a tataiak fokozott bevonásának szempontjait. A teremtésvédelem elvű megközelítés más környezet- és természetvédő megközelítésekkel szemben nem pusztán a teremtett és épített környezetre összpontosít, az ember szerepét is kulcsfontosságúnak tartja, hiszen úgy tekint az emberre, mint aki nem birtokosa, hanem gazdája az őt körülvevő világnak, amelyet őrizni és gondozni köteles. Az úgynevezett átfogó ökológiai szemlélet a globális környezeti válsággal egységben vizsgálja a gazdaságot, a társadalmi folyamatokat. Ugyanakkor kiemeli a helyi szint jelentőségét, mint ahol valóban létrejöhet a globálisan továbbra is hiányzó „nagyobb felelősség, erős közösségi érzés, különleges törődési képesség és nagylelkűbb kreativitás, a saját földünk iránti mély szeretet, és az azzal való törődés is, amit az ember gyermekeire és unokáira hagy”.

II. HELYZETELEMLZÉS

II.1. Demográfiai helyzet

II.1.1. A település társadalmi bázisa

Tata város a Közép-dunántúli Régióban, azon belül Magyarország legkisebb vármegyéjében, Komárom-Esztergom Vármegye Tatai járásában található, a járás központja. A Tatai járás területe 306,69 km², lakosság száma **2025. január 1-jén 39.180 fő** volt. A kistérséget és a járást északról a Duna, mint természetes országhatár Szlovákia felé, nyugatról a komáromi, keletről az esztergomi, délről az oroszlányi és a tatabányai járás határolja.

A városnak kiterjedt közlekedési infrastruktúrája van. Tata megközelíthetősége közúton, személygépkocsival nagyon jónak mondható, hiszen közvetlenül az M1-es autópálya mentén fekszik, amelynek köszönhetően Budapest (illetve Bécs vagy Pozsony) gyorsan elérhető. A városon áthalad az 1-es számú főút, amely Budapesttől Tatabányáig az M1-es autópálya mellett halad, majd Tatát is észak-dél irányban átszelve Almásfüzitőnél csatlakozik a 10-es úthoz, amely pedig a Duna völgyében haladva Budapest északnyugati részével teremt kapcsolatot. Az 1-es út igen jelentős környezeti terhelést okoz Tatának, s mivel irányonként egysávos, az átlagos haladási sebesség is számottevően alacsonyabb, mint az autópályán. A vármegye központ, Tatabánya mindössze 10 km-re fekszik Tatától, az 1-es úton pár perc alatt elérhető. A város jó vasúti összeköttetéssel is rendelkezik, helyi buszközlekedés és taxi szolgáltatás is biztosított.

(**Forrás:** Tatai Kistérségi Többcélú Társulás Területfejlesztési Terve, Tata Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája)

Tata – népessége alapján – a magyarországi városok sorában hozzávetőlegesen az 50. legnagyobb település. **Állandó** lakosainak száma az alábbiak szerint alakult az elmúlt 20 évben:

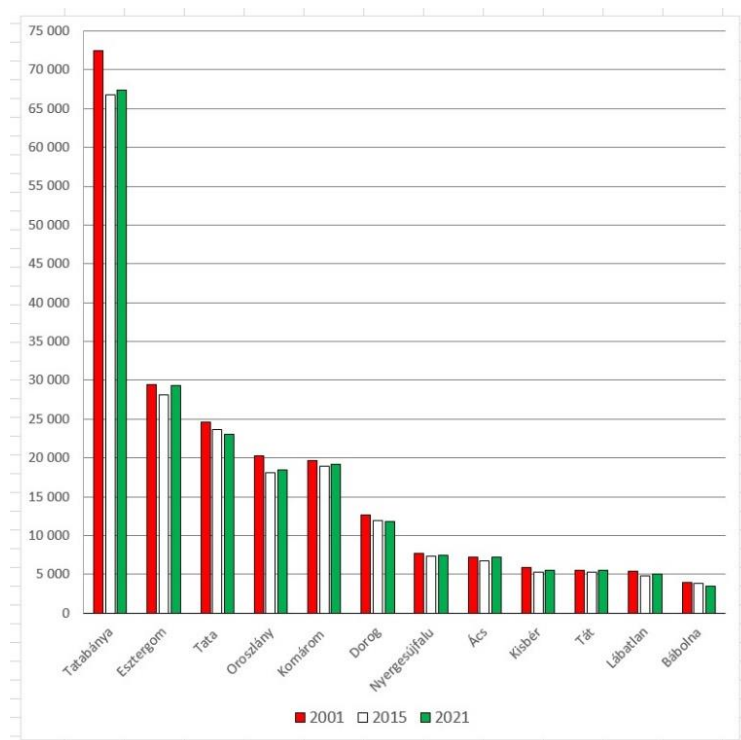
1. táblázat

Év	Lakónépesség [fő]
2001. január 1.	24.598
2005. január 1.	23.860
2011. január 1.	23.575
2015. január 1.	23.613
2019. január 1.	23.169
2021. január 1.	23.074
2023. január 1.	22.833

Forrás: (www.ksh.hu)

Tata **állandó** népessége az elmúlt két évtizedben több mint 1500 fővel csökkent. A mintegy 6,2 %-os népességfogyatkozás valamivel erőteljesebb, mint a hazai csökkenés üteme (4,6 %). Ez mögött alapvetően a városi népesség általánosan nagyobb fogyása áll, ami Tata térségében is jellemző folyamat. Ezt a népességcsökkenési trendet a város kedvező természeti adottságai, kulturális sokszínűsége és infrastrukturális fejlődése sem volt képes ellensúlyozni, még úgy sem, hogy számos szempont alapján mind a város, mind a kistérség egyike Magyarország legélhetőbb térségeinek.

Komárom-Esztergom vármegye városainak népességváltozása 2001-2015-2021 időszakában

Tata népességfogyatkozása a vármegye 12 városa között jelentős mértékűnek számít, hiszen az elmúlt két évtized viszonylatában az 5. legnagyobb arányú fogyatkozás Tatán következett be, de ha csak a legutóbbi 6 évet tekintjük, akkor csupán Bábón került sor nagyobb arányú népességcsökkenésre, míg a legtöbb (9) város esetében enyhe növekedés indult meg ugyanezen időszakban. A helyzetet árnyalja, hogy Tata **lakónépessége** – az állandó népesség csökkenésével ellentétben – folyamatosan nőtt az elmúlt évek során. A belföldi vándorlás egyenlege az elmúlt évek többségében folyamatosan pozitív volt a városban.

2. táblázat

Lakónépesség száma az év elején		
Év	Fő	Változás
2020	23 892	bázis év
2021	23 981	100,37%
2022	23 946	99,85%
2023	23 757	99,21%
2024	23 388	98,45%
2025	23 472	100,36%

Forrás: KEKKH

A lakónépesség korábban tapasztalt emelkedését követően 2022-től elkezdődött a lakosságszám kismértékű csökkenése, majd 2025-ben ismét csekély mértékű növekedés történt.

3. táblázat

Állandó lakosság összetétele nemek és korcsoportok szerint (2025)

Korcsoport	Fő			Az állandó lakosságból a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó lakosság száma	10 643	11 818	22 461	47,38%	52,62%
0-2 évesek	227	246	473	1,01%	1,01
0-14 éves	1 499	1 469	2 968	6,67%	6,54%
15-17 éves	384	392	776	1,71%	1,75%
18-59 éves	6 154	6 071	12 225	27,40%	27,03%
60-65 éves	725	832	1 557	3,23%	3,70%
65 év feletti	1 881	3 054	4.935	8,37%	13,60%

Forrás: KEKKH

A településen az állandó lakosság mutatói szerint 2025-ben 1.173 fővel több nő él, mint férfi. A nőtöbbség markánsan az idősebb, 65 év feletti korcsoportban jelentkezik, ennek oka a nők magasabb várható átlagéletkora. A 65 év feletti korosztály 58,8 %-a nő és csak 36,2 %-a férfi.

4. táblázat

Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index %
2020	4 532	3 299	137,37
2021	4 676	3 269	143,04
2022	4 760	3 265	145,79
2023	4 879	3 148	154,99
2024	4 893	3 053	160,27
2025	4 935	2 968	166,27

Forrás: KEKKH

A város lakosságának előregedése az ország többi területéhez hasonlóan az utóbbi évtizedekben folyamatos. **Míg 2020-ban az időskorúak létszáma 4.532 fő volt, addig 2025-ben ez a szám 4.935 főre emelkedett, vagyis 5 év alatt 403 fővel emelkedett az időskorúak száma.** A fiataloknál ugyanezen időintervallumban 3.299 főről 2.968 főre, tehát 331 fővel csökkent a létszám. Továbbra is érvényes a korábbiakban megszokott tendencia, ami szerint a település népességének lassú előregedése figyelhető meg, mely magában hordozza azt a tény, hogy egyre inkább megnövekszik a szociális szolgáltatások iránti igény.

5. táblázat

Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)
2018	-0,84
2019	4,10
2020	7,05
2021	5,25
2022	-0,08
2023	-7,67

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6. táblázat

Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)
2018	-6,33
2019	-6,73
2020	-4,80
2021	-5,96
2022	-7,60
2023	-6,75

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A népességváltozásban továbbra is a természetes fogyás a domináns, azaz a halálozások száma meghaladja az élve születések számát.

Ha ezeket a demográfiai változásokat a tatai kistérség viszonylatában is megnézzük, akkor különösen szembetűnőek a város – vidék között országosan is meghúzódó ellentétes irányú folyamatok. A tatai kistérség falvainak mindegyikének növekszik a népessége. A növekedés aránya az elmúlt 6 évben 4,88-22,57% között alakult, miközben Tata népessége 2,28%-kal csökkent (Kocs és Neszmély népessége ugyan csökkent 20 év távlatában, de a tendencia már ott is megfordult).

II.1.2. A Tatai Járás munkaerőpiaci helyzete

A Tatai Járás lakónépessége 39.903 fő (2023.01.01., forrás: KSH), mely az elmúlt évekhez képest nagyságrendileg nem mutat eltérést (2019. évben 39.142 fő, 2020. évben 39.470 fő), az utóbbi időszakban mérsékelt növekedés látható.

A lakónépességben belül a munkavállalási korú népesség 25.401 fő (2022.01.01., forrás: KSH) volt (64%), mely arányában gyakorlatilag megegyezett az előző évek hasonló adataival.

A járási adatokon belül a fenti időpontban Tata város munkavállalási korú népessége 14.745 főt tett ki (62%), mely arány szinte megegyezik a járási és a vármegyei szintű hasonló értékkel. Az látható tehát, hogy a város és térsége tekintetében az elmúlt években kiegyensúlyozottan alakult a helyben élő, munkavállalási korú népesség száma és lakónépességben belüli aránya.

Az elmúlt években a térség munkaerőpiaci folyamatait jelentős új külső körülmény nem befolyásolta, így a munkanélküliségi adatok is viszonylag egyenletesen alakultak, erre tapasztalataink alapján leginkább a szokásos szezonális mozgások voltak hatással.

A város munkaerőpiaca élénknek mondható, így mind a termelő vállalatok, mind a turisztikai és szolgáltatási ágazat szereplői folyamatosan aktív részesei a munkaerőpiaci kereslet-kínálati viszonyok alakításának.

2024 végén a Tatai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának nyilvántartásában 578 fő álláskereső szerepelt, ez 2,27 %-os relatív munkanélküliségi mutatót eredményez (az országos adat 3,6 %). Az egy évvel korábban 650 fő volt a nyilvántartásban, az adatok folyamatos csökkenést mutatnak.

Az álláskereső létszámadatait vizsgálva az látható, hogy mostanra a korábbi – COVID időszak előtti és utáni – évek létszámainak szintjén alakult az álláskereső száma.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján elmondható, hogy a térségre jellemző a feldolgozóipari cégek dominanciája, ezért az álláskereső regisztrációjában szereplő férfiak elhelyezkedése nagyobb arányban valósul meg. Másfelől a nők munkavállalását a rendelkezésre álló álláslehetőségek mellett számos egyéb szempont is befolyásolja, esetenként nehezíti. Gyakran előfordul, hogy családi okokból egyénre szabott foglalkoztatási körülményeket biztosító állásokat keresnek (pl. részmunkaidős foglalkoztatás, távmunka, vagy home office lehetőség, nappali egyműszakos munkarend), melyek korlátozottan állnak rendelkezésre a térség munkaerőpiacán.

II.2. Tata város intézményrendszere

Tata hosszú távú fejlődése szorosan összefügg a város nevelési, oktatási, képzési lehetőségeinek biztosításával és folyamatos minőségi fejlesztésével. Ezek biztosítják és befolyásolják a helyben maradást, a városi „jóllét” feltételeit. A megtartás mellett a gazdasági fejlődéshez elengedhetetlen képzett munkaerő Tatára áramlásának is alapfeltétele a sokszínű és teljes körű oktatási rendszer megléte.

II.2.1. Bölcsődei ellátás

A bölcsődei ellátás keretében a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani, és ezen ellátás keretén belül a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető.

A települési önkormányzat a feladatok ellátását biztosíthatja:

- saját intézmény fenntartásával,
- állami fenntartóval, egyházi fenntartóval és nem állami fenntartóval kötött ellátási szerződés útján is.

➤ **Tata Város Önkormányzata által fenntartott**

- **Csillagsziget Bölcsőde**
Férőhelyek száma: 106

Csoportok száma: 9

Ebből egy csoport speciális csoportként 6 férőhellyel.

Tagintézmény: Újhegyi Tagintézmény (2022.)

Férőhelyek száma: 42

Csoportok száma: 3

➤ **Tata Város Önkormányzatával kötött ellátási szerződés alapján működő**

- **Juniorka Alapítványi Bölcsőde**

A Juniorka Alapítvány fenntartásában működik egy honvédségi épületben a Bacsó Béla út 66/1 szám alatt. Önkormányzatunk ellátási szerződés keretében évek óta pénzügyi támogatást nyújt (2025. évben 10 M Ft) 2 bölcsődei csoport működtetéséhez, amelyekben 24 bölcsődés korú kisgyermek ellátása történik. Az intézmény szoros kapcsolatot ápol Tata Város Önkormányzatával és tevékenységükről minden évben beszámol a Képviselő-testület ülésén.

- **Habos Kakaó Családi Bölcsőde**

Habos Kakaó Családi Bölcsőde 2016-ban kezdte meg működését Tata-Kertvárosban. Öt kisebb, mindösszesen 35 férőhelyes csoportban, családi hangulatban biztosítják a kisgyermek ellátását.

- **Tatai Református Családi Bölcsőde Hálózat**

A Tatai Református Családi Bölcsőde Hálózat Tata központjában, a Kocsi utca 13. szám alatt, jól megközelíthető helyen található, a református templom udvarában. A hálózat három családi bölcsődét ölel át: Csillag Családi Bölcsőde, Virág Családi Bölcsőde és Kiskenderke Családi Bölcsőde.

II.2.2. Köznevelési feladatok ellátása

Magyarországon a köznevelési közfeladatok ellátása alapvetően az állam közzszolgálati feladata. Ez alól az óvodai nevelés képez kivételt, amely magában foglalja a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók óvodai nevelését, mivel ez a települési önkormányzatok kötelező feladata. A kötelező feladat ellátásáról a települési önkormányzat az alábbiak szerint gondoskodhat:

- saját intézmény fenntartásával,
- más települési önkormányzattal történő társulással és
- egyházi vagy magán köznevelési intézményfenntartóval kötött köznevelési szerződés.

Az óvodai nevelésen és a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésén kívül a többi köznevelési közfeladat (alapfeladat) ellátásáról az állam gondoskodik.

1. TATA VÁROSÁBAN MŰKÖDŐ ÓVODÁK

➤ Önkormányzati fenntartásban

- **Tatai Bartók Béla Óvoda**
5 óvodai csoporttal 125 kisgyermek nappali ellátását biztosítja, a körzethez tartozó sajátos nevelési igényű gyermekek ellátásával együtt.
- **Tatai Geszti Óvoda és Agostyáni Tagintézménye**
A székhely intézmény [4 csoportja](#) és a tagintézmény 1 csoportja 120 kisgyermek ellátását teszi lehetővé.
- **Tatai Kertvárosi Óvoda és Fürdő utcai Néphagyományőrző Tagintézménye**
Jelenleg az intézményben összességében 129 fő teljes idejű nem sajátos nevelési igényű, 3 fő teljes idejű 2 főnek számító sajátos nevelési igényű és 10 fő BTMN kisgyermek ellátását végzik.
- **Tatai Kincseskert Óvoda**
A Tatai Kincseskert Óvoda 4 óvodai csoporttal 100 kisgyermek nappali ellátását biztosítja, magas színvonalon, kiemelt figyelmet fordítva a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátására.

➤ Önkormányzattal kötött köznevelési szerződés alapján

- **Tatai Hajnalcsillag Református Óvoda**
- **Juniorka Alapítványi Óvoda**

➤ Állami fenntartásban (Tatabányai Tankerületi Központ) működő óvoda

- **Új Úti Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Kollégium, Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény**

➤ Egyéb fenntartású (egyházi vagy magánintézmények)

- **Színes Iskola Személyközpontú Óvoda – alapítványi fenntartású**
- **Református EGYMI Tatai Telephelye – egyházi fenntartású**

2. ÁLTALÁNOS ISKOLÁK

- **Kőkúti Általános Iskola**

A nyolc évfolyammal működő általános iskola 1983-ban kezdte meg működését. Alapítása óta évfolyamonként egy-egy testnevelés szakosított tantervű osztályt indít. 2007-től köznevelési típusú sportiskolaként működik. 14 éve szervez tehetséggondozó osztályokat a Kőkút Képességfejlesztő Alapítvánnyal együttműködve (Minerva tagozat).

Összes tanulói létszáma: 579 fő (2023)

- **Kőkúti Általános Iskola Fazekas utcai Tagintézménye**

A Kőkúti Általános Iskola Fazekas Utcai Tagintézménye a Kőkúti iskola részeként, hagyományait megőrizve emelt szintű ének-zenei oktatást nyújt az általános tantervű oktatás mellett.

Összes tanulói létszáma: 225 fő (2023)

- **Vaszary János Általános Iskola**

2009 októberétől az iskola akkreditált Tehetségpont működik, amelynek tevékenységével a városi és város környéki tehetségigérek felismerését, tehetségük kibontakoztatását kívánják segíteni egy országos hálózat részeként.

Összes tanulói létszáma: 762 fő (2023)

- **Vaszary János Általános Iskola Jázmin utcai Tagintézménye**

Összes tanulói létszáma: 209 fő (2023)

- **Színes Iskola Személyiségközpontú Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium**

A Színes Iskola Alapítvány fenntartásában működő iskola 1993/1994-es tanévben kezdte meg működését a Carl Rogers nevéhez fűződő személyközpontú megközelítés filozófiája alapján.

Összes tanulói létszáma: 146 fő (2023)

- **Talentum Angol-magyar két tanítási nyelvű Általános Iskola és Művészeti Szakgimnázium**

Az általános iskolában két tanítási nyelven – angolul és magyarul – folyik az oktatás.

Összes tanulói létszáma: 128 fő (2023)

3. KÖZÉPISKOLÁK

➤ **Állami fenntartású középiskolák**

- **Eötvös József Gimnázium és Kollégium**

Az Eötvös József Gimnázium Komárom-Esztergom vármegye legnagyobb múltra visszatekintő patinás köznevelési intézménye.

Az intézményben négy évfolyamon nappali rendszerű gimnáziumi nevelés-oktatás zajlik, két tanítási nyelvű nevelés-oktatás angol nyelven, valamint az intézmény köznevelési típusú sportiskola is.

Az intézményben a felvehető maximális tanulólétszám 750 fő, a kollégium maximális tanulói létszáma 135 fő.

Az itt folyó oktató-nevelő munkára mindenkor a szakmai igényesség és a diákok egészséges, sokoldalú személyiségfejlődését értéknek tartó pedagógiai szemlélet volt a jellemző.

- **Kisalföldi Agrár Szakképzési Centrum Jávorka Sándor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium**

Az iskola mezőgazdasági és élelmiszeripari technikum és szakképző iskola.
Felvehető maximális tanulólétszám 227 fő.

- **Tatabányai Szakképzési Centrum Bláthy Ottó Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium**

Az iskola Tatabányai Szakképzési Centrum szervezeti keretei között működik, fenntartója a Kulturális és Innovációs Minisztérium.
Az intézmény tanulólétszáma 685 fő.

➤ **Egyéb fenntartású középiskola**

- **Színes Iskola Személyközpontú Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium**
- **Talentum Angol-magyar két tanítási nyelvű Általános Iskola és Művészeti Szakgimnázium**

➤ **Egyházi fenntartású középiskola**

- **Tatai Református Gimnázium**
A gimnázium négy- és hatév folyamatos rendszerű osztályokkal működik

➤ **Speciális iskola**

- **Új Út Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Kollégium, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény**

4. MŰVÉSZETI OKTATÁS

➤ **Állami fenntartású**

- **Menner Bernát Alapfokú Művészeti Iskola**
Fenntartója a Tatabányai Tankerületi Központ.
Az iskola közel 50 esztendeje áll a tatai és a kistérségben élő fiatalok szolgálatában.

➤ **Egyházi fenntartású**

- **Általér Református Alapfokú Művészeti Iskola és Művészeti Szakgimnázium**
Az intézmény, előző nevén Kenderke Református AMI 1996-tól van jelen az alapfokú néptáncoktatásban, majd 2014-től a modern tánc oktatásban.

5. KÖZMŰVELŐDÉSI, KÖZGYŰJTEMÉNYI, KULTURÁLIS INTÉZMÉNYEK

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdése alapján „A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen: 7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;”

- közművelődés
- nyilvános könyvtári ellátás
- muzeális intézmény fenntartása

6. SZOCIÁLIS INTÉZMÉNYEK

A szociálisan rászorultak részére a személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják.

A szociális szolgáltatások: alapszolgáltatások és szakosított ellátások.

A Szoc. tv. 91. § (1) bekezdés alapján a helyi önkormányzat ellátási kötelezettségének a szociális szolgáltatást nyújtó

a) szolgáltató, intézmény fenntartásával, vagy

b) szolgáltatót, intézményt fenntartó önkormányzati társulásban történő részvétellel, vagy

c) szolgáltatót, intézményt működtető fenntartóval létrejött megállapodás, illetve ellátási szerződés megkötésével tehet eleget.

Társulásban való részvétellel történő feladatellátás:

- Szociális Alapellátó Intézmény
- Tatai Kistérségi Időskorúak Otthona

7. EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNYEK

A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó fogorvosi ügyeleti ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

Jelenleg a városban a következő alapellátási körzetek működnek:

- 10 felnőtt háziorvosi körzet
- 6 házi gyermekorvosi körzet
- 5 fogorvosi körzet van.

Az önkormányzat félévente összehív egy egészségügyi kerekasztalt, ahova meghívja a térség országgyűlési képviselőjét, házi-, felnőtt- és gyermekorvosait, a szociális szféra intézményvezetőit, a megyei kórház igazgatóját és orvosigazgatóját, a helyi szakrendelő ápolási vezetőjét. A kerekasztal célja egy hosszútávú, orvosmegtartó program, illetve egy hatékonyabb helyettesítési lánc kidolgozása.

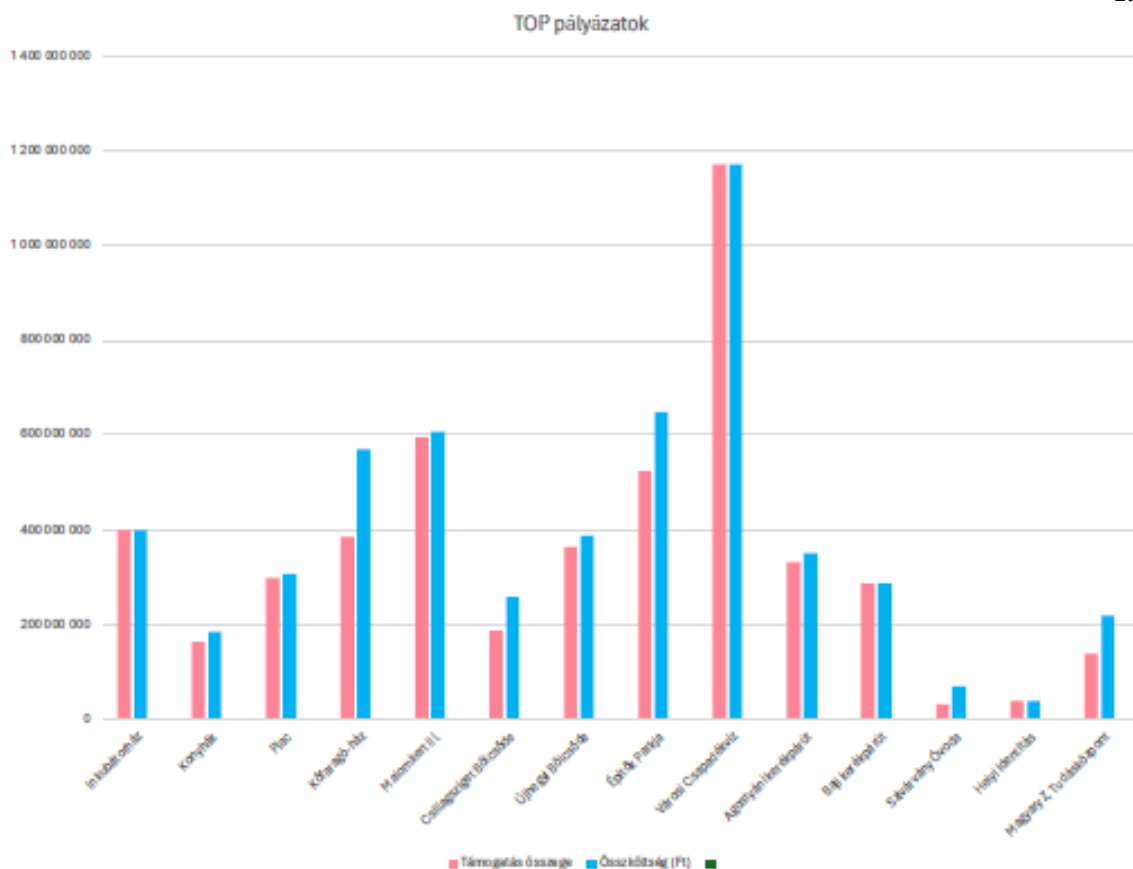
II.3. Pályázatok a számok tükrében

Tata Város Önkormányzata az elmúlt ciklusban 46 nagyobb pályázatot kezelt, melyek összesen több mint 7 milliárd forintos támogatást jelentenek városunknak. A 2019 és 2023 közötti időszakban olyan beruházások valósulhattak meg sikeres tatai projektek nyomán, mint például a Városi Piac, a könyvtárnak is helyet adó Magyary Ház, az Újhegyi Bölcsőde vagy a Malomkert.

Projektjeink az elmúlt esztendőben TOP (Terület- és Településfejlesztési Operatív Program), TOP Plusz, EFOP (Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program), HUSK (Interreg Magyarország – Szlovákia Program) és egyéb pályázati források segítségével valósultak meg. Tata Város Önkormányzata 2019 és 2023 között összesen 27 új pályázatot adott be, melyekből ebben az időszakban 23 nyert el támogatást.

A projektek számadatairól az itt látható ábrák nyújtanak tájékoztatást.

2. ábra

Forrás: Tata – Az önkormányzat beszámolója 2019-2024.

TOP PÁLYÁZATOK	Rövid megnevezés	Támogatás összege (Ft)	Összköltség (Ft)
TOP-1.1.2-16-KO1-2017-00002 Inkubátorház építése Tatán	Inkubátorház	399 459 125	399 459 125
TOP-1.1.3-15-KO1-2016-00002 Helyi alapanyagokra épülő minőségi közétkeztetésért-iskolai konyhák hálózatos fejlesztése Tatán	Konyhák	163 777 695	184 137 761
TOP-1.1.3-15-KO1-2016-00003 A helyi gazdaság erőforrásaira épülő piac- és agrárturisztikai fejlesztés Tatán	Piac	298 455 741	306 558 741
TOP-1.2.1-15-KO1-2016-00005 A tatal Kőfaragó-ház kézműves és aktív októrturisztikai látogatóközpontként való rehabilitációja és a Kálváriadomb egységes turisztikai terméksomagként való bemutatása	Kőfaragó-ház	385 023 094	570 684 065
TOP-1.2.1-16-KO1-2017-00003 Angolkerti Malomkert – Angolkerti rehabilitáció III. üteme	Malomkert III.	595 308 528	607 849 023
TOP-1.4.1-15-KO1-2016-00020 Csillagsziget Bölcsőde felújítása Tatán	Csillagsziget Bölcsőde	186 714 417	257 685 085
TOP-1.4.1-19-KO1-2019-00016 A bölcsődei kapacitás növelése férőhely bővítéssel Tatán	Újhegyi Bölcsőde	364 217 361	387 494 823
TOP-2.1.2-15-KO1-2016-00002 Tata Építők Parkjában városi zöld infrastruktúra fejlesztés	Építők Parkja	524 637 428	648 773 743
TOP-2.1.3-16-KO1-2021-00039 Tata város csapadékvíz elvezetésének fejlesztése	Városi Csapadékvíz	1 172 067 073	1 172 067 073
TOP-3.1.1-16-KO1-2017-00004 Haranglábtól - Agostyánig, Tata, Országgyűlés tértől Agostyán városrészlig létesítendő kerékpárút I. ütem	Agostyáni kerékpárút	332 264 212	349 597 103
TOP-3.1.1-16-KO1-2019-00006 Tata, Bajl úti kerékpárút fejlesztése	Bajl kerékpárút	286 009 349	286 112 104
TOP-3.2.1-16-KO1-2017-00007 A tatal Szilvárvány Óvoda épületenergetikai megújítása	Szilvárvány Óvoda	31 875 681	69 337 205
TOP-5.3.1-16-KO1-2017-00002 "Helyi Identitás és kohézió erősítése" Tata és környéke borvidékén	Helyi Identitás	37 521 080	37 521 080
TOP-7.1.1-16-H-ERFA-2021-00875 Magyar Zoltán Tudásközpont fejlesztése	Magyar Z. Tudásközpont	137 724 000	217 969 095
TOP PÁLYÁZATOK ÖSSZESEN:		4 915 054 784	5 495 246 026

TOP PLUSZ PÁLYÁZATOK	Rövid megnevezés	Támogatás összege (Ft)	Összköltség (Ft)
TOP_PLUSZ-1.1.3-21-KO2-2022-00002 Aktív és Interaktív turisztikai fejlesztések a Dunától a Bakonyaljáig	Aktív és Interaktív turisztika	97 210 869	97 210 869
TOP_PLUSZ-1.2.1-21-KO1-2022-00033 Tata, Belterületi kerékpárút fejlesztése, I. ütem	Belterületi kerékpárút	280 400 001	280 400 001
TOP_PLUSZ-1.2.1-21-KO1-2022-00069 Tata város csapadékvíz elvezetésének fejlesztése III. ütem	Csapadékvíz elvezetés III. ütem	934 205 607	934 205 607
TOP_PLUSZ-1.2.1-21-KO1-2022-00070 Tata város csapadékvíz elvezetésének fejlesztése II. ütem	Csapadékvíz elvezetés II. ütem	386 074 766	386 074 766
TOP_PLUSZ-3.3.1-21-KO1-2022-00012 A Tatal Kertvárosi Óvoda fejlesztése	Kertvárosi Óvoda	467 185 309	483 185 309
TOP_PLUSZ-3.3.2-21-KO1-2022-00002 Az egészségügy alapelátás fejlesztése Tatán	Egészségügyi Alapelátás Fejlesztése	500 000 000	500 000 000
TOP PLUSZ PÁLYÁZATOK ÖSSZESEN:		2 665 076 552	2 681 076 552

EFOP PÁLYÁZATOK	Rövid megnevezés	Támogatás összege (Ft)	Összköltség (Ft)
"EFOP-1.2.9-17-2017-00026 Nők munkaerő-placi támogatása Tatán"	Nők munkaerő-placi támogatása Tatán	117 962 267	117 962 267
"EFOP-1.9.9-17-2017-00006 Bölcsődei szakemberek szakmai fejlesztése a Tatal járásban"	Bölcsődei szakemberek fejlesztése	14 532 975	14 532 975
"EFOP-3.3.2-16-2016-00195 A jövő nemzedék közösség és személyiség fejlesztése Tatán"	Jövő nemzedék fejlesztés	23 866 231	23 866 231
"EFOP-3.7.3-16-2017-00254 Programok az életen át tartó tanulás jegyében Tatán"	Életen át tartó tanulás	36 747 704	36 747 704
"EFOP-1.5.2-16-2017-00043 Humán szolgáltatások fejlesztése Magyar Zoltán mintajárásában"	Humán szolgáltatások fejlesztések	414 433 615	414 433 615
EFOP PÁLYÁZATOK ÖSSZESEN:		607 542 792	607 542 792

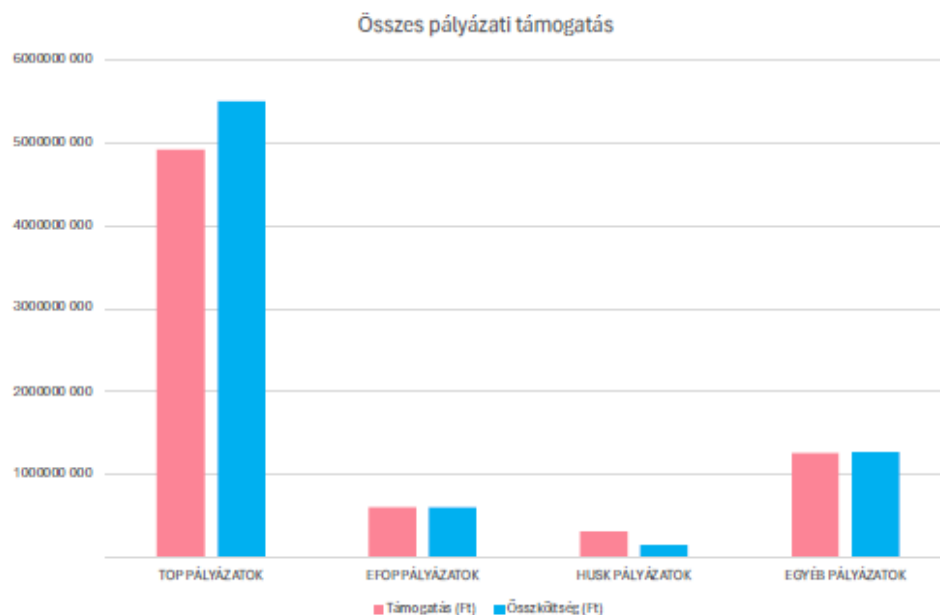
Forrás: Tata – Az önkormányzat beszámolója 2019-2024.

4. ábra

HUSK PÁLYÁZATOK		Támogatás összege (Ft)	Összköltség (Ft)
"SKHU/1601/1.1/209 CULTPLAY –Interaktív tematikus parkok létrehozása, a kulturális örökség innovatív használata"	CULTPLAY	144 143 427	151 729 923
KOMBI – Határon átnyúló Integrált kerékpárkölcsonzó rendszer	KOMBI	89 252 800	93 715 440
"SKHU/1802/3.1/051 WORKFORCE PIPELINE - Fenntartható munkaerő biztosítását szolgáló rendszer autópárai és technológiai szektorok számára"	WORKFORCE	94 589 914	99 231 491
HUSK PÁLYÁZATOK ÖSSZESEN:		327 986 140	344 676 854

EGYÉB PÁLYÁZATOK		Támogatás összege (Ft)	Összköltség (Ft)
"1710/2020. (X. 30.) kormányhatározat A tatal Móríc Zsigmond Városi Könyvtár új elhelyezése"	Tudásközpont, Könyvtár	890 000 000	1 126 855 075
"1747/2020.(XI.11.) kormányhatározat Magyary Zoltán Múvelődési Központ felújítása, átalakítása előkészítése"	Magyary Zoltán Múvelődési Kp.	200 000 000	200 000 000
"MK_TSZ/57/2 (2022) Vasalt utak az ősmaradványok földjén"	Vasalt utak	15 000 000	15 000 000
Pumptrack pálya	Pumptrack pálya	32 000 000	32 000 000
Vis Malor	Vis Malor	88 034 000	97 818 629
"KEHOP-1.2.1-18-2018-00176 Helyi klímastratégia átdolgozása és klímatudatosságot erősítő szemlélet- formálás Tata térségében"	Helyi klímastratégia	20 000 000	20 000 000
"KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16-2017-01302 Tata Város Önkormányzata ASP központhoz való csatlakozása"	ASP csatlakozás	9 000 000	9 000 000
EGYÉB PÁLYÁZATOK ÖSSZESEN		1 254 034 000	1 500 673 704

Összes támogatás	Támogatás (Ft)	Összköltség (Ft)
TOP PÁLYÁZATOK	4 915 054 784	5 495 246 026
EFOP PÁLYÁZATOK	607 542 792	607 542 792
HUSK PÁLYÁZATOK	315 810 807	147 667 602
EGYÉB PÁLYÁZATOK	1 254 034 000	1 263 818 629
	7 092 442 383	7 514 275 049

Forrás: Tata – Az önkormányzat beszámolója 2019-2024.

III. A GAZDÁLKODÁS ALAKULÁSA 2019 ÉS 2024 KÖZÖTT

Tata Város Önkormányzatának a 2025-2029. évekre vonatkozó gazdasági programját alapvetően meghatározza, hogy az előző gazdasági programban megfogalmazott célokat, feladatokat, programokat az önkormányzat hogyan tudta megvalósítani, melyeket kell folytatni, illetve milyen új terveket lehet és érdemes készíteni. Vizsgálni kell azt is, hogy az önkormányzat a programjában meghatározott célkitűzéseket milyen gazdálkodási környezetben tudta végezni, milyen forrásokból lehetett megvalósítani. Azt is fontos figyelembe venni, hogy az előző ciklust a város milyen költségvetési egyenleggel zárta, mert ez a kiindulópontja a 2025-2029. évekre vonatkozó gazdasági programnak.

Tata Város Önkormányzata a 2019-2024. évekre vonatkozó gazdasági programjában alapvető szempontként fogalmazta meg, hogy minden évben a rendelkezésre álló források alapján a fontossági sorrend figyelembevételével rangsorolja a végrehajtandó feladatokat, de az önkormányzati kötelező feladatok ellátása mindig prioritást élvezett. Ennek megfelelően a bevételi források az elmúlt gazdasági ciklusban meghatározó szerepet kaptak mind a költségvetési tervezés, mind a költségvetés végrehajtásának folyamatában.

III.1. A költségvetés bevételei

A bevételek alakulását az alábbi táblázatban szereplő adatok alapján kísérhetjük figyelemmel.

A bevételek alakulása 2019-2024.

7. táblázat

	Bevételek (E Ft)					
	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Állami támogatás	1 638 074	1 646 400	2 371 040	2 812 391	3 088 895	2 874 862
Közhatalmi bevételek (adók, birságok)	2 447 010	2 102 425	2 248 499	2 596 519	3 488 469	4 139 803
Ebből helyi adó és a hozzá kapcsolódó pótlékok,	2 446 788	2 101 563	2 247 444	2 580 456	3 466 220	3 908 533
Működési célú támogatások, átvett pénzeszközök	375 488	638 802	446 136	619 134	570 310	360 176
Felhalmozási célú támogatások, átvett pénzeszközök	547 803	1 449 688	1 549 135	1 132 627	2 204 506	178 303
Működési bevételek	1 032 244	570 232	683 384	730 593	953 174	925 297
Felhalmozási bevételek	1 762	84 720	29 755	65 578	43 681	64 609
Finanszírozási bevételek	6 658 455	6 223 512	4 905 890	5 523 644	7 336 192	10 573 274
Összesen	12 700 836	12 715 779	12 233 839	13 480 486	17 685 227	19 116 324

Forrás: az adott évi zárszámadási adatok

Az önkormányzati bevételek fő forrásai az állami támogatás és az adóbevétel.

III.1.1. Az állami támogatás és az adóbevétel

Az állami támogatás az önkormányzati feladatellátáshoz igazodó feladatalapú támogatási rendszer. A táblázatban láthatjuk, hogy az állami támogatás az első két év után nagyságrendileg nőtt meg (2020-ról 2021-re: 44,01%, 724.640 E Ft). Ez egyrészt abból adódott, hogy a koronavírus-járvány miatt 2021-ben és 2022-ben a mikro-, kis- és középvállalkozások 1 %-kal kevesebb helyi iparüzési adót (HIPA) fizettek, de az így kiesett adóbevételt a 25.000 fő lakosságszám alatti települések

állami támogatásként megkaptak. Másrészt abból adódott, hogy az állami támogatás elszámolási rendszerében – Tata és a hozzá hasonló adóerő-képességű települések vonatkozásában – változás következett be. Míg 2020-ig Tatán az ún. beszámítási rendszert alkalmazták, azaz közvetlenül az állami támogatás jogcímeit csökkentették, addig 2021-től ránk is a szolidaritási hozzájárulás vonatkozik, amelynek nagysága a beszámításhoz hasonlóan az adóerő-képességtől függ, de nem csökkenti a különböző jogcímenek kapott támogatási összeget, hanem kiadási tételként jelenik meg a költségvetésben.

Annak érdekében, hogy a teljes bevételből az adó és az állami támogatás bevételeinek elmúlt hatéves alakulását össze tudjuk hasonlítani, a fenti táblázat adatait korrigálni kell. Egyrészt a szolidaritási hozzájárulást kell levonni az állami támogatásból, mintha megmaradt volna a beszámítási rendszer 2021-től is. Másrészt a HIPA állami támogatást kell levonni az állami támogatásból, mert azt adókompenzációként kaptuk, nem pedig a feladatellátáshoz. Csak ezzel a két korrekcióval hasonlíthatóak össze az első két és a további négy év adatai.

Korrigált állami támogatás 2019-2024.

8. táblázat

	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Állami támogatás a szolidaritási hozzájárulás és a HIPA állami támogatás levonásával (E Ft)	1 638 074	1 646 400	1 727 252	2 089 716	2 427 476	2 196 690

Forrás: az adott évi könyvelési adatokból számítva

A korrigált adatok alapján azt látjuk, hogy a tényleges **állami támogatás 2019-ről 2024-re 34,10 %-kal nőtt**, de az utolsó évben csökkenés (9,51 %) tapasztalható. Ezen időszak alatt a kumulált **infláció 51,16 %** volt.

A reális összehasonlítás érdekében nem elég a szolidaritási hozzájárulást és a HIPA támogatást levonni az állami támogatásból, az adóbevételt is módosítani kell. A kompenzációként kapott HIPA támogatást hozzá kell adni a beszedett adóbevételhez, hogy összehasonlítható legyen azoknak az éveknek a bevételeivel, amelyekben a vállalkozások nem kaptak kedvezményt.

Korrigált adóbevétel 2019-2024.

9. táblázat

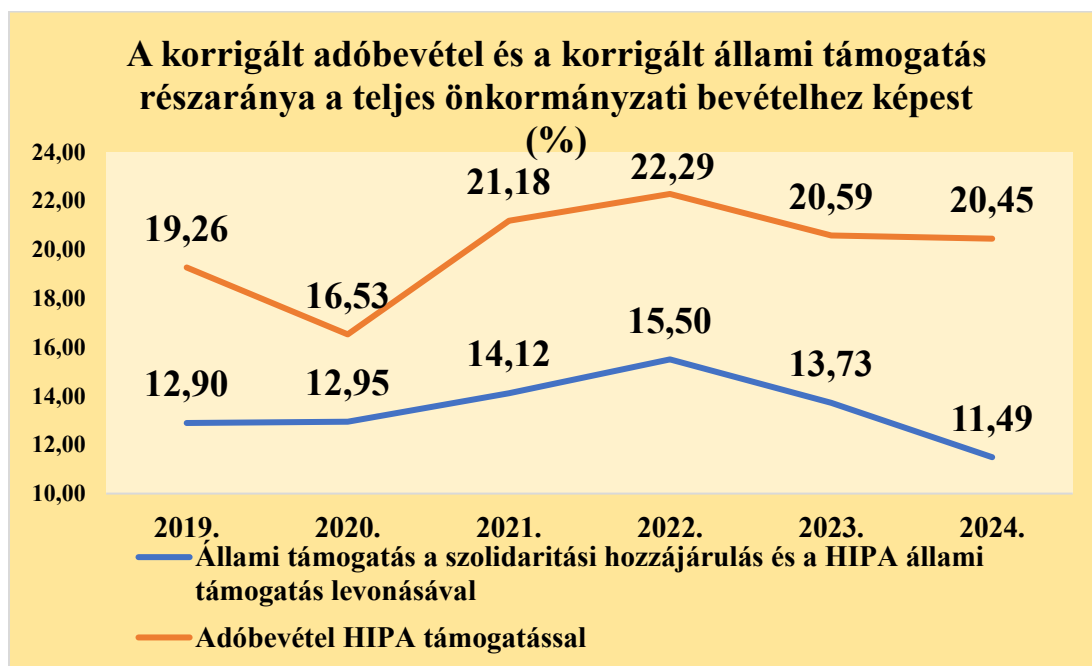
	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Adóbevétel HIPA támogatással (E Ft)	2 446 788	2 101 563	2 591 190	3 004 178	3 640 504	3 908 533

Forrás: az adott évi könyvelési adatokból számítva

Ellentétben az állami támogatással, **2019-ről 2024-re az adóbevétel az inflációt meghaladó mértékben, 59,74 %-kal nőtt**.

Az így kapott adatok már összehasonlíthatóak, mert ugyanazt az állami támogatási és adórendszert tükrözik, mint ahogy a ciklus első két évében folyt be ez a két típusú bevétel. A korrigált adatokból számított bevételi részarányokat az alábbi diagram ábrázolja.

Az adóbevétel és az állami támogatás részaránya I. 2019-2024.

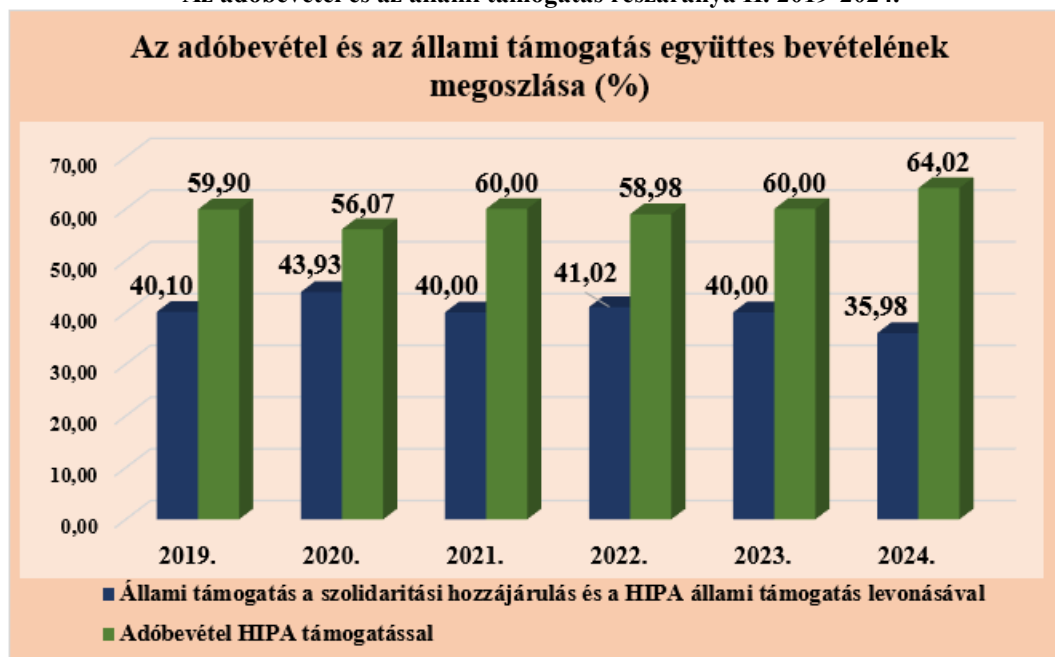

Forrás: az adott évi zárszámadási adatokból készítve

Az ábrán jól látszik, hogy az elmúlt hat évben végig az adóbevétel képviselte a nagyobb részarányt a teljes önkormányzati bevételhez képest. Az állami támogatás részaránya 2024-ben maradt el a legnagyobb mértékben (8,95 %-pont) az adóbevétel arányától.

Ha csak az állami támogatás és az adó bevételét hasonlítjuk össze egymással, akkor azt látjuk, hogy 2024-ben az adóbevétel már 28,04 %-ponttal haladta meg az állami támogatás összegét.

Az adóbevétel és az állami támogatás részaránya II. 2019-2024.

Forrás: az adott évi zárszámadási adatokból készítve

Az összehasonlítás mindkét megközelítése azt igazolja, hogy a költségvetés szempontjából nagyon fontos az adóbevétel növekedése.

III.1.2. Egyéb bevételek

A működési és a felhalmozási célra kapott támogatások, átvett pénzeszközök legnagyobb része az **európai uniós pályázatokhoz** érkeztek. Az európai uniós pályázatokban vállalt önrészek finanszírozásához 2019-ben **543.250.460 E Ft** összegű **hitelszerződést** kötöttünk. Mivel a rendelkezésre tartás ideje lejárt, a szerződést 2022-ben újrakötöttük a még le nem hívott hitel összegére, amely 210.739 E Ft volt. A 2024. év végén ennek a hiteltartozásnak az összege kamattal együtt 189.424.065 Ft-ot tett ki.

A működési és a felhalmozási bevételek jelentős részét az **ingatlanértékesítések**, illetve a **szolgáltatásokból származó bevételek** tették ki.

A **finanszírozási bevételek** között mutatjuk ki az adott évben felvett hiteleket, a költségvetési maradvány igénybevételét, illetve a költségvetési szerveinknek juttatott irányítószervi támogatást.

III.2. A költségvetés kiadásai

A költségvetés egyensúlya érdekében a kiadások nem haladhatják meg a bevételeket.

A kiadások alakulása 2019-2024.

10. táblázat

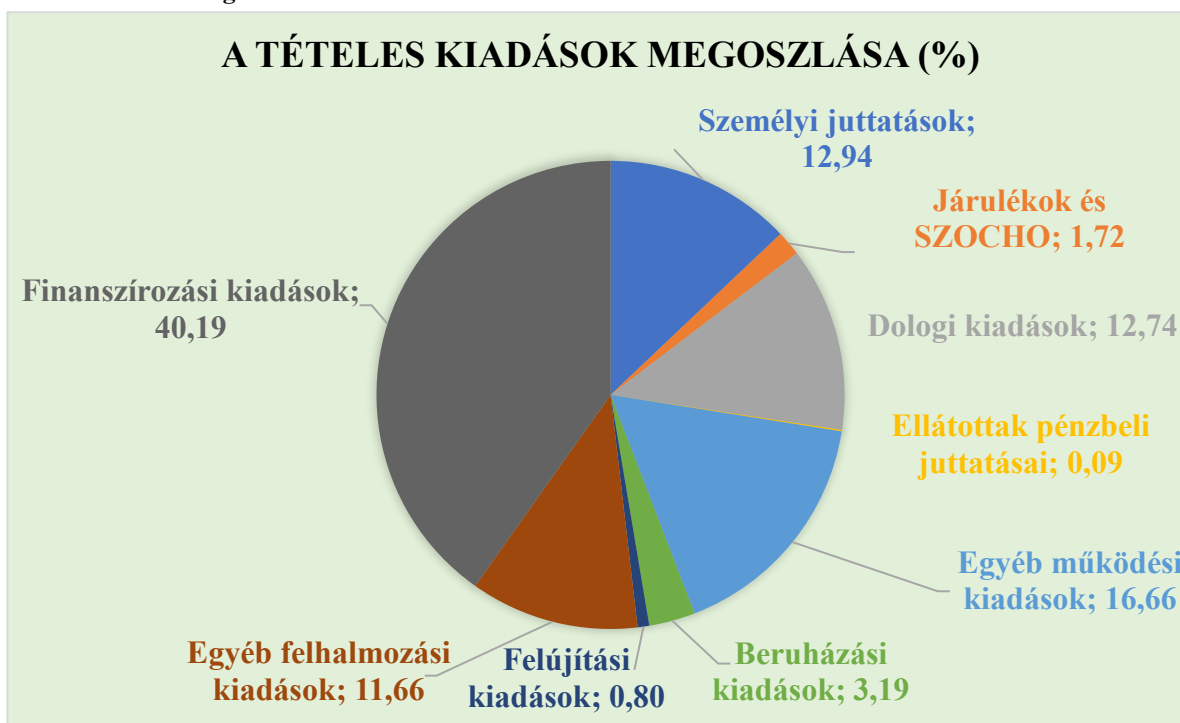
	Kiadások (E Ft)					
	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Személyi juttatások	1 555 713	1 665 722	1 785 100	2 027 775	2 195 384	2 417 951
Járadékok és a SZOCHO	289 140	289 770	264 181	274 086	293 730	321 621
Dologi kiadások	1 771 070	1 468 925	1 630 278	1 962 328	2 654 643	2 381 492
Ellátottak pénzbeli juttatásai	48 421	48 511	61 430	45 852	25 203	17 693
Egyéb működési kiadások	1 216 469	1 413 015	1 751 736	2 019 187	2 411 496	3 114 811
Beruházási kiadások	1 267 263	789 466	1 167 028	1 520 632	2 201 127	596 735
Felújítási kiadások	338 780	129 553	559 268	372 090	109 509	150 235
Egyéb felhalmozási kiadások	3 839	17 420	107 251	20 889	133 756	2 179 784
Finanszírozási kiadások	4 268 511	4 257 529	2 248 651	2 964 451	4 972 638	7 511 342
Összesen	10 759 206	10 079 911	9 574 923	11 207 290	14 997 486	18 691 664

Forrás: az adott évi zárszámadás adatai

A kiadások tételes megoszlását a 2024. évi tényszámok alapján vizsgáltuk. A legnagyobb tételt a **finanszírozási kiadások** jelentették (40,19 %), de ezen belül a hivatal és az intézmények finanszírozása 37,41 %-ot tett ki, a **hiteltörlesztés** (a kumulált folyószámlahitel-törlesztéssel együtt) pedig 62,59 %-ot. A **beruházások** mindösszesen 3,19 %-ot, míg a **dologi kiadások** 12,74 %-ot képviseltek. Számottevő volt az **egyéb működési kiadások** (16,66 %) és a **személyi juttatások** (járadékkal együtt) részaránya (14,66 %). (Lásd az alábbi ábra.)

7. ábra

A kiadások megoszlása I. 2024.

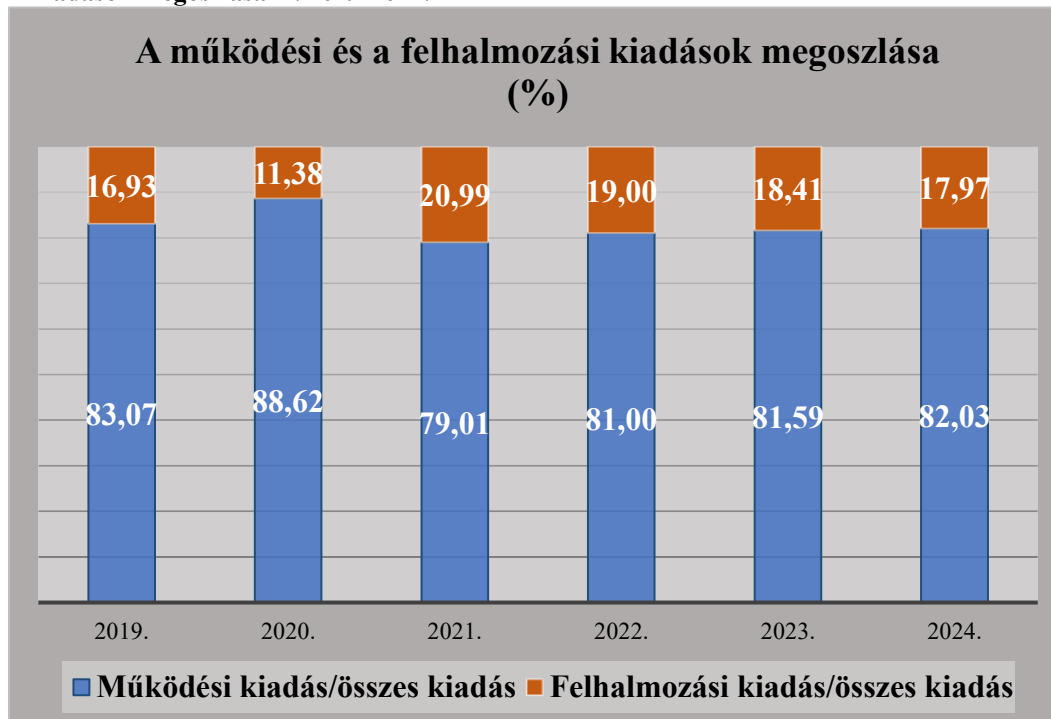

Forrás: az adott évi zárszámadási adatokból készítve

A működési és a felhalmozási kiadások 2019-2024. évi ténytényezőinek megoszlását az összes kiadásra vonatkozóan az alábbi ábra szemlélteti.

8. ábra

A kiadások megoszlása II. 2019-2024.

Forrás: az adott évi zárszámadás adataiból készítve

A **működésre** költött kiadás részaránya a 2020. évi növekedés után 2021-re 9,61 %-ponttal csökkent, azóta viszont folyamatosan nőtt, **2022 óta a felhalmozási** kiadásoknak több, mint **négyszeresét** tette ki.

III.2.1. Működési kiadások

A működési kiadásokon belül 2019-hez képest 2024-re az egyéb működési kiadások nőttek a legnagyobb mértékben (256,05 %). Ennek oka az, hogy – a fent említett beszámítási rendszerrel ellentétben – a **szolidaritási hozzájárulás** 2021-től kiadásként jelentkezik a költségvetésben. A fizetendő szolidaritási hozzájárulás az adóerő-képességen alapul, amit a településre jutó adóalapból kell kiszámítani. A befizetett helyi iparüzési adónak ugyanez az összeg az alapja.

Szolidaritási hozzájárulás 2021-2026.

11. táblázat

Az iparüzési adó, az adóerő-képesség és a szolidaritási hozzájárulás						
Év	HIPA bevétel (Ft)	A HIPA bevétel növekedése (%)	Adóerő- képesség (Ft)	Az adóerő- képesség növekedése (%)	Szolidaritási hozzájárulás (Ft)	A szolidaritási hozzájárulás növekedése (%)
2021.	2 010 657 000		54 628		300 041 592	
2022.	2 363 320 625	117,54	54 529	99,82	298 952 648	99,64
2023.	2 876 989 921	121,74	62 619	114,84	487 133 926	162,95
2024.	3 025 011 801	105,15	76 587	122,31	678 171 909	139,22
2025.			84 024	109,71	768 005 913	113,25
2026.			89 045	105,98	831 743 626	108,30
2024/2021.		150,45		140,20		226,03
2026/2021.				163,00		277,21

Forrás: az adott évi könyvelési adatokból számítva

A táblázat adatai alapján megállapíthatjuk, hogy a helyi iparüzési adó bevétele 2021-ről 2024-re 50,45 %-kal nőtt, ugyanakkor az adóerő-képesség csak 40,20 %-kal, a szolidaritási hozzájárulás viszont 126,03 %-kal. Ez aránytalanul nagy emelkedés mind a HIPA bevételhez, mind az adóerő-képességhez képest. A HIPA bevétel 2025. szeptember 30-ai adata alapján úgy látszik, hogy ez az adóbevétel 2025-ben nem, 2026-ban pedig valószínűleg nem fogja meghaladni a 2024. évi bevételt. Az adóerőképesség viszont a következő két évre vonatkozóan 22,80 %-kal, a szolidaritási hozzájárulás pedig 51,18 %-kal nőtt. Tehát **a szolidaritási hozzájárulás öt év alatt a 2,8-szeresére emelkedett**, míg az **iparüzési adó** alig haladja majd meg **az 50 %-os növekedést**.

A ciklus egyes éveinek tényadatait vizsgálva megállapítható, hogy minden évben a **finanszírozási kiadások** aránya volt a **legnagyobb** (23,48%-42,24 %), a növekedése pedig 75,97 %. A második helyen 2019-2022. év végéig a **személyi juttatások** és járulékai álltak (17,15 %-21,40%). Bár a személyi juttatások részaránya az utolsó két évben csökkent, az összege viszont 2022-ről 2024-re 19,24 %-kal emelkedett. Ennek fő oka a pedagógusok bérének központi emelése volt, de hozzájárult a hivatal munkatársainak a béremelése is. A köztisztviselők illetményalapja a 2019. évi 54 000 Ft-ról 2024-re 78 000 Ft-ra nőtt önkormányzati saját forrásból, ugyanis a törvény szerinti illetményalap jelenleg is 38 650 Ft. A vizsgált időszakban **a dologi kiadások** növekedése 34,47 % volt.

III.2.2. Felhalmozási kiadások

A felhalmozási kiadások a ciklus hat éve alatt nagyon hullámzó képet mutattak. A működési kiadásokat is figyelembe véve a teljes kiadásból 2019-ről 2024-re **csökkent a beruházásra** (52,91 %-kal) és a **felújításra** (55,65 %-kal) fordított összeg.

Felhalmozási kiadások 2019-2024.

12. táblázat

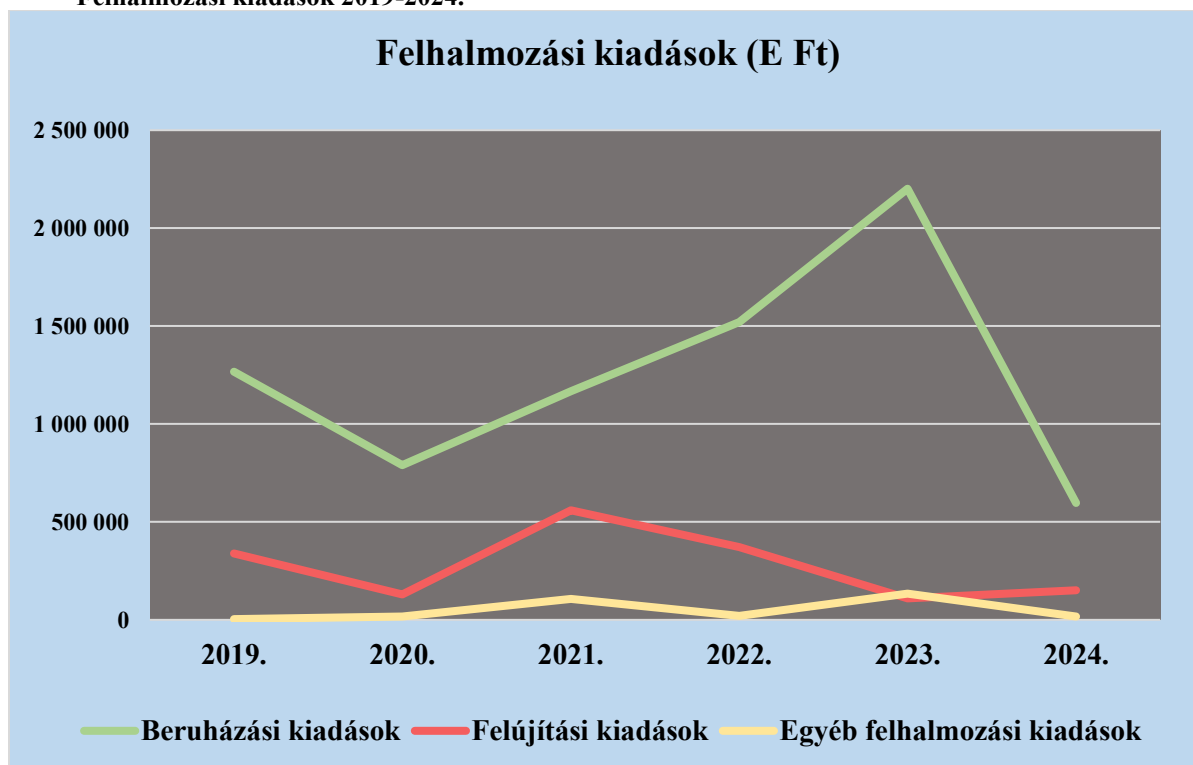
	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Beruházási kiadások (E Ft)	1 267 263	789 466	1 167 028	1 520 632	2 201 127	596 735
Felújítási kiadások (E Ft)	338 780	129 553	559 268	372 090	109 509	150 235
Egyéb felhalmozási kiadások (E Ft)	3 839	17 420	107 251	20 889	133 756	2 179 784
Összesen (E Ft)	1 609 882	936 439	1 833 547	1 913 611	2 444 392	2 926 754
Növekedés (előző év %-a)		58,17	195,80	104,37	127,74	119,73

Forrás: az adott évi zárszámadás adatai

Az előző évhez képest 2020-ra a **felhalmozási kiadások** szinte a felére csökkentek, majd 2021-re közel a duplájára nőttek. A következő évben minimális (4,37 %), majd egy nagyobb (27,74 %) növekedés következett. A 2024. évben látszólag növekedés következett be, de az egyéb felhalmozási kiadásoknál kellett kimutatni a MÁK-nak visszautalt EU-s pályázati támogatási előlegeket (2.163.084 E Ft). Ezt leszámítva a felhalmozási kiadások kevesebb, mint a harmadára estek vissza. A ciklus utolsó évében a beruházások mélypontra zuhantak (a 2023. évi 2.201.127 E Ft-ról 2024-re 596.735 E Ft-ra), de a felújítási kiadások is a hatéves átlag alig több mint felét tették ki. A felhalmozási kiadások alakulását a ciklus idején az alábbi ábra szemlélteti.

9. ábra

Felhalmozási kiadások 2019-2024.

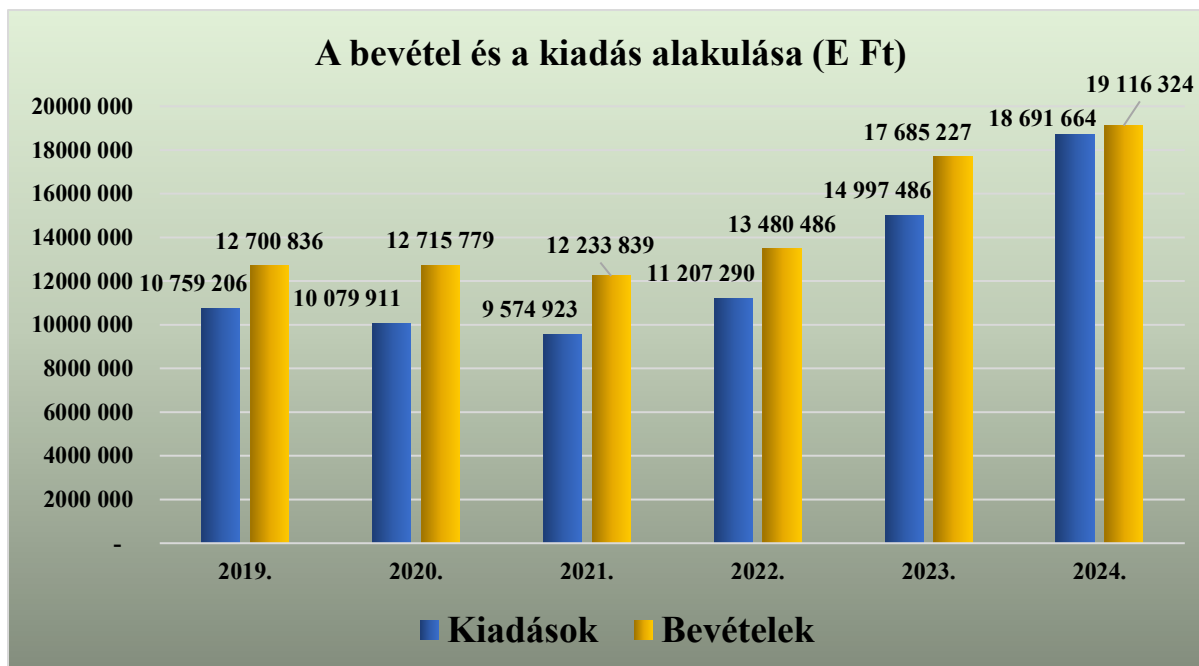

Forrás: az adott évi zárszámadási adatokból készítve

Érdemes megfigyelni a **bevételek és a kiadások egymáshoz viszonyított alakulását** is. Az összes bevétel és az összes kiadás adatait az alábbi diagram szemlélteti.

10. ábra

A bevételek és a kiadások 2019-2024.

Forrás: az adott évi zárszámadási adatokból készítve

A bevétel, ami magában foglalja a kumulált hitelfelvételt is, minden évben magasabb volt, mint a kiadás, de a különbség 2024-re lényegesen lecsökkent. Ez várható volt, hiszen szeptember végére az önkormányzat kiadásai meghaladták a bevételek összegét, ami korábban nem fordult elő.

Tekintettel arra, hogy az adóbevétel évről évre egyre nagyobb részarányt és összeget képviselt a költségvetés teljes bevételéből, ennek további növekedése nagyon fontos a város számára, ezért érdemes külön foglalkozni az adóügyi folyamatokkal.

III.3. A helyi adózás

Az önkormányzat **költségvetésének** – a kötött felhasználású pályázati támogatásoktól eltekintve – a **legmeghatározóbb bevételi forrása a helyi adó**, ezért a bevétel növekedése érdekében sok figyelemre és munkára van szükség.

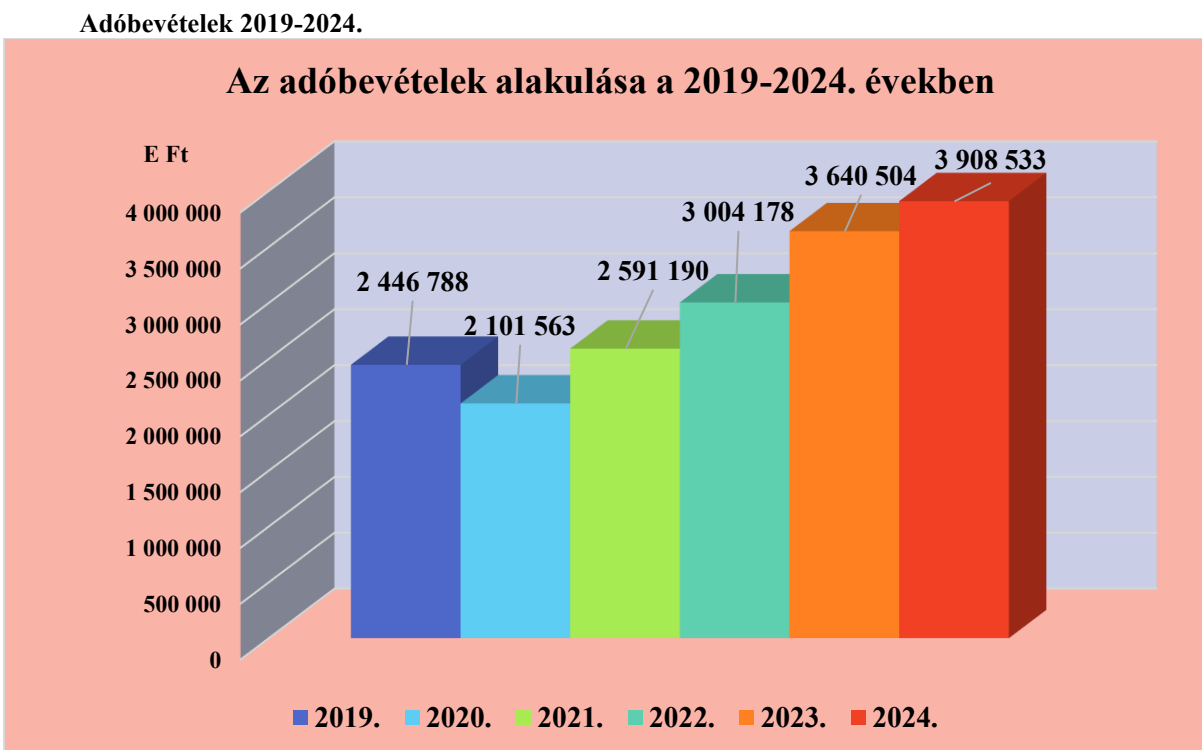
A bevételek összesítésekor a helyi iparüzési adóba beleszámítottuk a mikro-, kis- és középvállalkozások 1%-pontos adómérték-kedvezménye miatt kompenzációként kapott állami támogatást, ami a három év alatt (2021-2023.) összesen 941.752 E Ft volt. Azonban nem számoltuk bele a 2024-ben előrehozott adóként befizetett 203.806 E Ft-ot.

Fontos megjegyezni, hogy a **2012-2024** közötti években **nem volt adómérték-emelés** városunkban, ami a helyi lakosságot és vállalkozásokat érintette volna. Azoknak a Tatára érkező turistáknak viszont, akik vendégéjszakákat töltöttek el a településen, a ciklus idején egyszer

emelkedett az idegenforgalmi adó mértéke. Annak ellenére, hogy az önkormányzat – az IFA kivételével – nem módosította az adórendeleteit, a koronavírus-járvány, illetve a központi költségvetési döntések befolyásolták a beszedett adó összegét.

Az elmúlt hat év adóbevételi adatait az alábbi ábra tartalmazza és szemlélteti.

11. ábra

Forrás: az adott évi könyvelési adatokból készítve

Megjegyzés: a táblázatban szereplő bevételek a helyi adókból, a késedelmi pótlékból, az adóbírságból, valamint a talajterhelési díjból származó bevételeket tartalmazzák.

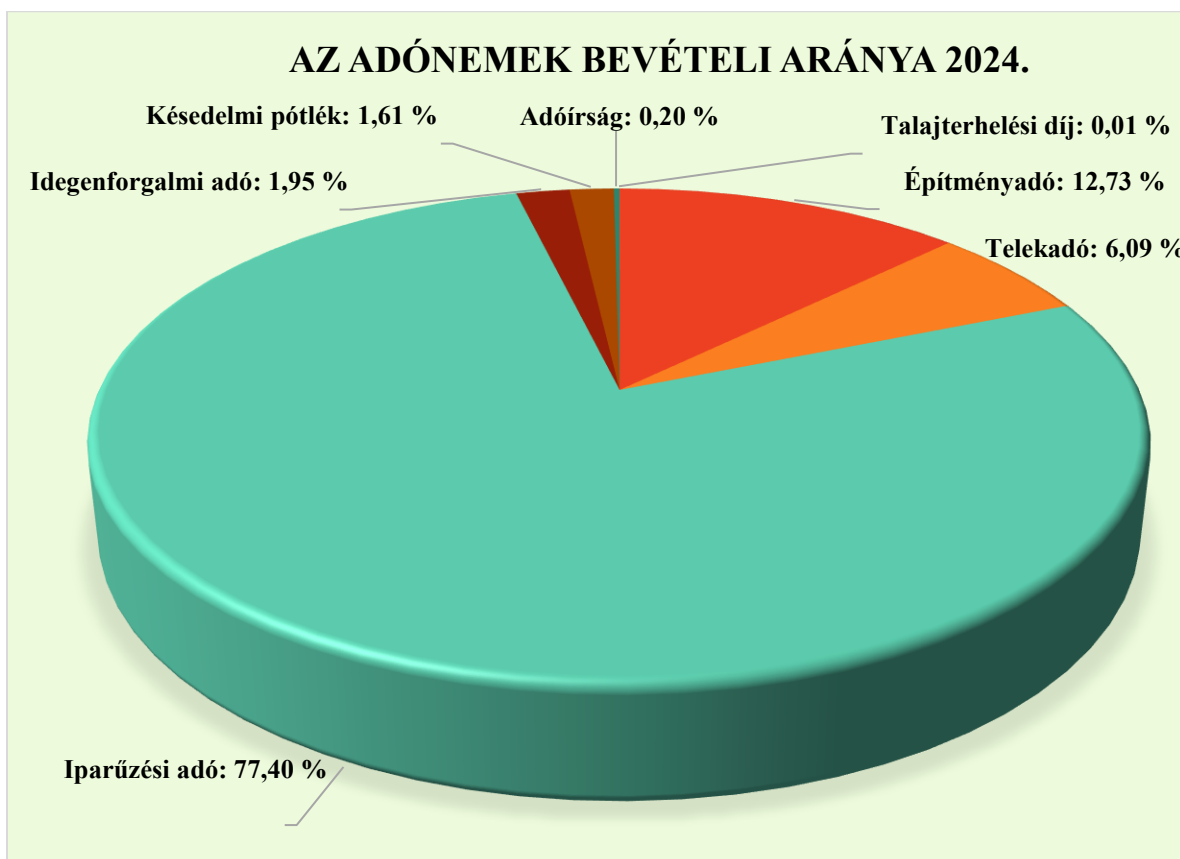
Az adóbevételek a 2019. évi 2.446.788 E Ft-ról 2024-re 3.908.533 E Ft-ra növekedtek, amely igen jelentős mértékű (59,74 %) emelkedést jelent. A ciklus második évében – 2019-ről 2020-ra – visszaesés volt tapasztalható, amely több okra vezethető vissza. A koronavírus-járvány több adónem esetében is jelentősen befolyásolta a bevételek alakulását. A legjelentősebb adóbevétel, a helyi iparüzési adó 206.841 E Ft-tal lett kevesebb 2020-ban az előző évhez képest. Az idegenforgalmi adót (IFA) 2020-ban csak az első négy hónapban szedhették be a szállásadók, így – az előző évi bevételi számot feltételezve – ezen a jogcímen 39.211 E Ft bevételkiesés történt 2020-ban. A rákövetkező évben is csak a II. félévtől kellett IFÁ-t fizetni, így a bevétel mindössze 31.743 E Ft lett. Az előző öt év alapján számított havi bevételi átlag szerint az éves adóbevétel 52.010 E Ft lett volna. Az előző évvel ellentétben 2021-ben vissza nem térítendő költségvetési támogatást már nem kaptak az önkormányzatok. Az üdülöhelyi támogatás sem került vissza a költségvetésbe. További bevételcsökkenést jelentett, hogy a 2020. évtől a gépjárműadó teljes összege átkerült a központi költségvetésbe, így ebben az adónemben – az emelkedés tendenciáját figyelembe véve – az adókiesés több mint 125.000 E Ft lett ebben az évben. Az átengedett gépjárműadó, aminek összege évről évre nőtt volna, ráadásul az adómérték 2025-ben a kétszeresére emelkedett, hiányzik a költségvetésünkől.

Az összes adóbevétel tekintetében a 2021. évben már növekedés volt tapasztalható az előző évhez képest, illetve 2022-ben a bevétel már meghaladta a 2019. évi összeget. A következő két évben további emelkedés volt megfigyelhető; 21,18 %, illetve 7,36 %.

Az egyes adónemek bevételeinek növekedése az adómorál javulására, a városban adózó cégek többségének stabil és kiegyensúlyozott helyzetére, valamint az elmúlt három évben folytatott nagyfokú ellenőrzésekre vezethető vissza. A 2024. évi adóbevételek megoszlását az alábbi diagram részletezi.

12. ábra

Az adóbevételek bevételi aránya 2024.

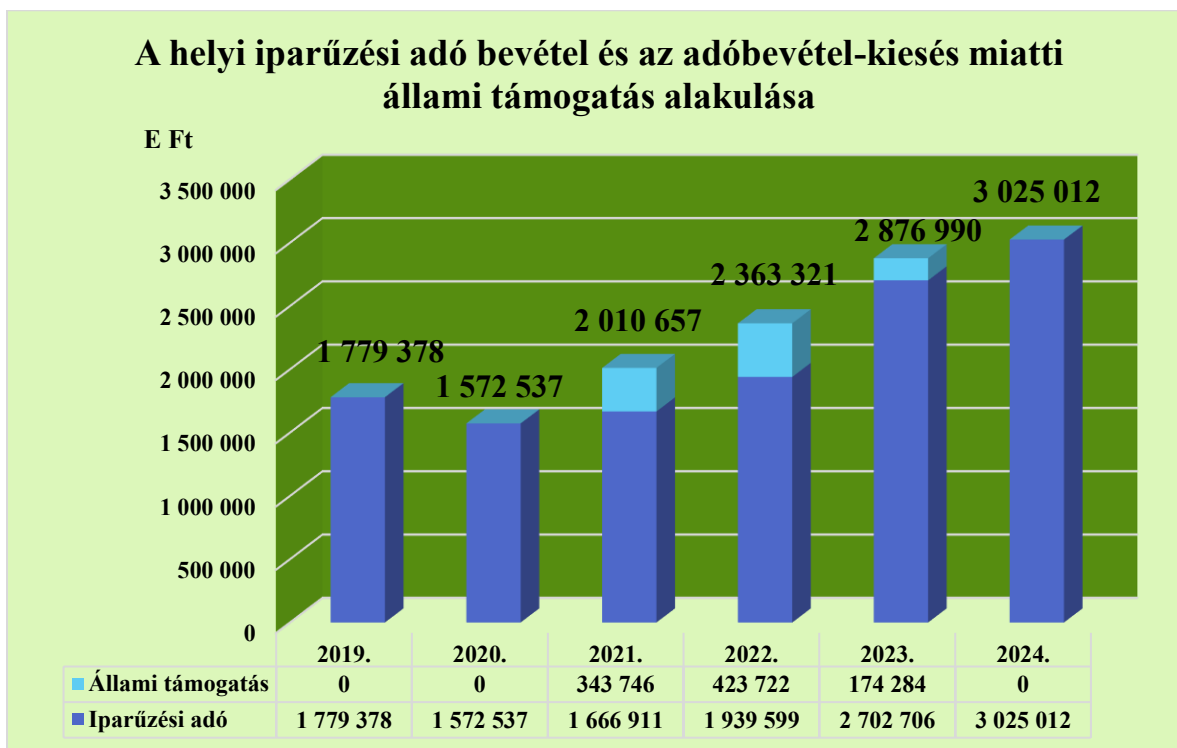

Forrás: az adott évi könyvelési adatokból készítve

III.3.1. Helyi iparüzési adó

Az adónemek közül a **helyi iparüzési adó** jelentősége (77,40 %) a legnagyobb, amely 2019 óta folyamatosan erősödött. A 2019. évben az összes bevétel 72,72 %-a adódott az iparüzési adóból, de akkor még volt gépjárműadó bevétel is (4,29 %).

Az iparűzési adó bevételei 2019-2024.

Forrás: az adott évi könyvelési adatokból készítve

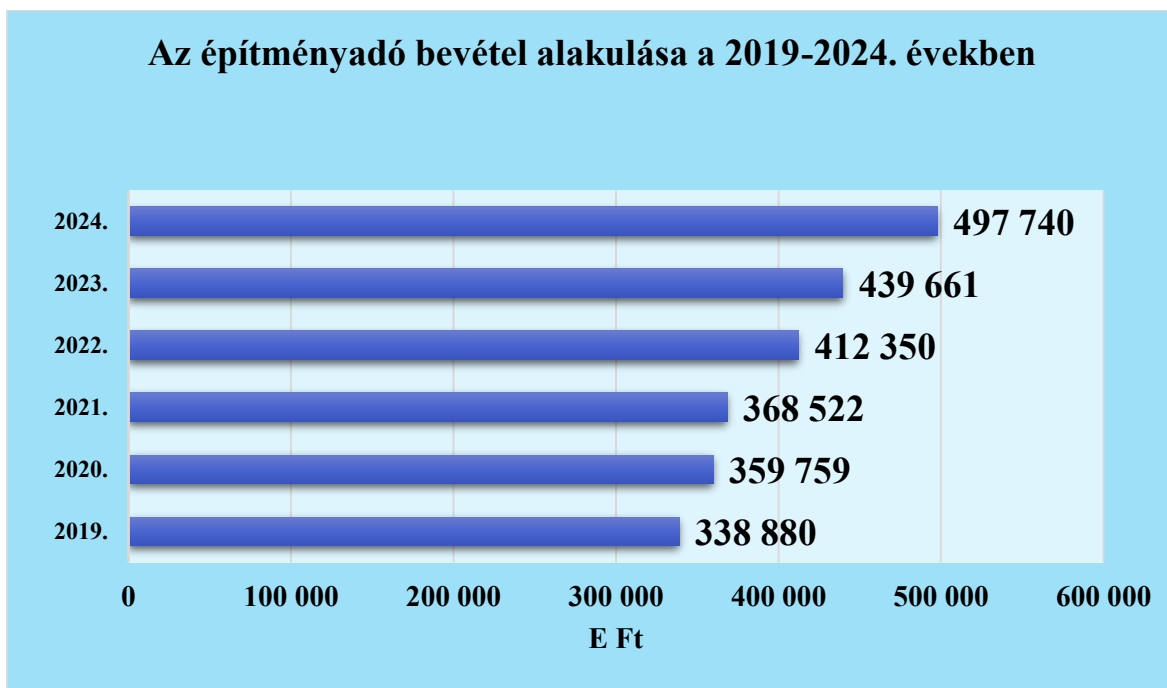
A legnagyobb növekedés a 2020. évi visszaesés után, 2021-ben volt (27,86 %). A rákövetkező években is magas volt az emelkedés (17,54 % és 21,74%) az előző évhez képest, de a növekedés üteme 2024-re megtorpant (5,15%). Ugyanakkor azt is elmondhatjuk, hogy az iparűzési adó a 2020. évet követő négy évben közel megkétszereződött.

III.3.2. Építményadó

Az iparűzési adó után a második legnagyobb adó az **építményadó** (az összes adóbevétel 12,73 %-a). Ez érinti leginkább a lakosságot, de ennek ellenére a részarányuk az építményadó befizetéséből még a 40 %-ot sem éri el, a nagyobb részét (több, mint a 60 %-át) a vállalkozások fizetik.

Az építményadó a vizsgált időszakban minden évben nőtt, 2019-ről 2024-re összesen 46,88 %-kal. Ennek nagy részét (35,06 %) a 2021 utáni növekedések tették ki, aminek oka az ingatlanok területének folyamatos növekedése (bővítés, új ingatlanok), valamint a 2022 óta folytatott nagyfokú ellenőrzés, amely azon ingatlanok felkutatására irányul, amik után az adóalanyok nem adóznak. Ennek az adónemnek a bevétele még a világhárvány idejében is nőtt, amikor szüneteltették az ellenőrzést és a végrehajtást. Ez abból fakadt, hogy az előző évek ellenőrzései során sok új adóalanyt vontunk be az adózói körbe.

Az építményadó bevételei 2019-2024.

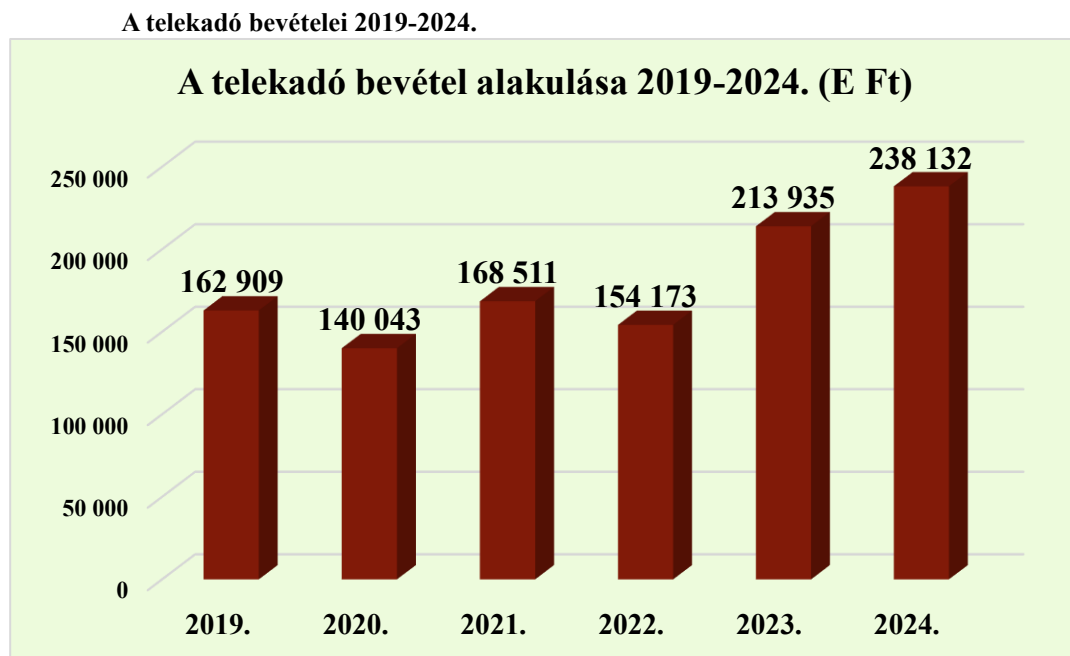

Forrás: az adott évi könyvelési adatokból készítve

III.3.3. Telekadó

Az adónemek közül a **telekadó** – amely még az építményadónál is kisebb mértékben érinti a lakosságot – az összes adóbevétel 6,09 %-át tette ki 2024-ben.

15. ábra

Forrás: az adott évi könyvelési adatokból készítve

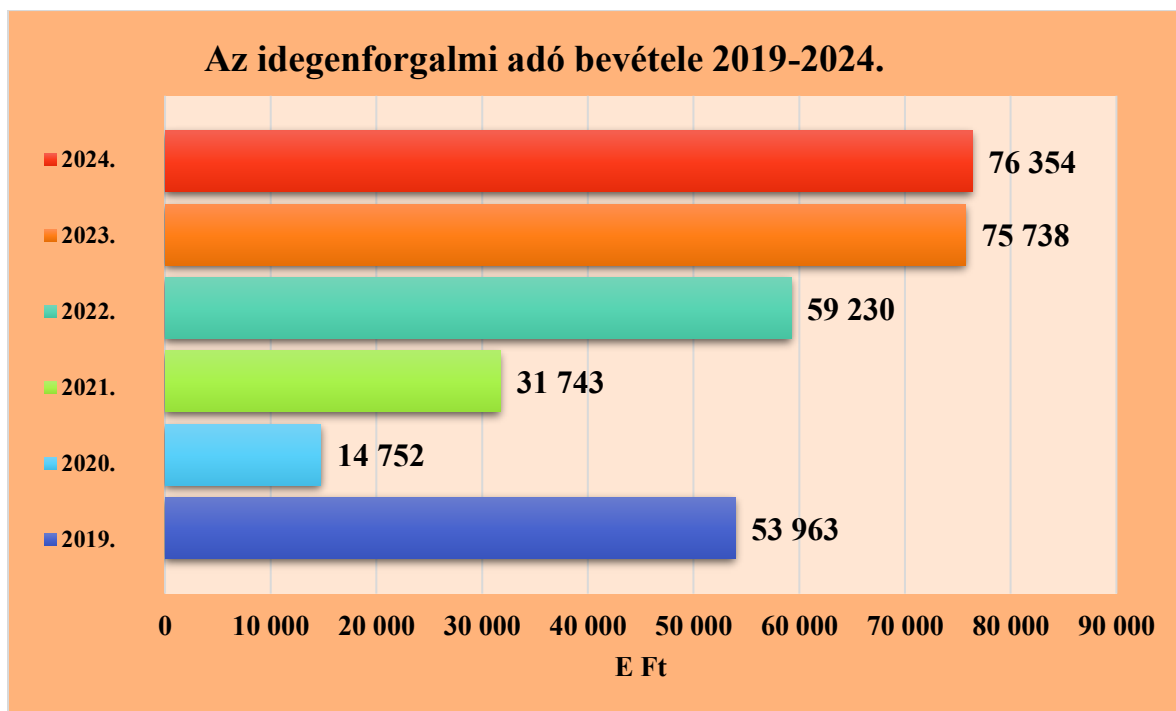
Az elmúlt hat évben nem volt töretlen a bevétel emelkedése. A koronavírus-járvány első évében 14,04 %-os visszaesés volt tapasztalható, aminek egyik oka az volt, hogy a járvány idején felfüggesztettük az ellenőrzést és a végrehajtást. A bevétel csökkenéséhez az is hozzájárult, hogy egyre többen éltek a mezőgazdasági művelést igazoló dokumentum benyújtása alapján adómentességet biztosító lehetőséggel.

III.3.4. Idegenforgalmi adó

Az adóbevételek közül kisebb arányt képvisel, de a költségvetési bevételek szempontjából meghatározó bevételi forrás az **idegenforgalmi adó**. Az adó mértéke 2016. január 1-jétől 2022. december 31-ig 500 Ft/vendégéjszaka volt, amely 2023. január 1-jétől 595 Ft/vendégéjszaka összegre változott.

16. ábra

Az idegenforgalmi adó bevételei 2019-2024.

Forrás: az adott évi könyvelési adatokból készítve

Az idegenforgalmi adó bevétele 41,49 %-kal nőtt öt év alatt úgy, hogy a világjárvány és az annak kapcsán hozott jogszabályváltozások miatt a 2020-ban és a 2021-ben beszedett adóbevétel töredéke volt a 2019. évi bevételnek. A 2022. évben már a 2019. évi feltételek szerint történt az adózás, és 9,76 %-kal több adó folyt be, mint 2019-ben. A bevételnövekedés a vendégéjszakák növekedésével függött össze, mivel az adó mértéke 2022-ben még nem változott. A 2023. évi kiugró növekedés három okra volt visszavezethető. Egyrészt kimutatható volt az adómérték-növekedés, másrészt tovább emelkedett a városban eltöltött vendégéjszakák száma, harmadrészt pedig nagyfokú ellenőrzés történt ezen adónem vonatkozásában is. A növekedés 2024-re megtorpant, csak 0,81 % lett. A vizsgálódásunk arra vezetett, hogy a második félévben csökkent a vendégéjszakák száma a városban, amit az ellenőrzések némileg ellensúlyoztak.

III.3.5. Késedelmi pótlék és adóbírság

A késedelmi pótlékról és az adóbírságról azért érdemes szót ejteni, mert 2024-ben a pótlékból és a bírságból befolyt összeg együtt (71.058 E Ft) megközelítette a beszedett idegenforgalmi adót (76.354 E Ft), így az összes bevételből a részaránya is nőtt, a 2019. évi 0,25 % ról 1,81 %-ra. A növekedés a több évre visszanyúló, nagyfokú ellenőrzésre és a HIPA bírságolásra vezethető vissza.

III.3.6. Adófizetési könnyítések

Az adózáshoz kapcsolódó tevékenység a **fizetési könnyítés (mértányossági kérelem)**, ami adómérséklésre, részletfizetési kedvezményre, valamint fizetési halasztásra irányulhat.

Fizetési könnyítések 2019-2024.

13. táblázat

	Fizetési könnyítések						
	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2024/2019. (%)
A méltányossági kérelmek száma (db)	57	82	50	42	52	101	177,19
A kérelmezett összeg (E Ft)	45 085	66 622	53 553	19 968	103 237	199 296	442,05
Az adóelengedés összege (E Ft)	1 363	457	11 261	1 200	3 179	3 401	249,52
A részletfizetés összege (E Ft)	42 350	42 618	32 341	18 387	97 543	177 685	419,56
A fizetési halasztás összege (E Ft)	1 372	23 547	9 951	381	2 515	18 210	1 327,26

Forrás: az adott évi zárszámadás

A méltányossági kérelmek száma az utolsó évben lényegesen megnőtt, a 2023. évi adatnak közel a kétszerese lett. Ugyanez elmondható a kérelmekben szereplő összegről is. A 2019. évhez viszonyítva a kérelmezett összeg viszont a 4,4-szeresére emelkedett. Ezen időszak alatt a részletfizetések összege hasonló mértékben nőtt. A ciklus alatt az adómérséklésre és a fizetési halasztásra benyújtott kérelmek száma és összege nem volt számottevő a méltányossági kérelmekben szereplő teljes összeghez képest, 2024-ben az összeg 10,85 %-át, a hat év átlagában pedig a 15,76 %-át tette ki.

III.3.7. Adóvégrehajtás

Az adózással kapcsolatos feladatok között továbbra is fontos tevékenység a **végrehajtás**, amely a fennálló követelések behajtására irányul. Az önkormányzat három formában végzi a végrehajtási tevékenységet, hatósági beszedési megbízással (inkasszó), letiltással, illetve hitelezői igény benyújtásával.

Végrehajtás 2019-2024.

14. táblázat

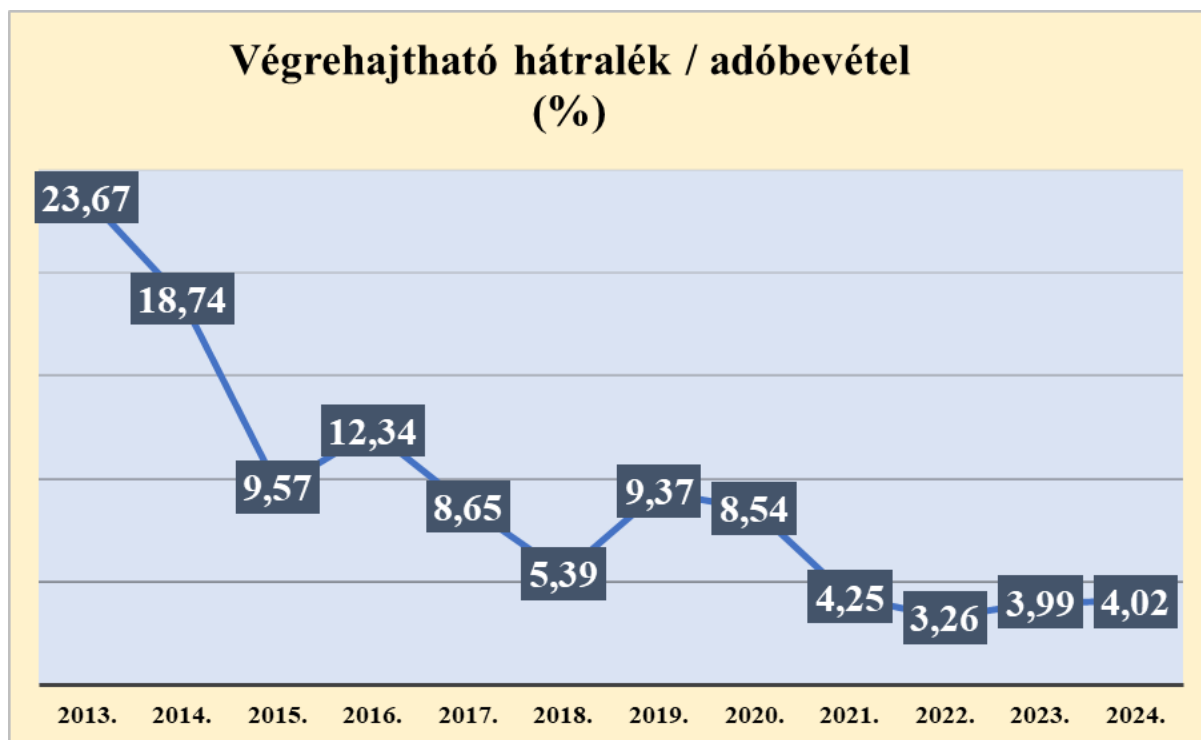
Végrehajtás						
	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Hatósági beszedési megbízás (inkasszó)						
Kiadott inkasszó (db)	n.a.	317	228	585	100	167
Kiadott inkasszó (E Ft)	113 010	167 618	111 385	64 907	58 130	120 170
Befolyt összeg (E Ft)	62 132	127 956	86 849	42 690	37 686	71 002
Eredményesség (%)	54,98	76,34	77,97	65,77	64,83	59,08
Felhívás						
A felhívások száma (db)	ASP átállás	23	253	341	507	848
A felhívások összege (E Ft)		n.a.	77 449	181 271	196 467	437 559
Befolyt összeg (E Ft)		12 546	33 507	145 013	139 484	232 508
Eredményesség (%)			43,26	80,00	71,00	53,14
Letiltás						
OEP lekérdezés (db)	ASP átállás	felfüggesztve	514	467	268	162
Letiltás (db)			116	76	70	35
A letiltott összeg (E Ft)			12 157	5 413	4 566	4 568
Befolyt összeg (E Ft)			8 078	1 947	3 507	3 575
Eredményesség (%)			66,45	35,97	76,81	78,26
A végrehajtásból befolyt teljes összeg (E Ft)	62 132	140 502	128 434	189 650	180 677	307 085

Forrás: az adott évi zárszámadás

A táblázatból látszik, hogy 2019-ben az ASP-re történő átállás elvette az időt a végrehajtástól, majd 2020-ban a koronavírus-járvány miatt szüneteltettük a magánszemélyek tartozásainak behajtását. Míg 2015-ben a befolyt adó a kiadott inkasszóhoz képest még csak 31,72 %-ot tett ki, addig az informatikai fejlesztéseknek köszönhetően ebben a ciklusban az inkasszó eredményessége átlagosan több, mint kétszerese (67,43 %) volt a 2015. évi adatnak. Hasonlóan eredményesek lettek a felhívások (61,67 %) és a letiltások (64,06 %) is. A ciklus utolsó évében a végrehajtásból befolyt összeg már 307.085 E Ft lett. **A hat év alatt a végrehajtásból befolyt adóbevétele meghaladta az 1.000.000 E Ft-ot.**

A végrehajtás eredményességét igazolják az adóhátralék számai is. Az elmúlt évtizedet vizsgálva a végrehajtható követelés eddig a 2022. évben volt a legalacsonyabb, az adóbevétele 3,26 %-a (2013-ban az adóbevétele 23,67 %-át tette ki). A 2022. évi kedvező arány minimálisan (3,99 %-ra) emelkedett 2023-ra, illetve **2024-re (4,02 %-ra)**, ami még így is rendkívül kedvezőnek számít.

Követelésállomány 2013-2024.

Forrás: az adott évi könyvelési adatokból készítve

A 2021. évtől a számításban nincs benne a gépjárműadó bevétele és végrehajtható hátraléka, mert bevételünk már nincs, a hátralék viszont az önkormányzatnál maradt. Abban az esetben, ha ezt a két adatot is figyelembe vennénk, a bevételarányos végrehajtható hátralék akkor is csak 4,11 % lenne.

III.3.8. Adóellenőrzés

A végrehajtási tevékenység mellett fontos szerepet játszott az **ellenőrzés**. A végrehajtáshoz hasonlóan 2019-ben az ASP-re történő átállás elvette az időt az ellenőrzéstől is, majd 2020-2021-ben a koronavírus-járvány miatt szüneteltettük az adóellenőrzést, mert a legtöbb esetben magánszemélyeket érintett. Az ellenőrzési tevékenység az **építmény- és telekadó** esetében azon ingatlanok feltárására irányult, melyek után nem történt adófizetés. Az ellenőrzéseket minden esetben kiterjesztettük a tárgyévet megelőző öt évre. Voltak olyanok, akik eddig még egyáltalán nem adóztak, de szép számmal akadtak olyan adóalanyok is, akik egy-két ingatlan után adóztak, a többi után még nem. Az ellenőrzés során feltárt adótartozás sok ügyfél esetében több évre vonatkozó adófizetési kötelezettséget keletkeztetett, ezért nőtt meg a részletfizetési kérelmet benyújtók száma és a kérelmezett összeg, ezáltal a fizetési könnyítéseken belül a részletfizetés aránya. Az építmény- és a telekadóra vonatkozó ellenőrzéssel kapcsolatos adatokat, valamint a feltárt adótartozás után felszámított késedelmi pótlék összegét az alábbi táblázat tartalmazza.

Adóellenőrzés				
	2022.	2023.	2024.	Összesen
Építményadó (E Ft)	60 054	73 560	133 991	267 605
<i>ebből tárgyévi (E Ft)</i>	20 205	27 920	29 379	77 504
<i>ebből korábbi évek (E Ft)</i>	39 849	45 640	104 612	190 101
Késedelmi pótlék (E Ft)	5 103	12 545	36 623	54 271
Telekadó (E Ft)	21 645	71 140	148 489	241 274
<i>ebből tárgyévi (E Ft)</i>	7 220	20 026	28 297	55 543
<i>ebből korábbi évek (E Ft)</i>	14 425	51 114	120 192	185 731
Késedelmi pótlék (E Ft)	2 777	11 405	43 788	57 970
Összesen (E Ft)	89 579	168 650	362 891	621 120

Forrás: az adott évi zárszámadás

A fenti táblázatban szereplő adatokból megállapítható, hogy a két adónem esetében a korábbi évekre előírt adó megközelítette az összes adóelőírás háromnegyedét. A késedelmi pótlékkal együtt a befolyt összeg évről évre nagyságrendileg megduplázódott, így 2024-re a 4-szeresét tette ki a 2022. évi adóelőírásnak. A **három év alatt** az összes előírás **621.120 E Ft** lett.

A **helyi iparüzési adó** esetében folyamatos ellenőrzés alatt állt a bevallások benyújtásának megtörténte, a benyújtott bevallások helyességének ellenőrzése. A bevallást be nem küldő adóalanyoknak végzést küldtünk és bírságoltunk.

Az **idegenforgalmi adó** ellenőrzése leggyakrabban a szolgáltatást nyújtók bevallásának és az azt alátámasztó dokumentumok ellenőrzését foglalta magában. A látó körünkbe kerültek olyan szállásadók is, akik be sem jelentkeztek adóalanyként, sőt olyanok is, akiknek még működési engedélyük sem volt. A fent említett okok (ASP, Covid-járvány) miatt az idegenforgalmi adó ellenőrzése is szünetelt 2019-2021 között. Az okokhoz még az is hozzájárult, hogy 2020. április 26-ától 2021. június 30-áig az adóalanyoknak az eltöltött vendégéjszakák után az idegenforgalmi adót nem kellett megfizetni. A 2022. évben négy nagy ellenőrzést kezdtünk el, a határozathozatalra 2023-ban került sor. A 2023. és a 2024. évi ellenőrzésekből fakadó bevételi számokat az alábbi táblázat tartalmazza.

Idegenforgalmi adó		
	2023.	2024.
Adóhiány (E Ft)	3 804	4 245
Adóbírság (E Ft)	2 102	1 062
Mulasztási bírság (E Ft)		400
Késedelmi pótlék (E Ft)	479	1 188
Összesen (E Ft)	6 385	6 895

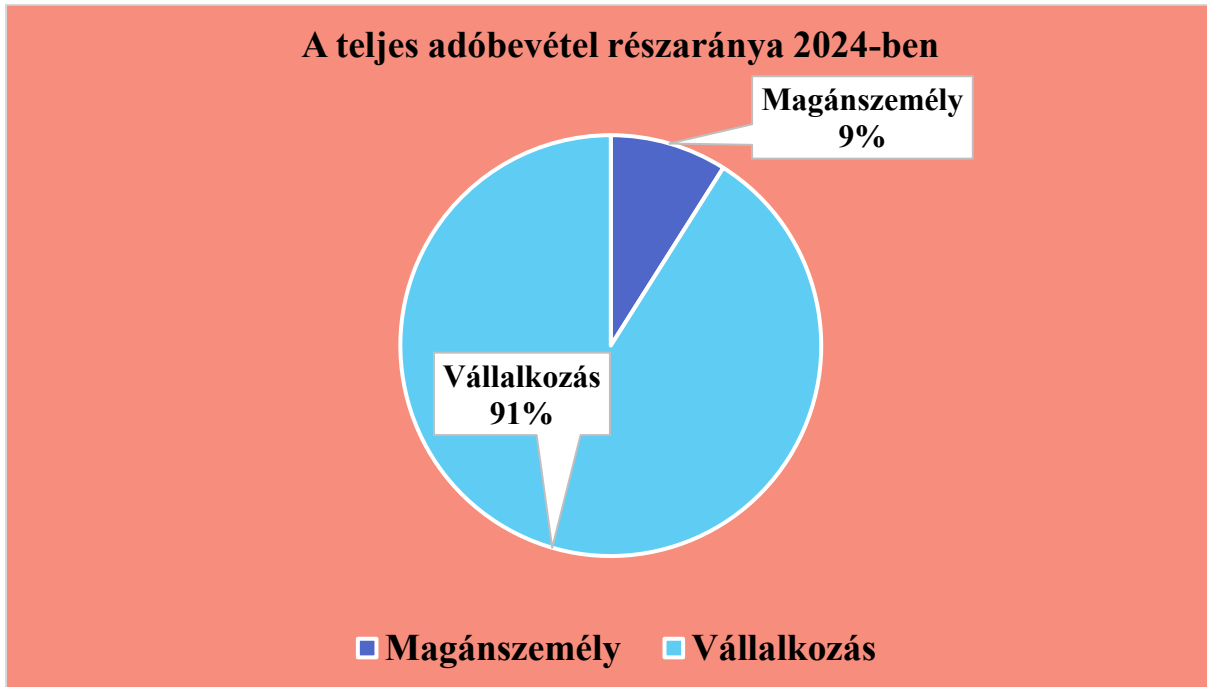
Forrás: az adott évi zárszámadás

Megállapítható, hogy az előző gazdasági ciklusban a **végrehajtás** és - a HIPA bírságokat nem számítva – az **adóellenőrzés eredménye** összesen **1.642.880 E Ft-ot tett ki**, ami a teljes **adóbevétel 9,29 %-a**.

Összegezve elmondható, hogy a 2019. évet követő év adócsökkenése óta 2024-re az **adóbevételek** kedvezően alakultak, **85,98 %-os növekedést** értünk el. A teljes adóbevétel **több mint 90 %-a vállalkozásoktól** érkezett.

18. ábra

Adóbevételi részarány 2024.

Forrás: az adott évi könyvelési adatokból készítve

IV.FOLYAMATBAN LÉVŐ/TERVEZETT TOP PLUSZ ÉS EGYÉB PÁLYÁZATOK

IV.1. Illeszkedés

A folyamatban lévő és tervezett fejlesztések esetében minden projektben vizsgálni kell az illeszkedési kötelezettségeket, csak az ezeknek való megfelelés esetében lesz/lett elfogadott minden projekt.

A fejlesztések illeszkednek az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióhoz, továbbá a vármegyei területfejlesztési koncepcióban és programban, illetve a kiemelt térségek fejlesztési programjaiban foglalt célkitűzésekhez.

Az átfogó területfejlesztési politika megvalósításának érvényesítése, a területi kohézió erősítése, a térségi versenyképesség javítása, a fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtése a cél.

IV.2. Projektek

IV.2.1. TOP_PLUSZ-1.1.3-21-KO2-2022-00002

Aktív és interaktív turisztikai fejlesztések a Dunától a Bakonyaljáig

A fejlesztés célja a vármegye természeti és kulturális örökségére építve olyan fejlesztések megvalósítása, melyek a meglévő attrakciók, turisztikai célpontok szolgáltatásait bővítik, fejlesztik, új szolgáltatásokat hoznak létre. Mindez elősegíti az adott település, kistérség, a vármegye fejlődését, megismerhetőségét, hozzájárulva a térség gazdasági teljesítményéhez. A kínálati elemek kialakítása során kiemelt figyelmet fordítunk a tudatos turizmusra, biztosítva az aktív- és ökoturisztikai szolgáltatások alapját jelentő környezeti, táji értékek megőrzését.

A pályázat megvalósítása konzorciumi formában történik a Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata vezetésével, tagjai többek között Tata Város Önkormányzata, Almásfüzitő Község Önkormányzata, Ácsteszer Község Önkormányzata, Bábolna Város Önkormányzata, Duna-Gerece Turisztikai Nonprofit Kft. és a Létesítményeket Üzemeltető Közhasznú Nonprofit Kft. (Oroszlány).

Tatán a Kőfaragó ház látogatóközpont II. üteme valósulhat meg, mint jelentős turisztikai attrakció további infrastrukturális és szolgáltatói fejlesztés a komplex élményszerzés érdekében. A fejlesztés elsődleges célja az attrakció vendégfogadási kapacitásának növelése, mivel a műemlék épület adottságaiból adódóan korlátozott befogadóképességű belső terek jelenleg csak kis létszámú kulturális és szabadidős programok, rendezvények megtartását teszik lehetővé.

A pályázat keretében a Kőfaragó-ház (Tata, Fazekas u. 62.) ingatlanon egy fedett kültéri grill, a szomszédos, szintén önkormányzati tulajdonú ingatlan (Tata, Fazekas u. 62/a.) területén pedig egy új vizesblokk épület és burkolt teraszok kerülnek megépítésre.

IV.2.2. TOP_PLUSZ-1.2.1-21-KO1-2022-00069

Tata város csapadékvíz elvezetésének fejlesztése III. ütem

A fejlesztés célja, hogy Tata város érintett részének csapadékvíz elöntéssel veszélyeztetett területein hosszú távon biztosított legyen a biztonságos vízelvezetés. A megvalósítás eredményeképpen megszűnnek az elöntések alkalmával szükségszerűen elvégzendő kárelhárítási munkálatok, ezáltal ennek költségei nem terhelik tovább az itt élő lakosok, az önkormányzat, vagy az állam költségvetését. Ugyanakkor az épületekben és egyéb létesítményekben keletkező vagyoni kárral sem kell már a továbbiakban számolni.

A megfelelő vízelvezetés biztosításával megszűnik az utak és burkolt felületek állagának romlása is. Ez az állagromlás elsősorban a téli időszakban jelentkezik, amikor a pangó vizek a burkolat alá kerülve, felfagyásokat okozva tönkre teszik azt.

Tovább fejlődik a település integrált vízgazdálkodása, benne a csapadék-vízgazdálkodási rendszere, környezetbiztonsága növekszik, környezeti állapota javul, a belterületek ár-, belvíz- és helyi vízkárok veszélyeztetettsége csökken, a felszíni vizeink minősége javul, a további környezeti káresemények megelőzésre kerülnek, ezzel a település klímaalkalmazkodási képességei növekednek.

A beruházás során meglévő csapadékvíz elvezető árkok korszerűsítése és új csapadékvíz elvezető rendszerek kiépítése valósulhat meg. A tervezett beruházások megvalósításával Tata több részén a rendkívüli időjárási helyzetek idején kialakuló havária helyzetek, elöntések számának jelentős csökkenése, az okozott károk minimalizálása várható.

A tervezett projekt során beavatkozás várható az Újvilág utcában, a Dadi úton, a Szilágyi Erzsébet utcában. A korszerűsítésekre vonatkozóan további koncepció tervek állnak rendelkezésre, melyek pontosításával kerülnek meghatározásra a további kiviteli tervek tartalma, majd a további fejlesztés az elnyert pályázati forrás teljes kihasználása érdekében.

IV.2.3. TOP_PLUSZ-1.2.1-21-KO1-2022-00070

Tata város csapadékvíz elvezetésének fejlesztése II. ütem

A fejlesztés célja, hogy Tata város érintett részének csapadékvíz elöntéssel veszélyeztetett területein hosszú távon biztosított legyen a biztonságos vízlevezetés, érintett terület a II. János Pál tér, valamint a Május 1. út – Kazincbarcikai utca – Thury utca – Új út környéke.

További célok a belterületre hullott csapadékvizek kezelése, a mikroklíma és a zöldinfrastruktúra fenntartásához a csapadékvíz, használt vizek (újra)hasznosítása. A csapadékvíz kezelése biztosítja a kármegelőzést és esélyegyenlőséget, védi a belterületet, javítja a lokális életminőséget. A célok elérésével rendezett városkép alakul ki, mely javítja Tata vonzerejét, népességmegtartó erejét pedig növeli.

A megvalósítás eredményeképpen megszűnnek az elöntések alkalmával szükségszerűen elvégzendő kárelhárítási munkálatok, ezáltal ennek költségei nem terhelik tovább az itt élő lakosok, az önkormányzat, vagy az állam költségvetését. Az épületekben és egyéb létesítményekben keletkező vagyoni kárral sem kell már a továbbiakban számolni.

A megfelelő vízelvezetés biztosításával megszűnik az utak és burkolt felületek állagának romlása is. Ez az állagromlás elsősorban a téli időszakban jelentkezik, amikor a pangó vizek a burkolat alá kerülve, felfagyásokat okozva tönkre teszik azt.

IV.2.4. TOP_PLUSZ-3.1.3-23-KO1-2024-00001

Humán fejlesztések Tatán

Tata Város Önkormányzata az alábbi humán tevékenységeket és programokat valósítja meg. Fogyatékos személyek, pszichiátriai és szenvedélybetegek számára nyújtott szociális alapszolgáltatások: szupervízió, fogyatékos gyermekek játékos-ügyességi vetélkedője, közösségi, szabadidős programok, képzőművészeti kiállítás és sportverseny.

Időseknek nyújtott szociális alapszolgáltatások: idősek közösségi eseményei – nyugdíjas klubok tagjainak szóló közösségi programok, demenciával kapcsolatos, annak megelőzését szolgáló előadások, érzékenyítő és szemléletformáló programok szervezése.

Gyermekjóléti alapellátás: gyermekek szünidei szabadidős programjaihoz.

Mélyszegénységben élők számára tanórán kívüli, naptári évet átívelő, fejlesztő tevékenységei: 2 fő szociális segítő tevékenységei a Szélkút utcai közösségi házban – gyermekek szociális viselkedésének fejlesztése, baba mama körök szervezése, korrepetálás, pályaorientációs, továbbtanulási tanácsadás, pénzügyi tudatosság fejlesztését segítő programok, tehetségfejlesztő, művészetterápiás foglalkozások.

Ifjúságot célzó tevékenységek: kerámia szakkör, ifjúsági klub programok, diák-közmeghallgatás, gyermek- és diákjogi előadások megtartása, Diák Önkormányzati Fórum, tematikus ifjúsági táborok szervezése, Városi tehetséggála, gyermekjogi előadássorozat, diákpiknik, diáknapi.

Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok: egészséges táplálkozási ismeretek fejlesztése, digitális egészségértésről szóló előadások.

Közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok: általános iskolai oktatás kiegészítése iskolán kívüli sportprogramokkal.

További programok:

Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok megvalósítása – Az áldozattá válás elkerülése céljából: IT biztonság, online csalások áldozatává válásának megelőzését szolgáló előadássorozat.

Kerékpáros közlekedés népszerűsítése – Információs kiadvány készítése KRESZ kampány.

Bringázz a Munkába és Suliba! egyedi kerékpáros szemléletformáló kampány.

Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek: „Ülj mellém!” – az innovatív digitális kompetencia-fejlesztő program időseknek.

Esélyegyenlőségi képzés.

IV.2.5. TOP_PLUSZ-3.3.1-21-KO1-2022-00012

A Tatai Kertvárosi Óvoda fejlesztése

Tata Város Önkormányzata, az óvodai szolgáltatás színvonalának emelését szeretné elérni a Tatai Kertvárosi Óvoda fejlesztésével. A tervezett fejlesztés fő célja a meglévő óvodai férőhelyek fejlesztése, amely a befogadó infrastruktúra fejlesztésén és új eszközök beszerzésén keresztül valósítható meg.

A beruházás további céljai a modern nevelési-oktatási környezet megteremtésével javítani az itt dolgozók munkakörülményeit, a gyermekellátás színvonalát. A gyermekek élménygazdag, sokoldalú fejlődésének biztosítása, egyéni és életkori sajátosságok figyelembevételével, a település népességmegtartó erejének növelése és a fiatal, képzett munkaerő megtartása a szociális szolgáltatások javításával is megvalósul.

A beruházás során az eredetileg nem óvoda célra épült épület átalakítása nem valósítható meg, mert a helyiségek elosztása nem felel meg a mai kor követelményeinek. A meglévő épület gazdaságosan nem korszerűsíthető vagy alakítható át, ezért célszerűbb és költséghatékonyabb egy új, a szükséges funkciókkal rendelkező óvoda épület felépítése.

Egy 3 csoportos, új óvoda épülhet, tornaszobával és minden előírt funkcióval és helyiséggel a meglévő intézmény helyén. A tulajdonviszonyok rendezettek, a fejlesztés az önkormányzat tulajdonában álló 2890 Tata, Deák F. u. 5/A hrsz. 3426/34 ingatlanon valósul meg. Az épület komplexen akadálymentesített lesz és megújuló energiahasznosítást is tartalmaz a fejlesztés.

IV.2.6. TOP_PLUSZ-3.3.2-21-KO1-2022-00002

Az egészségügyi alapellátás fejlesztése Tatán

Tata Város Önkormányzata egészségügyi alapellátási feladatait jelenleg 10 felnőtt háziorvosi körzetben, 6 gyermekorvosi körzetben és 5 fogorvosi körzetben biztosítja az egészségügyi szolgáltatókkal kötött feladatellátási szerződés alapján. Az egészségügyi szolgáltatók a városban széttagoltan és eltérő tulajdoni viszonyú rendelőkben (saját tulajdon, patika mellett, egyéb bérlemény) látják el feladataikat. Az Önkormányzat a praxisközösségek létrejöttéhez kapcsolódóan fogalmazta meg azt az elképzelését, hogy a városban két központtal (Tata és Tóváros városrészekben) egy-egy egészségügyi központ jöjjön létre, ahol az ott elhelyezett praxisok között szorosabb együttműködés alakulhatna ki, így jobban kihasználhatnák az együttműködésből eredő szinergiákat. Az első központ megvalósítására a Komáromi utca 2. szám alatt lévő ingatlan ad helyet.

Cél az egészségügyi alapellátás minőségének javítása Tatán, ahol a Felső-Tata városrészében egy új egészségügyi központ kialakítására kerül sor, amelybe a város különböző részein működő 2 háziorvosi és 2 gyermekorvosi praxis tud beköltözni (a fejlesztés későbbi fázisában pedig további 4 fogorvosi praxis is). Az itt elhelyezett praxisok között szorosabb együttműködés alakulhat ki, így jobban kihasználhatók az együttműködésből eredő előnyök, a lakosság számára pedig magasabb színvonalú egészségügyi ellátás biztosítható.

A projekt közvetlen célja a 2890 Tata, Komáromi utca 2., hrsz 56 szám alatt található, jelenleg kihasználatlanul álló ingatlan hasznosítása, és az itt található épület felújítása, átalakítása és kibővítése után egy egészségügyi központ kialakítása.

A meglévő 182 m²-es műemlék épület felújításával és átalakításával alkalmas lesz 2 háziorvosi és 1 gyermekorvosi praxis befogadására. Az épület belső felújítása tartalmazza a burkolatok cseréjét, festést, épületgépészeti és épületvillamossági korszerűsítéseket. A meglévő épület mellett egy új 147 nm-es épületszárny kialakítása, amelybe további 1 háziorvos tud beköltözni. Minden a jogszabályokban előírt helyiség és funkció biztosítása, pl. fertőző elkülönítő, egészséges és betegváró stb. A teljes épület komplex akadálymentesítése és energetikai korszerűsítése – nyílászárók cseréje, hőszivattyú beépítése, hőszigetelés.

A kivitelezés mellett új eszközök beszerzésére is sor kerül az orvosi praxisok számára a támogatásból.

A beruházást követően, az immár korszerű és jól felszerelt orvosi rendelőkben a különböző praxisok között szorosabb együttműködés alakulhat ki, így jobban kihasználhatók az együttműködésből eredő előnyök, a lakosság számára pedig magasabb színvonalú egészségügyi ellátás biztosítható.

IV.2.7. TOP_PLUSZ-6.1.4-23-KO2-2024-00003

A „leg”-ek tavának ökoturisztikai fejlesztése Tatán

A fejlesztés célja az egyedülálló adottságai miatt a „leg”-ek tavának hívott Öreg-tó természeti értékekben bővelkedő déli-délkeleti oldalának ökoturisztikai fejlesztése a vendégfogadás meglévő, de már korszerűtlen infrastruktúrájának megújításával, új természetismereti bemutatási és célcsoportspecifikus szabadidő-eltöltési élményelemek fejlesztésével, valamint ezek megközelítését és fizikai összekapcsolását segítő beruházások megvalósításával.

A tervezett projekt megvalósításával országos viszonylatban is meghatározó jelentőségű, kiemelkedő turisztikai értékkel bíró attrakció kerül létrehozásra egy meglévő természeti érték vagy természeti örökség fenntartható aktív- és ökoturisztikai hasznosításával.

A projekt keretében tervezett tevékenységek: madármegfigyelő torony építése és környezetének rendezése az Öreg-tó partján, interaktív természetismereti tanösvény kialakítása az Öreg-tó körül vezető sétányon, erdei tornapálya építése az Öreg-tó körüli sétányon, sétány felújítása a Fáklya utcától a madármegfigyelő toronyig, vizesblokk építése a Fáklya utcán, közlekedési kapcsolatok komplex átszervezése a projekt tervezési területén, Fáklya utca forgalomszabályozása sebességkorlátozással, sorompók, jelzőtáblák kihelyezésével.

IV.2.8. HUSK -2302/2.4/130 – Helyi örökség megőrzése

Esterházy örökség – a történelem megőrzése a jövő nemzedékei számára

A pályázat megvalósítása konzorciumi formában történik Tata Város Önkormányzata vezetésével, tagja Galánta Város Önkormányzata (Szlovákia).

A pályázat célja, hogy az egykori vidéki kúriákat nemzetközi porondra helyezték, betöltve azt a szerepet, ami az Esterházy időkben megillette őket.

Két város (Tata és Galánta), két épített kulturális örökség köti össze azt az együttműködést, amelynek célja mindkét helyszínen egy-egy Esterházy-család nevéhez fűződő épített örökség felújítása és a helyszínek megtöltése kulturális tartalommal.

Tata gazdag épített Esterházy örökségének jelentős részét már felújította, a pályázaton belül az Angolkertben található műemlékek restaurálása tervezett. Az Angolkertet 1783-ban az Esterházy család megbízásából alakították ki. A restaurálást érintő műemlékek: Múrom, Török Mecset, két kőgriff a park bejáratánál, Nepomuki Szent János szobor és híd, a Hattyúliget utcai és a Sport utcai bejáratok kapui.

A pályázat fő tevékenységét érintő infrastrukturális befektetésen túl a partnerség célja az együttműködés elmélyítése, koncertek és Galántán az Esterházy piknik megszervezése, amely hosszú távon nemzetközi rendezvényként működni.

IV.2.9. 1747/2020.(XI.11.) Kormányhatározat

Magyary Zoltán Művelődési Központ felújítása, átalakítása előkészítése

Tata Város Önkormányzata fejlesztései között kiemelt szerepet kap a Magyary Zoltán Művelődési Központ felújításának, térségi kulturális és szabadidőközponttá történő átalakítása. E célból az önkormányzat által 2021-ben „Tata Szíve” címmel meghirdetett országos tervpályázatot, amely a városvezetés erre vonatkozó korábbi fejlesztési elképzeléseivel összhangban kiterjedt az egykori Rendelőintézet szomszédos épületére és a Vár előtti tér rehabilitációjára is, ezzel megadva a lehetőséget a teljes terület megújulására.

A Tata Szíve Program az említett három elem összekapcsolásával (Kulturális és Szabadidőközpont, Múzeum és szálláshely, Rendezvényter) a Tatai Vár méltó kapujaként egy új kulturális városrész létrehozását célozza. A főként a helyi kultúrát és közművelődést kiszolgáló projekt ugyanakkor túlnyúlik a város keretein, és nyújtott szolgáltatásainak összessége miatt térségi, bizonyos tekintetben országos turisztikai attrakcióként is megállja a helyét.

A projekt célkitűzései között szerepel a helyi és térségi közművelődési feltételek biztosítása, a tatai várhoz méltó környezet kialakítása korszerű városépítészeti eszközökkel, Tata és Tóváros közötti terület átalakítása Magyary Zoltán elképzelése nyomán, új, közművelődésre és turiztikára építő városrész kialakítása, Tata brandjének erősítése, a város kulturális adottságaira épülő, új, térségi jelentőségű kiegészítő minőségi turisztikai kínálat létrehozása.

A Tata Szíve projekt keretében az új térségi jelentőségű Kulturális és Szabadidőközpont fejlesztése figyelembe veszi az infrastrukturális feltételek megerősítését, biztosítását, a projekt szinergikusan kapcsolódik a már meglévő és folyamatban lévő kulturális fejlesztésekhez. A projekt a Tatát és Tóvárost összekötő városrész egészére kiterjed a két épület és a Tatai Vár által határolt terület forgalmat bonyolító útszakasz kiváltásával, egy új közösségi és rendezvényter kialakításával.

A művelődési központ épülete korszerűsödik és kibővül, két fő funkció köré szerveződnek a helyiségek, a 300 fő férőhelyes színházterem, illetve a rendezvény/közösségi tér mellett művészeti galéria, rendezvényterem, játszóház, kertmozi és tetőterasz, büfé várpanorámás terasszal és raktárhelyiségek lesznek elérhetőek az épületben.

Az épület két fő funkciója, a színház és a rendezvénytér külön-külön használható, elszeparálható. Az épület akadálymentesítése a tetőtérben található próbaterem kivételével minden szinten biztosított.

A földszinten kávézó és a hozzá tartozó nyilvános mosdók a rendezvénytér látogatói igényeit is kielégítik. A kávézó is hozzájárul ahhoz, hogy a tér élettel teli legyen.

A fentiekben leírtak megvalósulása esetén létrejön a Magyary Zoltán Művelődési Központ helyén az a Térségi Kulturális és Szabadidőközpont, ami lehetővé teszi, hogy a létesítmény a jövőben a közművelődési alapszolgáltatások ellátása mellett a szellemi és fizikai rekreációval kapcsolatos tevékenységet is végezzen, ezáltal megfelel a tataiak által megfogalmazott igényeknek, vonzóbbá teszi az intézményt a fiatalok, gyermekek és családok számára, elérhetővé teszi a fogyatékkal élőknek is és a piacképes szolgáltatások nyújtásával fenntartható működést biztosít.

IV.2.10. KEHOP_Plusz-2.2.1-25 számú, „Zöld-kék infrastruktúra fejlesztések településeken”

Lakóterületen lévő meglévő árok és forrásvíz elvezető rendszer (Kismosó patak, Kosréti vízfolyás, Fényes forrásvidék, Lo Presti forrás) komplex rehabilitációja

A fejlesztés elsődleges célja a településeken jelentkező, a környezettel, éghajlattal, időjárással, vagy egyéb körülménnyel kapcsolatos, a klímaváltozás által is súlyosbított, az egyenetlen csapadékeloszlásból adódó vízgazdálkodási problémák megoldása, kihívások kezelése, ezáltal ezen anomáliák által okozott károk mérséklése, megszüntetése zöldinfrastruktúra fejlesztésekkel, természetalapú megoldások alkalmazásával, valamint az ezekhez kapcsolódó nem beruházási jellegű (ún. „szoft”) tevékenységekkel.

A projekt tartalmi elemei a vízviSSzatartás, vízmegtartó-kapacitás növelése, vízfolyások revitalizációja, lefolyáscsökkentés, lefolyáslassítás, vízkormányzás, esővízgyűjtés, esővíz-visszatartás, csapadékvíz-gazdálkodás és egyéb helyi vízforrásokkal való gazdálkodás megújítása, fenntartható csapadékezelő rendszerek kialakítása, mikroklíma szabályozás, csapadékvíz beszívárogatás mellett.

Fejlesztendő a települési szintű zöld-kék infrastruktúra hálózat kialakítását, fejlesztését és fenntartását célzó stratégiai dokumentum kidolgozása is. A fejlesztéssel jelentős fejlődés érhető el a települési zöldfelületek növelésére, zöld zónák létrehozására, élőhely-rehabilitációra, a biodiverzitás növelésére. A települési vízfelületek bővíthetnek, mérséklődnek a település belterületén jelentkező klímaszélsőségek hatások, a fejlesztés eredményeinek, hatásainak monitorozása megtörténhet.

IV.2.11. LIFE pályázat

BIRDLAKELIFE – Conservation of Protected Bird Species in the Tata – Old Lake Natura 2000 Area (A védett madárfajok védelme a tatai Öreg-tó Natura 2000 területén)

A Természet és biodiverzitás alprogram tématerületei alapján a tervezett fejlesztéssel célunk a Natura 2000 területek célkitűzéseinek megvalósítása, a kedvezőtlen természetvédelmi helyzetű élőhelytípusok és fajok megőrzése, az inváziós fajok visszaszorítása, az EU Biodiverzitás Stratégia 2030 célkitűzéseinek megvalósítása.

A tatai projektben prioritás lehet az Ornis Bizottság által prioritásnak tartott madárfajok IUCN vörös listák alapján „veszélyeztetett” vagy annál rosszabb helyzetű fajok, élőhelyek, újonnan leírt veszélyeztetett fajok védelme. A LIFE projekt kulcsfajainak (vörösnyakú lúd, kis lilik) védelmi helyzetéről, térségbeli előfordulásairól, az Öreg-tó vonulásban betöltött jelentőségével projektünk kiemelten foglalkozik. Feltárja a kulcsfajok megőrzésének fenyegetettségét (Threats), a fő problémákat (Core Problem), meghatározza a pályázat keretében elérendő célt (Goal) és hatásokat (Effects).

Egyeztetéseket szükséges folytatni szakmai szervezetekkel, köztük az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatósággal, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságával.

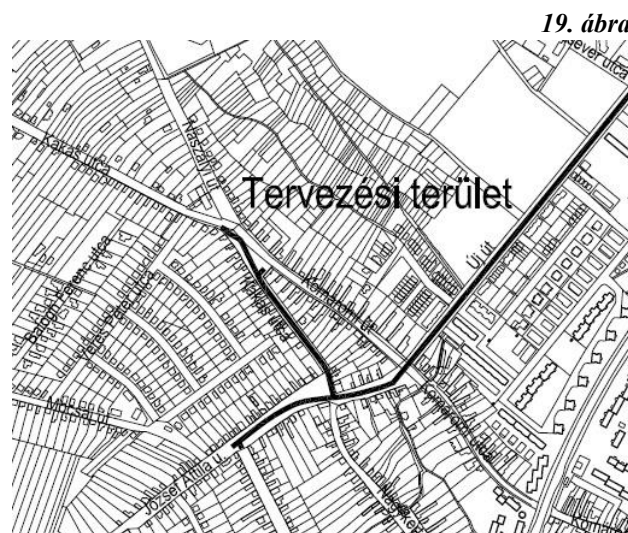
IV.2.12. Kerékpárút fejlesztések Tatán

Az országos közút hálózaton történő fejlesztési és felújítási munkákra tervezési feladatokat végzett el a Magyar Közút Nonprofit Zrt. Egyik elemeként, a terveket felhasználva épült meg a „Tata, Belterületi kerékpárút fejlesztése I. ütem” tárgyú európai uniós projekt, ami 2024-ben valósult meg.

Az alábbi kerékpárút fejlesztésre a Magyar Közút Nonprofit Zrt rendelkezik építési engedéllyel:

- Tata, Új út – Naszály felé vezető kerékpárút
- Kocs felől érkező kerékpárút bekötése, Öreg tó melletti kerékpárútba
- Agostyáni kerékpárút átvezetése az 1. vasútvonalon
- Győri út melletti kerékpárút kiépítése Eszterházy körút és a Ring utca között
- az Agostyáni kerékpárút bekötése a belterületi kerékpárút hálózatba

➤ Tata, Új út – Naszály felé vezető kerékpárút

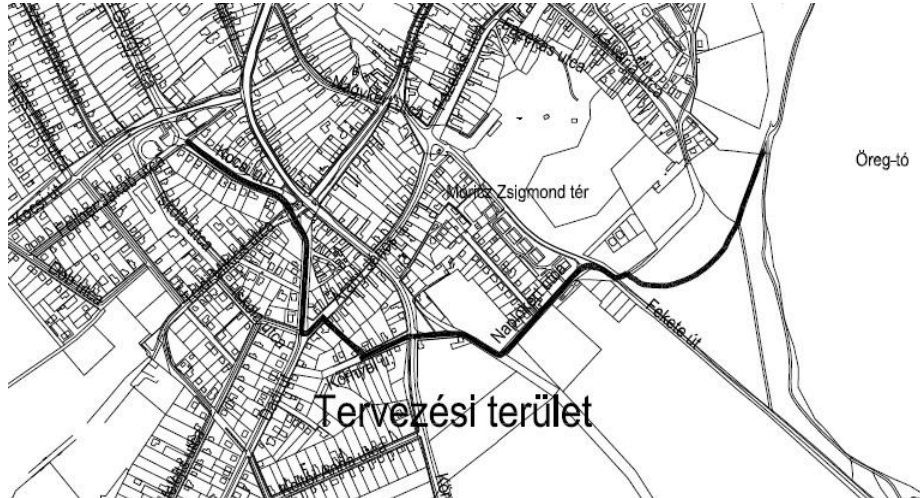

A tervezési terület a Komáromi út – Új út – József Attila utcai csomópontot érinti. Az Új úton 3 db gyalogos átkelőhelyet és környezetét érinti a fejlesztés, ahol elválasztó szigetek

épülnek, át kell építeni a csatlakozó járdákat. A József Attila utca és Kakas utca területén útfelújítás is tervezett.

➤ **Kocs felől érkező kerékpárút bekötése, Öreg tó melletti kerékpárútba**

20. ábra

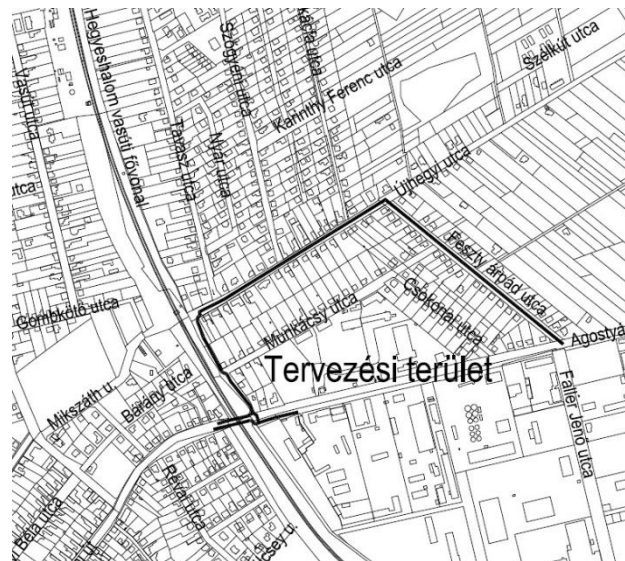

A Környei úton egy szakaszon útfelújítás tervezett, valamint a Környei úton egy jelzőlámpás csomópont. A Tópartra vezető gyalogutat a terv szerint átépítik 2,30 m széles kerékpárúttá.

Az Arany J. utca és a Környei utca között lévő földút 4 m szélességű vegyes forgalmi úttá válik.

➤ **Agostyáni kerékpárút átvezetése 1. vasútvonalon**

21. ábra

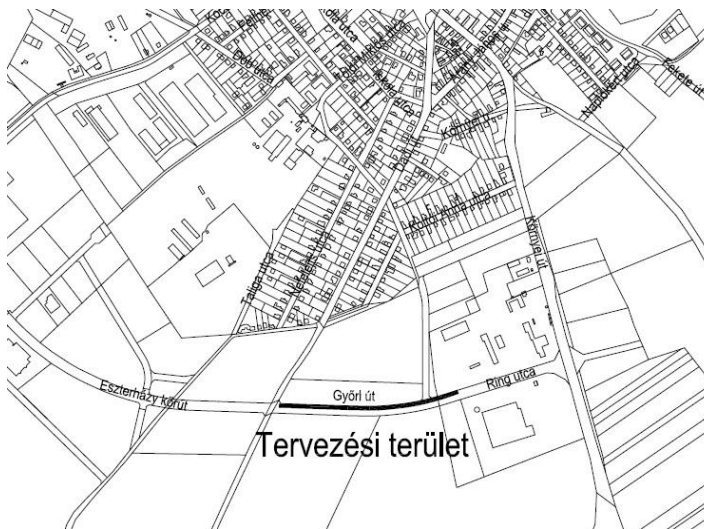

Az Agostyáni úton a meglévő „koppenhágai típusú” megemelt kerékpársávot szükséges folytatni, ami a forgalmi sávól szintkülönbséggel van elválasztva. A kerékpáros átvezetés miatt nem szükséges a vasúti átjáró átépítése. A vasúti átjáró után egyirányú 1,30 m

szélességű kerékpárút kialakítását tervezték meg. A Munkácsy M. utca – Újhegyi úti összekötés környezetében az első szakaszon vegyes forgalmú út épülne, majd 2,30 m széles kerékpárút építendő ki az Újhegyi útig. A csapadék víz elvezetés is megoldásra kerül.

➤ **Győri út melletti kerékpárút kiépítése Eszterházy körút és a Ring utca között**

22. ábra

A tervezett burkolat csatlakozik a Ring utca mellett megépült kerékpáros létesítményhez, ami egy egyesített gyalog- és kerékpárút. A szakaszon egyoldali kétirányú egyesített gyalog- és kerékpárút került megtervezésre.

➤ **Agostyáni kerékpárút bekötése a belterületi kerékpárút hálózatba**

A tervezett kerékpáros létesítmény az Alkotmány utca és Fényes fasori kerékpárút szakasz, melyet az önkormányzat pályázati forrás felhasználásával kiépített 2024-ben folytatását jelenti az Agostyáni úti kerékpárútig.

A fennmaradó rész műszaki tartalma az Agostyáni út - Bartók Béla utca (átvezetés az Ady Endre úton) A Bartók Béla utca Ady E. utcai csomópontjában mindkét irányban a kerékpáros rávezetések ki kell építeni, majd nyitott kerékpársáv kerül kijelölésre a Bartók Béla úton, mely csatlakozik a már meglévő szintén nyitott kerékpársávhoz.

IV.2.13. HUSK/2401/02/2.4/030— SPIRIT OF DANUBE

A tatai Fényes forrásvidék elavult szálláshelyeinek rehabilitációja

Pályázó: Tata Városkapu Közhasznú Zrt.

Tata városában a Fényes Fürdő infrastrukturális fejlesztésével, a faházak felújításával, építésével turisztikai infrastrukturális fejlesztést tervez. A fejlesztési tervek a Pons Danubii Európai Területi Társulás több tagvárosában valósulhatnak meg.

Tatán a Fényes strandfürdő területén elhelyezkedő régi, rossz állapotban lévő gyerektábor faházai helyett új faházak építése szükséges.

A működés egész éves fenntarthatóságát alapvetően a szállás szolgáltatás biztosítása, ami mindenkor háttérre lenne annak a programturisztikai kínálatnak, amit a forrásvidék a megfelelő fejlesztéseket követően kínálni tudna. A jelenleg májustól októberig üzemelő szálláshelyek jelenleg is a hozzá kapcsolt strandszolgáltatásnak, illetve a 2014 óta működő tanösvény népszerűségének köszönhetik az újra növekvő igénybevételt, annak ellenére, hogy a szállások állapota koruk, felszereltségük miatt nem megfelelő. Alapvető hiányosság, hogy a szálláshelyek nem fűthetőek, illetve komfortfokozatuk már nem kielégítő ahhoz, hogy a nyári főszezonon kívül a szauna, horgászat, illetve a tanösvény látogatóinak igényeit kielégítse, pedig erre igény lenne.

A szálláshelyek fejlesztése új építést, felújítást és volumennövelést jelent. Az új házak fűthetőek lesznek, érdemes a közházat is felújítani, fűthetővé tenni, a közműveket felújítani.

Az új szálláshelyek kialakításánál alapvetően szerepet játszik a célcsoportok, a vendégkör feltételezett igénye, mint a strandszolgáltatással egybekötött szállást igénylő nyaralók, a strandszolgáltatással egybekötött szállást igénylő táborozó csoportok, közösségek, az iskolai csoportok, osztálykirándulók, az egész évben érkező horgászturisták, az egész évben, főleg a nyári szezonon kívüli szaunavendégek, a kerékpáros turizmus résztvevői és a vállalati és egyéb rendezvények résztvevői.

IV.3. Versenyképes Járások Program

A vidéki Magyarország élhetőségének és népességmegtartásának támogatása, a városok és községek kiegyensúlyozott fejlődésének biztosítása, valamint a települések közötti térségi együttműködések ösztönzése érdekében Magyarország Kormánya Versenyképes Járások Programot indított (a továbbiakban: Program). A Program kiemelt célja, hogy a járások szempontjából jelentős, több település helyzetét javító, illetve az adott járás lakosságának minél nagyobb hányadát érintő fejlesztések támogatásával ösztönözze a térségi és települési együttműködések, megteremtse a párbeszédet a járások települései között annak érdekében, hogy közös céljaikat minél hatékonyabban valósítsák meg.

További cél a területi egyenlőtlenségek csökkentése, többek között Budapest és Magyarország egyéb területei közti szakadék mérséklése, mert míg Budapest az unió átlagos fejlettségi szintjének 156 %-án áll, addig az utána következő, legfejlettebb magyarországi régió, a közép-dunántúli, 71 %-on.

Mindezek tükrében 2025-ben a szolidaritási hozzájárulást teljesítő önkormányzatoknak a tárgyévi helyi iparüzési adóbevételi többletbevételük szolidaritási hozzájárulás különbözetével korrigált összege alapján fizetési kötelezettsége keletkezik, amit a Területfejlesztési Alap részére nettó finanszírozás keretében teljesítenek. Innen a járások pályázatokkal juthatnak forráshoz, saját keretük terhére.

Fejlesztési igény, majd az előminősítési eljárást követően annak alapján támogatási igény az alábbi célterületekre vonatkozóan nyújtható be:

- térségi alpinfrakstruktúra és elérhetőség fejlesztése,
- térségi közszolgáltatások fejlesztése,
- térségi gazdaságfejlesztés,
- településüzemeltetés.

A támogatott tevékenység megvalósítására 24 hónap áll rendelkezésre. A fenntartási időszak eszközbeszerzésre irányuló támogatott tevékenység esetén 3 évig, építési tevékenységet, beruházást, felújítást, ingatlanvásárlást tartalmazó támogatott tevékenység esetén 5 évig tart annak megvalósításától számítva.

A Program keretében fejlesztési igényt települési önkormányzatok tervezett konzorciumi együttműködésükre alapozva vagy tervezett, illetve már működő jogi személyiséggel rendelkező önkormányzati társulásként, valamint már létrejött konzorciumban nyújthatnak be. A tervezett konzorciumi együttműködést, illetve a tervezett társulási szándékot egybehangzó szándéknyilatkozattal kell igazolni.

A Tatai Kistérségi Többcélú Társulás versenyképes fejlesztései a teljes térségi területre tartalmazzák a lakosság életét meghatározó elmaradhatatlan fejlesztéseket több témában. A tervezett tevékenységek várhatóan két ütemben valósulnak meg. A Társulás előzetes egyeztetése alapján egy közös pályázatot nyújtott be a 2025. és a 2026. évekre. A pályázatot befogadták, így Tata a két évben 250 M Ft fejlesztési forráshoz jut ebben a Programban.

IV.3.1. Tevékenységek

Tata életét meghatározóan az egyik fontos pont a tatai Güntner Arénához közel a parkolók tovább fejlesztése részben önkormányzati, részben egyelőre magántulajdonban lévő telkeken, melyek jelenleg beépítetlenek.

A létesítmény már rendelkezik parkolókkal, azonban a nagyobb, kistérségi szinten is érdeklődésre számottevő rendezvények esetén a parkoló igényt a sportcsarnok nem tudja kielégíteni. Egy új parkoló felület létesítésére vonatkozóan tanulmányterv készült. A terv szerint a Május 1. út melletti területen közel 70 db személygépjármű és 7 db autóbusz parkolására alkalmas szabványos közlekedési felület alakítható ki.

Tata Város Önkormányzatának tulajdonában vannak az Öreg-tó környezetében lévő erdőségek, melyek erdőfelületeinek vizsgálata szükséges. A tanulmányterv a terület fafelmérésére vonatkozik, a felmérés több ütemben valósul meg. Az erdőrészlet szerinti felméréssel kezdődik, fontos a veszélyes fák meghatározása. A második lépésben a veszélyességi kategóriának megfelelő intézkedési terv készül, majd az erdőgazdálkodás irányelveit határozzák meg.

Tata másik kiemelt zöldfelülete a ~ 8 ha nagyságú Angolkert. Az Angolkert tájépítészeti vizsgálata valósul meg a tanulmánytervben, a növényállomány felmérése, ökológiai-botanikai vizsgálat, kerti építmények műszaki vizsgálata, kerti utak műszaki felmérése.

Kisebb léptékű, fontos fejlesztés a város területén sebességkorlátozó berendezések elhelyezése. Az eszköz jelzi az adott útszakaszon megengedett sebességet, közben folyamatosan méri az áthaladó járművek sebességét. A készülék egy fix sebességre beállított rendszer, így a sebességhatár túllépésekor a sebességkorlátozó tábla villog, a „LASSÍTS!” felirat jelenik meg. A mért sebesség csökkenésekor a tábla ismét alaphelyzetbe kerül. Tervezett helyszínei a Környei úton 325/1. hrsz., a Honvéd utcában 2007. hrsz., a Vértesszőlősi úton 4001. hrsz. vannak.

A gyalogosok biztonságosabb átkelésének segítésére olyan mozgásérzékelős okos oszlopokat telepítünk a nagy forgalmat bonyolító Bacsó Béla utcára a Gesztenye fasori kereszteződésénél lévő gyalogátkelőhelyhez, amely érzékeli a gyalogos megjelenését a zebra előtt, és ezt egy intenzív

fénnyel sárgán villogó berendezés jelzi a járművezetőknek. Ezzel a megoldással nagy forgalom esetén is biztosítható a gyalogosok biztonságos közlekedése a gyalogátkelőhelyen.

Tanulmányterv elkészítését céloztuk meg, melyben a teljes tatai kistérségi kerékpárút-hálózat fejlesztésének startégiája készülhet el, mely alapot nyújt a további kerékpárút építésekhez. A települések kezében lesz egy átfogó, a kistérségre kiterjedő koncepció, mely alapján az adott település tovább tudja terveztetni a konkrét projekt elemeket és a szükséges engedélyeket a továbblépéshez meg tudják szerezni. A koncepció kidolgozása azért is fontos, hogy a kistérségen belül egységes arculattal, paraméterekkel kerüljön a későbbiekben kialakításra a kerékpárút hálózat. A hálózat kiépítésével egyúttal szorosabbá válik a járás településeinek kapcsolata, növelhető lesz a közlekedésbiztonság, csökkenthető a védtelen közlekedőket érintő balesetek száma.

Tata városban sebességcsökkentő középssziget, ún. településkaput tervezünk kialakítani a Fekete út belterület határához. A Fekete úton nagy sebességgel a városba érkező járművezetők veszélyeztetik a Naplókert mellékutcáról a kikanyarodást, illetve a gyalogosok közlekedését az úton. A balesetek megakadályozására olyan sebességcsökkentő középsszigetet építünk a belterület határát jelző tábla vonalába a Fekete útra, amely az érkező jármű sebességét a sávelhúzás miatt 50 km/h-ra csökkenti. A hálózat kiépítésével a jelenleg meglévő országos, vármegyei jelentőségű kerékpárutakra (Által-ér völgyi, Dunamenti, Eurovelo) a csatlakozásokat biztosítani tudjuk, ezzel pedig a kisebb településeket is elérhetővé tesszük a fő kerékpáros hálózatot igénybe vevő turistáknak is, segítve ezzel a települések idegenforgalmának fellendülését. Ezért fontos a kerékpáros pihenőhelyek létesítése is, elsősorban a turisztikai jelentőségű pontokon. A pihenőhelyek kialakításával egy magasabb színvonalú szabadidő eltöltése biztosítható.

A Szociális Alapellátó Intézmény Tata, Deák F u. 5-5/A szám alatti épületénél a bejárati lépcsők és környezetének felújítása szükséges. Az ellátottak többsége mozgásában akadályozott, illetve bizonytalan, ezért kiemelt figyelmet kell biztosítani a csúszásmentes felületek karbantartására, legfőképp az épületbe való biztonságos bejutásra.

Az Almási úti hajléktalanszállón az ellátotti mosdók fejlesztésére szükség van, a megfelelő higiénés feltételek megteremtéséhez. Ugyanitt népkonyha szolgáltatáshoz szükséges a tárgyi feltételek kialakítása. Ehhez az épület állagának, alkalmasságának felmérése, a mosogatáshoz és tálaláshoz és étel elfogyasztásához szükséges feltételek megteremtése a cél.

1 db kisbusz vásárlása is a tervek között van a szociális szolgáltatások ellátásához a kistérségben, hiszen az intézmény a támogató szolgáltatáson kívül, további négy területen (idős személyek nappali ellátása, közösségi alapellátás, család- és gyermekjóléti szolgáltatás és hajléktalan ellátás) segíti az ellátottak szállítását.

A kistérségi települések közös célja a közlekedésbiztonság javítása a településeken, mely cél elérése érdekében egy közös közlekedésbiztonsági koncepció készítése valósul meg. A településeken megnőtt a gépjármű forgalom, fellendült a kerékpáros közlekedés, de ezzel párhuzamosan esetenként nehezebbé vált a közutakon a gyalogosok átkelése, egyre több a közlekedési konfliktus. Hiányoznak a gyalogátkelőhelyek, a meglévő úthálózat túlnyomó többségében régi kiépítésűek, passzív biztonsági elemeket, sebességcsökkentő megoldásokat nem tartalmaznak, a közvilágítás fejlesztésre szorul. A kistérségben élők életminőségének javítását szolgálják a fenti megoldások vizsgálata. A rendszert kistérségi szinten hálózati szemlélet előtérbe helyezésével, a jó gyakorlatok megosztásával (pl. okos gyalogátkelőhely stb.) egy egységes

koncepció alapján lehetne fejleszteni, mely sémákat adna, de az adott településre lebontva, az adott környezethez igazítva lehetne egy további fejlesztés (kiviteli terv, kivitelezés) alapja.

Baj, Kocs, Neszmély településeken a jelenlegi előregedett közvilágítási lámpatestek helyére, új, korszerű LED-es lámpatestek kerülnek.

Dunaszentmiklós Község a tulajdonában lévő működő kamera rendszer bővítését, fejlesztését tervezi és egy közlekedési lassító rendszer kiépítését a Neszmélyi út HILLTOP bevezető szakaszán a településen élők biztonságának növelése érdekében.

Neszmély 10. számú főútján a Süttő felől beérkező forgalom sebességének jelzésére sebességjelző készülék épülhet.

Dunaalmás község főbb pontjaira és a közintézmények környezetében térfigyelő kamerarendszer épül ki, illetve elkészül a Tatai úti gyalogos átkelőhely.

Naszály község a gyalogosok védelme érdekében a nagy forgalmú utakon átkelőhelyek terveztet és épít.

A kistérségi kerékpárút tervezése kapcsán az Által-ér menti kerékpárúttal épülne ki a kapcsolat, mellyel az Eurovelo kerékpárút hálózathoz is lehet majd csatlakozni.

Szomód község: közbiztonsági fejlesztéseiben további kamerák telepítése szerepel olyan helyekre, ahol még a közterület nem ellenőrizhető. Továbbá a szomódi Napraforgó Bölcsőde elé lenne fontos a szülők és a gyerekek biztonságos közlekedése érdekében gyalogátkelőhely létesítése.

Tardos község is belterületén térfigyelő kamerarendszer kialakítását tervezi, valamint a meglévő közvilágítási rendszer fejlesztését lámpacserével.

Vértestolna község területén 3 db térfigyelő kamera kerül elhelyezésre, tovább terv a gyalogátkelőhely, buszmegálló, forgalomlassító építése.

IV.4. Közlekedésfejlesztési program

A városi közlekedési infrastruktúra folyamatos fejlesztése is feltétele a gazdasági fejlődésnek.

IV.4.1. A jelenlegi önkormányzati ciklus kiemelt közlekedési infrastrukturális céljai

➤ 1. számú főút és környezete

Forgalomnagyság

Tata a kisvárosok közé tartozik lakosságszámát nézve. Ugyanakkor fontos turisztikai célpont, valamint az ipari parkjai révén fontos beszállítója több környékbeli gyárnak. Elhelyezkedése okán vasúti, közúti főútvonalak haladnak keresztül a városon, valamint a városon keresztül lehet megközelíteni az autópályát is. Ugyanakkor ezek a közúti és vasúti fő vonalak kettészelik a várost, megnehezítve az elválasztott városrészek közötti átkelést. A város természeti adottságai miatt (jelentős vízfelületek, természetvédelmi területek) a főútvonalaknak – mint például az 1. sz. főút Ady Endre utcai szakasza – nincs lehetőség

alternatív, akár önkormányzati útnak a létesítésére, így bármilyen baleset vagy rendezvény esetén korlátozottá válik a városba történő eljutás. Külön nehézség, amikor egy, az M1-es autópályán történt baleset miatt a forgalom elterelése a városon keresztül történik.

A meglévő úthálózat folyamatos túlterhelésének mérséklését a jövőben egy várost elkerülő út tudná biztosítani. Az elkerülő nyomvonalának elvi egyeztetése megtörtént a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. és a Magyar Közút megyei szervezete munkatársainak a közreműködésével. Szintén befolyásolja a terheltséget a városon áthaladó Budapest-Hegyeshalom vasúti fővonal állapota. Ennek keretében elkészült a két legfontosabb fejlesztés vázlatlatterve is: a vasútállomásnál kialakítandó intermodális csomópont és a városon áthaladó vasútvonal egyik vasút-közút csomópontjának eltérő szintű átépítési tervei.

Az elmúlt években a városba telepített kamerarendszerünket felhasználtuk arra, hogy az 1. sz. főút átmenő forgalmát mérni tudjuk.

A statisztika alapja a honvédség bejáró útjától 200 m-re elhelyezett rendszám-felismerő kamerák által rögzített rendszám-adat, mely az elhaladó gépjárművek számát tudja mérni. Az elmúlt 2 év adatai alapján a Bacsó Béla utcán (Honvéd utca) naponta átlagban 10-11 ezer jármű halad át, de vannak olyan napok, amikor a maximális jármű darabszám a 13 ezer db-ot is meghaladja.

➤ **1. sz. főút, Bacsó Béla úti szakasz**

A tatai laktanyabővítéshez kapcsolódóan a forgalomnövekedés miatt a Honvéd utca – laktanyai bejáró út csomópontnak a vizsgálata égetően szükségessé vált. Egy település kapu kialakítása indokolt lehetne a tatai kiemelt honvédelmi feladatokat ellátó laktanyába érkezők és távozók könnyebb be- és kihajtása érdekében. Ezt a szerepet tudná egy körforgalom betölteni, így szeretnénk, ha itt egy körforgalom meg tudna valósulni. A tatai laktanyába közel 500 új katona kezdte meg a szolgálatát. Ez a növekedés a közlekedésben is megjelenik, tovább nehezítve a csomópontban a közlekedést. A laktanya előtti parkolóban eddig is napi szinten közel 200 személygépjármű várakozik, ehhez kell még hozzászámolni a laktanya belső parkolójában hasonló nagyságrendben várakozó gépjárműveket. A reggeli és a délutáni órákban az egyébként is forgalmas 1. sz. főútra történő felhajtás, onnan a bejáró útra történő balra kanyaradás igen nehézkes, torlódásokhoz vezet napi szinten, nehezíti az itt dolgozók és a városban közlekedők közlekedését. A laktanyában dolgozó nem kevés civil szakember számára is rendkívül nehézséget okoz gyalogosan átkelni az úton gyalogos átkelő hiányában. Az önkormányzat a tavalyi évben módosította a helyi közösségi közlekedés útvonalát és így lehetővé tette helyi közösségi közlekedés igénybevételével a laktanya könnyebb megközelítését. Ezen felül az idei évben jelentősen csökkentette a helyi és a helyben dolgozók bérletének az árát, így népszerűvé vált a laktanyában dolgozók körében is a közösségi közlekedés használata, erről visszajelzést is kaptunk az ott dolgozóktól.

➤ **A Bacsó Béla út – Vasúti bejáró út – Gesztenye fasor kereszteződése**

Az egyik legforgalmasabb útkereszteződés a Bacsó Béla úton. Az önkormányzati fenntartású Gesztenye fasor útburkolat felújítását a 2023. évben fejeztük be egy belterületi csapadékvíz elvezetési projekt keretén belül. A főút alatt a közművezeték építés megtörtént, a csomópont fejlesztése esetére pedig védőcsövet is helyeztünk el. A Bacsó Béla út – Vasúti bejáró út útvonal közösségi közlekedési útvonal is egyben. A vasút felől a Bacsó Béla utcára történő kikanyarodás sokszor okoz gondot főleg a csúcsidőszakokban a helyi

és helyközi közlekedés számára, így ebben a fontos időszakban késéseket okoz a közösségi közlekedésben.

A csomópont átépítésére két alternatíva merült fel.

Egyrészt a város saját forrásait felhasználva vizsgálta egy körforgalom elhelyezhetőségét.

A beruházás ingatlan igénybevétellel valósítható meg.

Másrészt egy jelzőlámpás csomópont kialakítása is szóba került. A közútkezelő és a honvédség részéről ez a megoldás került támogatásra.

➤ **Az 1. számú főút Ady Endre utcai szakasza**

Az Ady Endre utca körforgalomtól Baji úti kereszteződésig tartó szakaszát faltól falig újra kell gondolni. A Vértesszőlősi utca 2 x 1 sávós útja a Baji úti kereszteződésben nyílik 2 x 2 sávossá, egyben gyorsabb haladásra ösztönözve a gépjárművezetőket. Ezen a szakaszon sok az üzlet, vendéglátó egység, bank, hivatal stb., ennek megfelelően extrém nagy a parkolási igény. A zöld felület rendezése, megtartása is cél akkor, amikor a parkolási igényeket és a közlekedési igényeket (gyalogos, kerékpáros, gépjárműves) is összhangba kell hozni. Ezért erre a területre egy koncepciót kell kidolgozni a már meglévő gondolatok, tanulmánytervek közös nevezőre hozásával. **Ebben kiemelt szerepe lenne a Baji úti kereszteződés és a Hattyúliget utcai kereszteződés átépítésének körforgalmak kialakításával.** A körforgalom egyik nagy előnye, hogy a jelenleg a Hattyúliget utcánál tapasztalható visszafordulásokat megoldja, ugyanis az Ady Endre úton a körforgalom után itt van az első lehetőség balra kanyarodni. Sokan ezt a visszafordulásra használják. Szintén megkönnyítené a körforgalom a Tópart utca, Malom utca és a Kodály téri kikanyarodásokat. A zöld felületek és a parkolók egységesített (jelenleg parkoló fül, párhuzamos parkoló stb.) kialakításával egy rendezettebb városképet, használhatóbb közterületet kívánunk létrehozni.

Az 1. sz. főút állami közút, így mindenképpen szükséges együttműködés a közútkezelők között. A felsoroltak olyan léptékű feladatok, melyeket az önkormányzat saját erejéből nem tud megoldani, de bízunk benne, hogy a fenti felvetések alapján elkezdődhet egy együtt gondolkodás, tervezési folyamat.

IV.4.2. Intermodális csomópont, vasútállomás akadálymentesítése, valamint a vasútállomás Újhegy felőli megközelítése (Tavaszi utca)

1. INTERMODÁLIS CSOMÓPONT

Tata város Budapest vonzáskörzetének gyakorlati határán található, ugyanakkor kistérségi központ is.

A településen halad át az 1. számú Budapest – Hegyeshalom – Bécs vasúti fővonal, melynek két állomása, megállója (Tata és Tóvároskert) is található a településen.

Az „Intermodális közösségi közlekedési központ létrehozása Tatán” címen 2014. évben elkészült a projekt előkészítéséhez kapcsolódó Részletes Megvalósíthatósági Tanulmány és Költség-haszon elemzés. A munka keretében sor került a projekt legkedvezőbb megvalósítási változatának meghatározására, a költség-hatékony megvalósítás és üzemeltetés bemutatására, a létesítmény fenntarthatóságának igazolására, továbbá részletes vizsgálatra került a projekt

megvalósításához elengedhetetlenül szükséges támogató döntés megalapozásához szükséges valamennyi szempont.

A fejlesztéssel a Tata belvárosát jelenleg terhelő autóbusz-forgalom várhatóan mérséklődik, csökken a környezetet terhelő levegő- és zajszennyezés mértéke, valamint közvetlen kapcsolat épül ki a helyi, helyközi autóbuszok és a vasút között. A projekt eredményeként javul a Tatai kistérség elérhetősége, és ezzel együtt a kistérség 40 ezer lakosának életkörülménye is. A kötöttpályás közlekedés vonzóbbá tételével cél, hogy a fővárosba közlekedők nagyobb aránya válassza majd a közösségi közlekedést.

A tervezett infrastrukturális fejlesztések tanulmányterv szinten kerültek kidolgozásra. A létesítmény egészének tervezése során teljes akadálymentességre és a kerékpáros forgalom élénkíthetőségére is törekedtünk. A megvalósítást és a fenntartást segítő kapcsolt kereskedelmi-szolgáltató funkciók is a vizsgálat részét képezték. A tanulmányterv minden érintett szereplővel (MÁV, Honvédség, Magyar Közút Nzrt.) egyeztetésre került.

2. AKADÁLYMENTESÍTÉS

A tatai vasútállomás jelenlegi formájában nem biztosít akadálymentes elérést az idősek, babakocsival közlekedők, illetve a mozgásukban korlátozott személyek számára. A peronok megközelítése jelenleg csak lépcsős felüljárón keresztül lehetséges. A MÁV más településeken már több állomáson is megvalósított akadálymentesítési programokat (Tatabánya, Komárom, Esztergom stb.). Tata regionális jelentőségű vasúti csomópont és a város közlekedéspolitikai céljai között a fenntartható közlekedés fejlesztése, a közösségi közlekedés arányának növelése is szerepel.

A cél olyan fejlesztés megfogalmazása, amely hosszú távon biztosítja:

- a vasútállomás akadálymentes elérését (lifttel vagy rámpás feljutással);
- a B+R (Bike and Ride) rendszer kiépítését (zárható, fedett, biztonságos kerékpártárolók);
- a P+R lehetőségek bővítését (parkolóhelyek kijelölése, közúti csatlakozás javítása);
- a peronok modernizációját;
- a közvilágítás, utastájékoztató és várakozóterek fejlesztését.

Ezen fejlesztések előkészítése hosszú távú feladat, amelyhez forrásbevonásra (állami, uniós) és együttműködésre (MÁV, Építési és Közlekedési Minisztérium, vármegyei közgyűlés) is szükség van.

A költségek nagyságrendje nehezen becsülhető, de a MÁV által hasonló célú beruházások tapasztalatai alapján egy akadálymentesített gyalogos-felüljáró/lift kialakítása, utastájékoztató rendszer és kerékpártárolókkal kombinált fejlesztés 500-700 millió Ft nagyságrendű lehet. Ennek önkormányzati előkészítése (terv, partnerség, településrendezési összhang) nélkülözhetetlen.

A fejlesztés illeszkedik Tata közlekedési és társadalmi integrációs céljaihoz. Célja, hogy a vasútállomás ne csak közlekedési, hanem közösségi és gazdasági szempontból is integráltabb szerepet töltsön be a város szövetében, hosszú távon javítsa a város megközelíthetőségét, fenntarthatóságát és esélyegyenlőségi viszonyait. A fejlesztés összhangban áll a Nemzeti Közlekedési Stratégia, a Zöld Busz Program, valamint a Nemzeti Kerékpáros Koncepció céljaival is, így országos szintű támogatásra is reális esély mutatkozik.

➤ **Akadálymentesített feljutás a peronokra**

A fejlesztés keretében a vasútállomás déli oldal felőli részén új akadálymentes elérés alakulna ki a peronokhoz, egy nagy teherbírású lifttel, amely összeköti a városrészt az állomással. A tervek szerint a felüljárón további két kültéri megoldás (lift vagy mozgólépcső) szolgálja majd az utasokat. Ez a megoldás lehetővé teszi, hogy mindenki, legyen akár kerekesszékes, babakocsit toló szülő vagy épp csomagokkal utazó, kényelmesen elérje a peronokat lépcsőzés nélkül. A mozgólépcsők és a liftek folyamatos akadálymentes hozzáférést biztosítanak a peronokhoz.

- **Lift (felvonó)**

Az új felvonó tágas, vandálbiztos kivitelű, részben üvegezett falakkal és ajtókkal készül. Mérete lehetővé teszi kerékpárok, babakocsik szállítását is, így a kerékpáros ingázók és kisgyermekes családok is használni tudják. A kabin és az ajtók strapabíró anyagokból készülnek és kamerával felszereltek a biztonság érdekében. A lift telepítésekor figyelembe kell venni a MÁV Személyszállítási Zrt. országos szabványait és karbantartási protokolljait, hogy hosszú távon üzembiztosan működjön. (Fontos megjegyezni, hogy Tatabánya állomáson a hasonló akadálymentesítő projektben 3 lift építése több mint 1 milliárd forintba került, ami mutatja, hogy a felvonók jelentős beruházást igényelnek, de a MÁV Személyszállítási Zrt. ezt kiemelt ügyként kezelte.)

- **Mozgólépcsők**

A tervezett kültéri mozgólépcsők váltott irányú haladást biztosítanak fel, illetve le irányban segítve majd az utasáramlást a város felől a felüljáróra/peronokra. A mozgólépcsők esetében gondoskodni kell időjárás elleni védelemről (előtető vagy burkolat), mivel a szabadban üzemelnek. (Megjegyzés: kültéri mozgólépcsőt már több forgalmas csomópontban sikerrel alkalmaztak, pl. a budapesti Kelenföld állomásnál, igazodva a nagy utasforgalomhoz.) A mozgólépcsők, illetve a lift mellett a fix lépcsők is megmaradnak alternatívaként, mivel elsődleges cél az, hogy azok meghibásodása esetén is legyen hagyományos mód a peronok elérésére.

Ezekkel az intézkedésekkel a tatai vasútállomás teljeskörűen akadálymentessé válik, megfelelve az uniós és hazai előírásoknak. az utasok számára komfortosabb és biztonságosabb lesz a közlekedés, az állomás pedig a környező városrészeket is jobban összeköti. (Tata egy forgalmas fővonal állomása, így különösen indokolt a peronok modernizálása és elérésük fejlesztése.)

➤ **Fedett és biztonságos kerékpártároló kialakítása**

A fenntartható közlekedés érdekében elengedhetetlen a B+R (Bike and Ride) infrastruktúra fejlesztése. A célok szerint a vasútállomás mellett fedett, biztonságos kerékpártároló létesül 20 kerékpár számára. A tároló kialakításánál a fő szempontok a védelem, kényelem és integráció a városi környezetbe:

- **Elhelyezkedés és kialakítás**

A kerékpártároló a város tulajdonában lévő területen, az állomás főbejárata közelében kerül kialakításra, hogy a vonatra siető bicikliseknek minimális kerülő legyen. A tároló fedett lesz, így a tető védi a bicikliket az esőtől és hótól. A tároló területe ~35 m², ami elegendő 20 kerékpár kényelmes elhelyezésére. A padlótér burkolata strapabíró és

vízvezető rendszerrel ellátott megoldással kerül kivitelezésre, biztosítva a tiszta és karbantartást könnyítő környezetet.

- Tárolási rendszer

A 20 férőhelyet modern dokkolórendszerrel kerül kialakításra. Alternatív megoldásként szóba jöhet okos dokkolós rendszer, ahol minden bicikli egy elektronikusan vezérelt reteszbe rögzül. A tároló kialakítása megfelel a klímabarát közlekedés ösztönzésének, így egy 20 férőhelyes tároló jelentősen segíti a kerékpáros közlekedési mód térnyerését azáltal, hogy az emberek kombinálhatják a biciklizést a vonatozással.

- Biztonsági rendszerek

A tároló zárt rendszerű, amelyet csak jogosult felhasználók nyithatnak. A belépést és a kerékpárok kiemelését okoszáras rendszer felügyeli. Ez azt jelenti, hogy az arra regisztrált utasok mobilalkalmazás vagy okoskártya segítségével nyithatják a tárolót. Ilyen rendszert például a Bikeep alkalmazással több magyar városban is sikerrel alkalmaznak. Az applikációval ingyenesen, bankkártya-adatok nélkül lehet használni a tárolókat. Az okoszáraz rögzíti a bicikli vázát egy erős acélkar segítségével, és riaszt, ha illetéktelen próbálkozás történik. A tároló területét kamerarendszer figyeli 0-24 órában. Olyan biztonsági intézkedéseket hozunk létre, amelyek garantálják, hogy a kerékpárok őrzött, védett helyen legyenek a tárolás ideje alatt.

- Kapacitás és bővíthetőség

A 20 férőhely egy alap kapacitás, amely a jelenlegi igényeket várhatóan lefedi. A terület kijelölésekor azonban gondoskodunk róla, hogy szükség esetén a tároló bővíthető legyen (pl. további modulok tárolóegységek hozzáadásával + 10-20 férőhely). A tetőszerkezet és a burkolt terület ezt figyelembe véve készül. Az intelligens rendszerbe további dokkolók integrálhatók, ha nő a kereslet. A kerékpártárolót a vonattal ingázók mellett a helyi lakosok is használhatják, így multifunkcionális létesítményként javítja a város mobilitását.

A fedett, biztonságos kerékpártároló megvalósítása egyaránt szolgálja a közlekedők kényelmét és a fenntarthatóságot. Arra ösztönzi a lakosokat, hogy inkább kerékpárral jussanak el az állomásig, csökkentve az autóforgalmat és parkolási igényt. A városi környezet rendezettebb lesz, mivel a biciklik nem szétszórta, hanem dedikált helyen állnak majd. A megoldás illeszkedik a város klímastratégiájába és a nemzeti kerékpáros koncepcióba is, amely támogatja az intermodális (pl. kerékpár + vasút) utazás feltételeinek javítását.

➤ **Költségbecslés és ütemezés**

A tervezett fejlesztések főbb költségelei és azok nagyságrendi becslése: A költségterv a jelenlegi (2025-ös) árak figyelembevételével készült, és csak tájékoztató jellegű, a pontos összegek a részletes tervezés és közbeszerzés során alakulnak ki. Mivel a vasútállomás felújítása MÁV Személyszállítási Zrt. beruházásként valósul meg, a jelentős tételeket (felüljáró, lift, mozgólépcsők, utastájékoztató) várhatóan a MÁV Személyszállítási Zrt. finanszírozza állami vagy EU forrásokból gazdasági együttműködés keretében Tata városával, míg a város költségvetését főleg a kerékpártároló és kapcsolódó városi területrendezés terheli. Fontos, hogy a beruházásra a város és a MÁV Személyszállítási Zrt. közösen pályázzon elérhető forrásokra.

- Lift és mozgólépcsők

A felüljáró egy lifttel és két mozgólépcsővel együtt becslésünk szerint 500–600 millió Ft nagyságrendű beruházás. Ebből az egy darab 11 m magas felvonó önmagában kb. 250–300 millió Ft lehet (a Tatabányán épült 3 lift ~1,0 milliárd Ft költsége alapján). A két mozgólépcső és a hozzájuk tartozó fedett szerkezet további kb. 150–200 millió Ft. A felüljáró acélszerkezetének, lépcsőinek kiépítése, alapozással és vágányok feletti munkákkal együtt kb. 100 millió Ft körüli tétel.

- Fedett kerékpártároló 20 férőhellyel

A kerékpártároló beruházása viszonylag kis tétel a fentiekkel összehasonlítva. Becsült költsége 6–10 millió Ft között van. Ebben benne foglaltatik a fémszerkezetű tető és tartóoszlopok (~3 millió Ft), 20 db minőségi kerékpártámasz vagy dokkolóállomás (~1–2 millió Ft), a térfigyelő kamera és világítás (~1 millió Ft), valamint az okoszáras rendszer kiépítése (hardver + szoftver integráció, ~2–3 millió Ft). Példaként: Budapesten egy hasonló kapacitású nyitott kerékpártámaszos tároló létesítését ~1–2 millió Ft-ból is megoldották, de a mi tervünk a plusz biztonsági és fedett megoldások miatt magasabb összeggel számol. Üzemeltetési költség: A rendszer fenntartása minimális (főként a világítás és kamerák áramfogyasztása, illetve az app háttérének díja), éves szinten néhány százezer forintból biztosítható.

- Egyéb kapcsolódó költségek

Területrendezés, útburkolás a tároló és állomás környezetében (~5 millió Ft), projekt-előkészítés (tervezés, engedélyezés) költségei (~20 millió Ft), tartalékkeret váratlan kiadásokra (~10% a beruházási értékekre). Fontos kiemelni, hogy a tervezési fázisban a városnak együtt kell működnie a MÁV Személyszállítási Zrt. tervezőivel.

Összesítve, a teljes projekt várható költsége nagyságrendileg 600–700 millió forint, amelyből a legnagyobb tétel az akadálymentes felüljáró (lift + mozgólépcsők) kiépítése. Ez jelentős összeg, de reális és szükséges befektetés Tata számára. A projekt finanszírozására több lehetőség is adódik: MÁV Személyszállítási Zrt. saját forrás (Tatabányán például a MÁV Személyszállítási Zrt. saját költségén valósította meg a liftépítést), központi költségvetési támogatás, valamint EU-s pályázati források bevonása. A városnak elsősorban a kerékpártároló és a közvetlen környezet rendbetételének költségeit kell állnia, ami a teljes összeg töredéke.

Ütemezés: A projekt megvalósítása a tervezést és engedélyeztetést követően kb. **1,5–2 év** alatt lehetséges. Ideális esetben:

1. *2026 első fele* – Részletes tervek elkészítése, engedélyek beszerzése, finanszírozás biztosítása (pályázatok, megállapodások a MÁV Személyszállítási Zrt-vel).
2. *2026 második fele* – Közbeszerzési eljárások lefolytatása kivitelező(k) kiválasztására.
3. *2027* – Kivitelezés: felüljáró/lift/mozgólépcsők telepítése, kerékpártároló építése. A munkálatok idejére ütemezett vágányzárakkal vagy ideiglenes peronmegoldásokkal biztosítani kell az állomás működését.
4. *2028. eleje* – Projektzárás, műszaki átadás-átvétel, új létesítmények üzembe helyezése.

A megvalósítás során folyamatosan figyelünk a kritikai észrevételekre és kockázatokra, a költségek alakulására (szükség esetén műszaki tartalom-optimalizáció), az üzemeltetési igényekre (pl. mozgólépcsők és liftek karbantartása), valamint arra, hogy a város érdekei megfelelően érvényesüljenek a MÁV Személyszállítási Zrt-vel kötött megállapodásokban. Összességében a javasolt fejlesztések jelentős mértékben javítják Tata közlekedési infrastruktúráját és megfelelnek mind a lakossági igényeknek, mind a korábban megfogalmazott kritikáknak.

3. TAVASZ UTCAI PARKOLÁS

Tata Város Településrendezési Terve tartalmazza az Újhegyben a **Tavaszi utcáról nyíló, a vasútállomás megközelítését biztosító út kialakításának lehetőségét**. Ezen a közlekedési területen **parkoló is** kiépíthető, valamint kerékpártároló is elhelyezhető. A meglévő gólyahídon keresztül a vasútállomás megközelíthető.

Ez a megoldás lehetőséget teremtene arra, hogy a teljes Újhegyi városrész és Szomód, valamint Agostyán felől érkezők közvetlenül, a vasúton történő áthaladás nélkül elérjék a vasútállomást. A terület nagyságrendileg 50 db gépjármű elhelyezésére szolgálhat. Így a vasútállomás két oldalán egyenletesebben történne a meglévő parkolási igény kielégítése. A terület teljes egészében önkormányzati terület, 2026. évben egy tanulmányterv, engedélyezési terv elkészítésével, a költségek meghatározásával és azok aktuális költségvetési évben történő biztosításával tudunk előrelépni. 2027. évben akár kivitelezésre is sor kerülhet.

IV.4.3. Új út – Mikovényi utca „kis” körforgalom

Előtérbe került az Új út – Bajcsy-Zsilinszky utca – Bezerédi utca – Mikovényi utca csomópontban körforgalmú csomópont létesítése.

A csomópont jelenlegi kialakítása közlekedésbiztonsági szempontból nem ideális, a Mikovényi utca – Bajcsy-Zsilinszky utca csomóponti ágak egymáshoz képest eltolva találhatók, valamint a fő irány az Új út – Mikovényi út. A beláthatósági problémák miatt az Új úton és a Bezerédi utcában is „ÁLLJ! Elsőbbség adás kötelező!” közúti jelzőtáblák szabályozzák az elsőbbségi viszonyokat. A jelenlegi állapotot a csomópont átépítése nélkül, csak forgalomtechnikai beavatkozással nem lehet biztonságosabbá tenni.

Elkészítettük az engedélyezési és kivitelezési tervet, az engedélyezés megtörtént.

A csomópont teljes átépítésével járó közepes nagyságú körforgalom kialakítását a csomópont területét érintő elektromos oszlop akadályozza, illetve pénzügyi tekintetben ellehetetleníti. Ennek megfelelően a tervező a legkisebb beavatkozással járó körforgalmú csomópont kialakítását tervezte meg az önkormányzattal és a közlekedési hatósággal történő egyeztetést követően.

A körforgalmú csomópont középszigete piskóta alakú, a burkolat szélesítése csak a Bajcsy-Zsilinszky utca két sávját érinti. A tervezés során foglalkoztunk a csomópont-hoz tartozó csapadékvíz elvezetéssel, a közvilágítás korszerűsítésével és zöldfelületi terv készítésével. Az útépitési tervek alapján az átépítésre kerülő csomópont mind a négy ágán a beavatkozási terület határát mintegy 20-20 m-rel meghosszabbítva a környező önkormányzati tulajdonú területen a zöldfelületek is kialakításra kerülnek úgy, hogy a csomópont és a gyalogos átkelőhelyek jó láthatósága biztosított legyen.

IV.4.4. Mikovényi utca – Fényes-fasor átkötés (híd az Által-éren)

Fejlesztési elképzeléseink között szerepel egy új híd építése az Által-éren, mely a Berta malom közelében a Jázmin utca tengelyében készülne, a meglévő Szőnyeggyári szigeti híd folytatásában, átkötve a Fényes fasorra.

A Mikovényi utca - közúti híd - új Által-ér híd – Fényes fasor nyomvonalon az ún. Szőnyeggyári szigeten való áthaladást és az átkötés Fényes fasori megoldását igazoló közlekedési helyszínrajz, valamint a magassági vonalvezetést tisztázó hossz-szelvény készült a jelenlegi már kiépült híd tervezése során, mely igazolta a megvalósíthatóságot.

Az új híd fogja megoldani a Mikovényi utca és a Fényes fasor összekötését, mely fontos szerkezeti eleme lesz a helyi közúti közlekedésnek.

A híd közúti híd lesz, ezért teljes értékű (2 x 1 sávós, súlykorlátozás nélküli) hídként kerül kiépítésre. Mivel a gyalogos és kerékpáros közlekedést a mellette megmaradó régi híd fogja biztosítani, ezért ezen a hídon gyalogos és kerékpáros közlekedéssel, vagy azok közlekedési elemeivel nem számolunk.

IV.4.5. Komáromi út elkerülő tatai szakasza

Az ÉKM megbízásából a Roden-Főmterv Konzorcium végzi a „Komárom város (Komárom keleti elkerülő) – Tata-M1 térség gazdaságfejlesztéséhez kapcsolódó közúti infrastruktúra fejlesztések előkészítése, tanulmányterv, közúti biztonsági hatásvizsgálat (KBHV), valamint az előzetes vizsgálati dokumentáció (EVD) elkészítése és környezetvédelmi határozat megszerzése” tárgyú tervezési munkát.

Tatát a következő módon érinti a tervezés: Az elkerülő út kiinduló pontja a Környei út - Győri út körforgalmi csomópontja, a Győri út megerősítésre kerül. A Kocsi út csomópontjában egy körforgalom kerül kiépítésre. A folytatásban egy 2 x 1 sávós 90 km/h tervezési sebességű közutat terveznek a 8139. sz. közútig (Komáromi út Mocsa felé). A tervezett és a meglévő főutak csomópontjában körforgalom épül. A Tata nyugati elkerülőút így csatlakozik a 8139. sz. közúthoz, mely Komáromig 2 x 1 sávban teljes felújításra kerül magassági vonalvezetés- és ívkorrekcióval.

V. GAZDASÁGI KITEKINTÉS A 2025-2029. ÉVEK GAZDASÁGI PROGRAMJÁRA

Az új gazdasági programot meghatározza az előző ciklust záró év pénzügyi helyzete, mert ezzel kezdődik a 2025. év, illetve az új gazdasági ciklus. Az európai uniós pályázatok önerejére **2017-ben felvett hosszú lejáratú hitelből** az önkormányzatnak a **2025. év elején 33.981.042 Ft** (utolsó részlet), a **2019-ben**, majd **2022-ben** felvett, összesen 543.250.460 Ft összegű hitelből még **155.443.023 Ft** tartozása volt (utolsó részlet 2026. január). A **lízingszerződés** nyitó értéke 2025. január 1-jén **4.932.659 Ft** volt, a hitel 2029-ben jár le. A **folyószámlahitelt** a 2024. év végén nem tudtuk visszafizetni, a főszámlán maradt felvett hitelt át kellett minősíteni hosszú lejáratú hitellé, ami **712.442.090 Ft** volt. Tehát a **2025. évi hitelek nyitó állománya 906.798.814 Ft** lett. Bár a hitelállományból két hosszú lejáratú hitel megszűnik, nehéz megtervezni, hogy az év végi, áthúzódó, mindig a következő évet terhelő folyószámlahitelünket mikorra tudjuk véglegesen visszafizetni. Takarékos gazdálkodással, a saját erős beruházások, felújítások minimálisra szorításával, illetve ingatlanértékesítésekkel – legkésőbb – a ciklus végére.

A politikai és a gazdasági körülmények elég bizonytalanok, ezért pénzügyileg tervezni öt évre nagyon nehéz.

V.1. Saját bevételek

Ha megnézzük a 2025. évi költségvetésben a **2029-ig** tervezett **adóbevételeket**, akkor azt látjuk, hogy óvatos becsléssel erre az öt évre **18.324.000.000 Ft**-ot várunk, ami csak 20,19 %-kal haladja meg az előző öt év adóbevételét, bár ez a várható növekedés megegyezik az inflációs várakozásokkal.

Ha figyelembe vesszük, hogy az **állami támogatásnál** a fajlagos mutatók közül 2016-ban egyelőre csak a hivatal működésére (bér) adott összeg nő, ugyanakkor a legtöbb támogatást lakosságszám alapján kapjuk (Tata lakossága évről évre csökken), akkor a ciklus idején nem várható túl magas növekedés.

Bár a **szolidaritási hozzájárulás** a kiadások között szerepel, összege a helyi iparüzési adó, azaz a legfontosabb bevételi forrásunk bevételeitől függ, mondhatjuk, hogy abból vonják el. Amennyiben hasonló ütemben nő, mint az előző években, a ciklus éveiben az éves befizetés átlaga elérheti az **évi 1.000.000 E Ft**-ot.

A helyi iparüzési adó bevételeitől függ az is, hogy a **Versenyképes Járások Programhoz** hozzá kell-e járulnunk. Fizetési kötelezettség akkor merül fel, ha az **iparüzési adó** bevétele – a szolidaritási hozzájárulás előző évhez képest történő emelkedésével csökkentve – több, mint az előző évben. Ebben az esetben ezt a **többletet** kell befizetni. A 2025. évben várhatóan nem lesz fizetési kötelezettségünk, de 2026-ban már lehet, így ez is a bevételeinket csökkentheti.

Saját bevételből kell finanszírozni a **működési kiadásokat**. Az előző hat év tendenciáját látva várható, hogy a működési kiadások **összege** és a teljes kiadáson belüli **résaránya** tovább fog **nőni**, ezért a **felhalmozásra** önerőből egyre kevesebbet fordíthatunk.

Többletbevételre csak az **adóbefizetésekből** számíthatunk. Az inflációs előrejelzések szerint a **ciklus alatt 10-12 %-kal** lehetne **emelni** az építmény- és a teleakadó mértékét, illetve évente a törvényi maximumban meghatározni az idegenforgalmi adót. Az adómértékek megváltoztatásánál azt is érdemes megfontolni, hogy az építményadót m²-enként, sávosan különböző mértékben emeljük. A többletbevétel érdekében folytatni kell az új adóalanyokat eredményező **ellenőrzéseket**.

V.2. Pályázati bevételek

A pénzügyi, gazdasági helyzetet vizsgálva az látszik, hogy olyan **beruházásokat**, fejlesztéseket kell **tervezni**, amikhez **nyertes pályázat** útján (EU-s, kormányzati) szerezhethetünk forrást. Törekedni kell arra, hogy a pályázatokat **önerő nélkül** valósítsuk meg, mert **2016-2026-ig** a pályázati támogatási összegekhez hozzátett **önerő** (hitelekkel és azok kamatával együtt) **900.154.930 Ft** volt. Ezt az összeget – mondhatni – a működési kiadásokból előlegeztük meg, ezért sem tudtuk az elmúlt két esztendőben év végén visszafizetni a folyószámlahitelt. Természetesen beruházási hitelt kormányengedéllyel fel tudnánk venni, de azokkal a kamatfeltételekkel, mint korábban, már nem; 2017-ben változó kamatlábbal (2025: 8,36 %), 2019-ben fix 1,55 %-kal, 2022-ben fix 7,45 %-kal.

Fontos lenne olyan pályázatokat elnyerni, vagy olyan beruházásba **befektetni**, ami nemcsak hamar megtérül, hanem hasznot is hoz; nem a kiadásunk nő a fenntartás miatt, hanem **bevételt generál**.

V.3. Magánérős beruházások

Az Önkormányzat a város gazdasági fejlődésének keretrendszerét tudja biztosítani és befolyásolni. A gazdasági környezet vonzóvá tétele elengedhetetlen, hisz komoly verseny van a települések között az adóbevételek alapját jelentő iparüzési bevételek növelése érdekében.

Tata országos összehasonlításban jól teljesít az iparüzési adóbevételek egy főre jutó mértékében, de sajátosan ez a szűkebb környezetünkben gyenge pozíciónak számít. Komárom-Esztergom vármegye erősen iparosodott térsége olyan ipari parkok létrejöttét biztosította (Tatabánya, Oroszlány, Komárom, Bábolna, Esztergom), amelyek mellett nehéz a tatai iparfejlesztési helyzet. Láthatóan olyan indirekt eszközökkel lehet növelni a város versenyképességét, amelyek élhetőségében, életminőségében adnak többletet, így „rásegítve” a direkt gazdaságfejlesztésre. Ezért nagyon fontos az oktatási-nevelési és szociális ellátó intézményrendszer teljessége, az épített és teremtetett környezet védelme és folyamatos fejlesztése, a lakhatási és az infrastrukturális körülmények magas szintű biztosítása.

Ezek biztosítása és fejlesztése érdekében az Önkormányzat a rendeletalkotásai és egyéb döntései keretében tud beavatkozni, koordinálni. Az egyik legfontosabb eszköz a Helyi Építési Szabályzat adta lehetőségek folyamatos monitoringja, a tervezett magánérős beruházások feltételrendszereinek segítése, a fejlesztések és a város érdekeinek az összehangolása.

Ilyen együttműködés segíti a Déli Ipari Park területi bővítését, új befektetők (pl.: CERES) letelepedését. Hasonlóan tudja a város segíteni a jelentős idegenforgalmi beruházásokat, új szálláshelyek létrejöttét.

A közelmúlt döntései segítik a Malom és Kacsa, a Platán Tata és a Gottwald Hotel bővítéseit. Az ilyen típusú beruházások nem az adóbevételekben jelentenek nagy többletet, hanem a város foglalkoztatási és életminőségét erősítik, segítik a városimázs folyamatos javítását, magas szinten tartását.

A város vonzerejének növelése kiemelten fontos a munkaerő biztosításához is, a változó munkaerőpiaci igényekhez igazodáshoz.

V.3.1. A Tatai Ipari Park

Tata déli iparterületén 1999-ben kezdődtek meg a munkálatok. Az iparterület fejlesztését 2001-2004 között a Tatai Ipari és Logisztikai Park Kft. látta el. Abban az időben még egy cég sem települt le, viszont 4 cég költözött át ide, illetve 24 vállalkozás érdeklődött. Az infrastrukturális fejlesztésre 2004-ben alakult meg a Barina Kft. A Gedia Kft. gyárának megépítésére a földmunkák 2007-ben kezdődtek. A következő évben megtörtént a MOL vezeték kiváltása, 2009-ben pedig a RING építése (1,7 ha). Az Ipari Park cím 2009-ben bővült, addigra már 67 cég működött a területen. További 281 érdeklődő vállalkozást tartottak számon, de a 2008. év végén kezdődött világgazdasági válság miatt a befektetők elmaradtak. A fejlesztések kapcsán 2017-ben kiépült egy 20 kV-os kábel, majd 2018-ban a városi ágon az árokburkolat.

Jelenleg az ipari park területe 130,0 ha, amiből 51,4 ha lett beépítve. A letelepült cégek száma továbbra is 67, az itt dolgozók száma 1.788 fő. A 2023. évi adatok alapján az együttes árbevétel 97.800.000 E Ft volt, aminek az 52,04 %-át tette ki az export. A beruházás összértéke elérte a 147.400.000 E Ft-ot.

A Barina Kft. kiépített 2.681 fm ivóvíz- és 3.715 fm szennyvízvezeték, 2.943 fm zárt csapadékcatornát. A burkolt árok, patak hossza 1.632 fm, a 7,00 m széles út 30.756 m²-en fekszik. Ezekre a közművekre a Kft. 4.280.000 E Ft-ot fordított. Tervezik a bővítést: 1.050 fm ivóvíz- és 950 fm szennyvízvezeték, 1.150 fm zárt csapadékcatorna, 1.070 fm árok burkolása, 1.150 fm 7,00 m széles út kiépítése; mindezek 1.370.000 E Ft értékben. A 2023. évi szabályozási terv szerint a bővítés 35,0 ha-t érint, a teljes terület pedig 165,0 ha.

Az elmúlt évben új befektető jelent meg az ipari parkban, a Ceres élelmiszergyártó. A beruházás értéke 25.000.000 E Ft, magas hozzáadott értékű munkára a foglalkoztatottak száma 120 fő lesz. A Ceres által megvásárolt telken a közművek kiépítésének költsége 142.000 E Ft + ÁFA.

A Ceres területe 7,2 ha, az eladott, de még nem termelő terület 37,8 ha, az ipari park fejlesztésének I. üteméből a még szabad terület 12,5 ha, a fejlesztésre váró II. ütem területe 35,0 ha, összesen 92,5 ha, ami adóbevételt jelentene az önkormányzatnak.

A Barina Kft. a további fejlesztés mielőbbi megvalósítása érdekében kölcsönös előnyökön alapuló, új, hosszú távú megállapodást kíván kötni az önkormányzattal. Ennek keretében éves rendszerességű hozzájárulást kérne az önkormányzattól az ipari park fejlesztéséhez.

Ha a 2025-2029. gazdasági program keretében a fejlesztéseket kell meghatározni, akkor érdemes megfontolni további **beruházást a Tatai Ipari Parkban**. A döntéshez fontos megvizsgálni, hogy a Tatai Ipari Park milyen **bevételeket generált az önkormányzat számára** az elmúlt öt évben.

Adóbevételek a Tatai Ipari Parkból 2020-2024.

17. táblázat

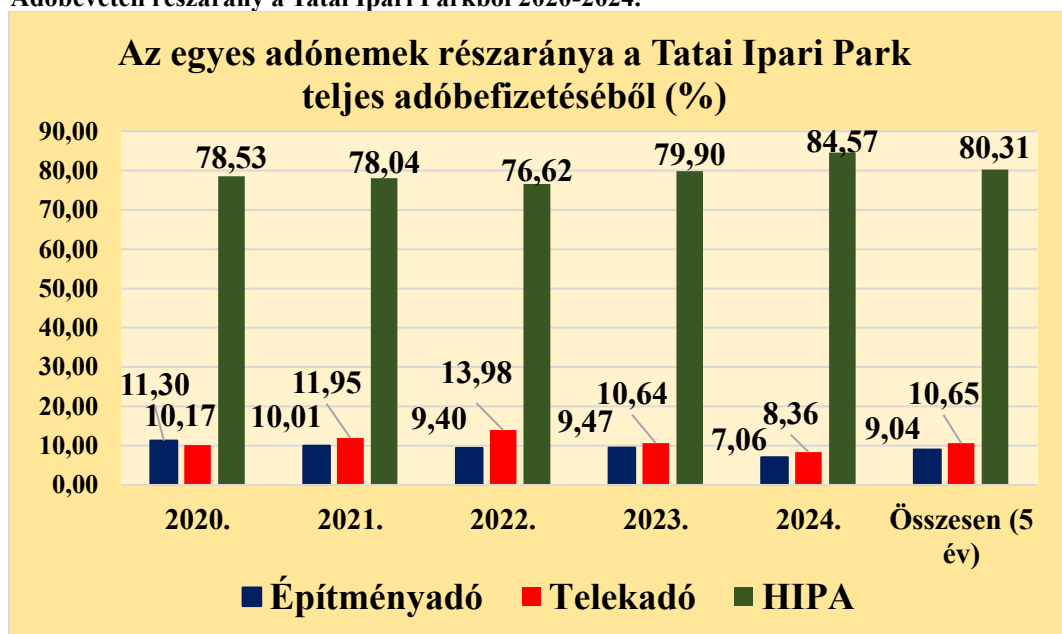
A Tatai Ipari Parkból származó adóbevételek (Ft)						
	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	Összesen (5 év)
Építményadó	35 963 172	36 160 481	38 353 900	51 813 541	51 630 470	213 921 564
Telekadó	32 359 996	43 157 458	57 036 028	58 191 969	61 165 633	251 911 084
HIPA	249 829 985	281 831 664	312 632 656	437 167 845	618 419 221	1 899 881 371
Összesen	318 153 153	361 149 603	408 022 584	547 173 355	731 215 324	2 365 714 019

Forrás: az ASP adószakrendszer

A fenti táblázat számai azt bizonyítják, hogy az önkormányzat adóbevétele az ipari parkból jelentős volt, **öt év** alatt megközelítette a **2.500.000 E Ft**-ot. Az egyes adónemek részarány viszont eltérő.

23. ábra

Adóbevételi részarány a Tatai Ipari Parkból 2020-2024.

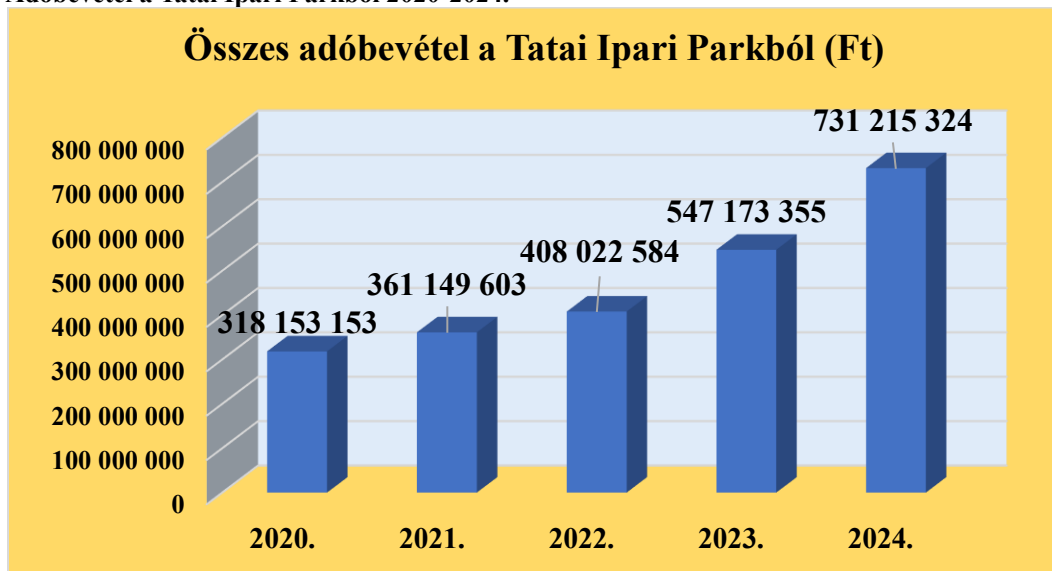

Forrás: az ASP adószakrendszer adataiból készítve

Az **építményadó** és a **telekadó** bevételi részaránya fej fej mellett mozgott az öt év alatt, az öt év átlagában sincs nagy eltérés; építményadó 9,04 %, telekadó 10,65 %. A kettő együtt az utolsó évben és átlagosan sem érte el a **20 %-ot**. Értelemszerűen az **iparüzési adó** részaránya ennek több, mint 4-szerese lett (**2024-ben 84,57 %**, átlagosan 80,31 %), ami a HIPÁ-nak még az **önkormányzati részarányát** (2024-ben 77,40 %, átlagosan 77,03 %) is **meghaladta**.

Az alábbi ábra mutatja az ipari park teljes adóbefizetését, illetve jól látszik a befizetés emelkedése is.

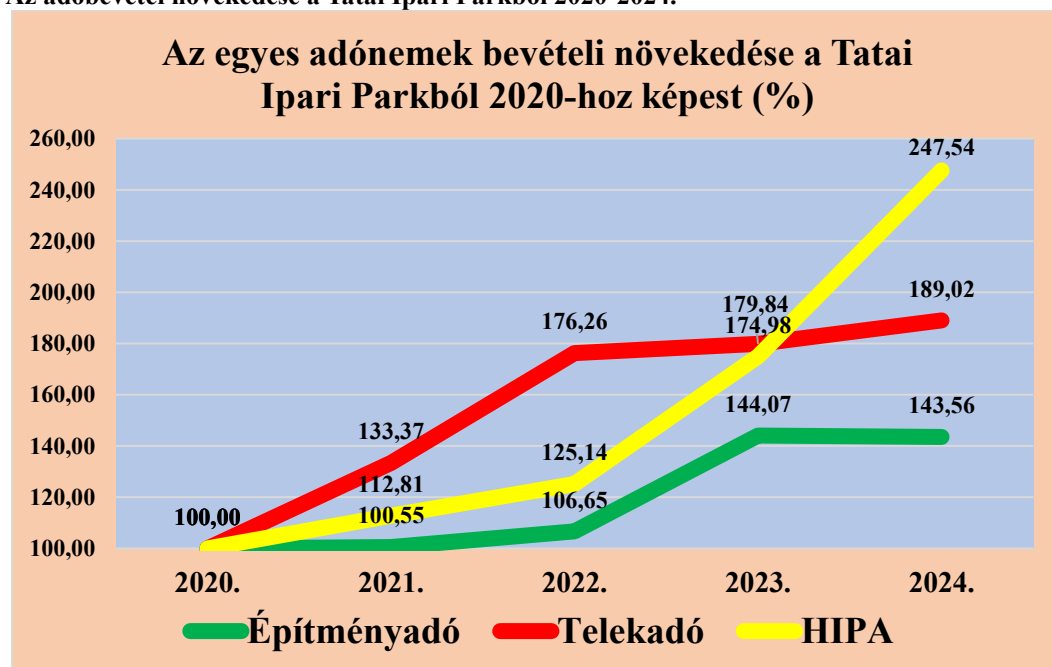
Adóbevétel a Tatai Ipari Parkból 2020-2024.

Forrás: az ASP adószakrendszer adataiból készítve

A teljes ipari parki adóbefizetés növekedése 2020-ról 2024-re 229,83 % lett, de az adóbefizetés növekedési ütemét érdemes megvizsgálni adónemenként is.

Az adóbevétel növekedése a Tatai Ipari Parkból 2020-2024.

Forrás: az ASP adószakrendszer adataiból készítve

Az ábrán jól látszik, hogy 2023-ban még azonos szinten állt a telekadó és a helyi iparüzési adó befizetésének növekedése, de 2024-re az iparüzési adó kiugróan megemelkedett. A diagramból az is kiolvasható, hogy az ipari parkban a beruházó vállalkozások a telkek megvásárlása után azonnal megkezdik az építkezéseket, majd annak befejeztével beindul a gyártás, ami már iparüzési

adóbevételt eredményez az önkormányzat számára. Ennek az adónemnek a növekedése azért is fontos a város számára, mert 2021 óta ez teszi ki a teljes adóbevétel több mint háromnegyedét (2021-2024 között átlagosan 78,18 %).

A növekedés önmagában is látványos, de érdemes megvizsgálni, hogy a Tatai Ipari Parkból származó bevételek milyen részarányt képviselnek az önkormányzat azonos adónemű bevételeihez képest.

A Tatai Ipari Park és Tata Város egyes adóbevételei 2020-2024.

18. táblázat

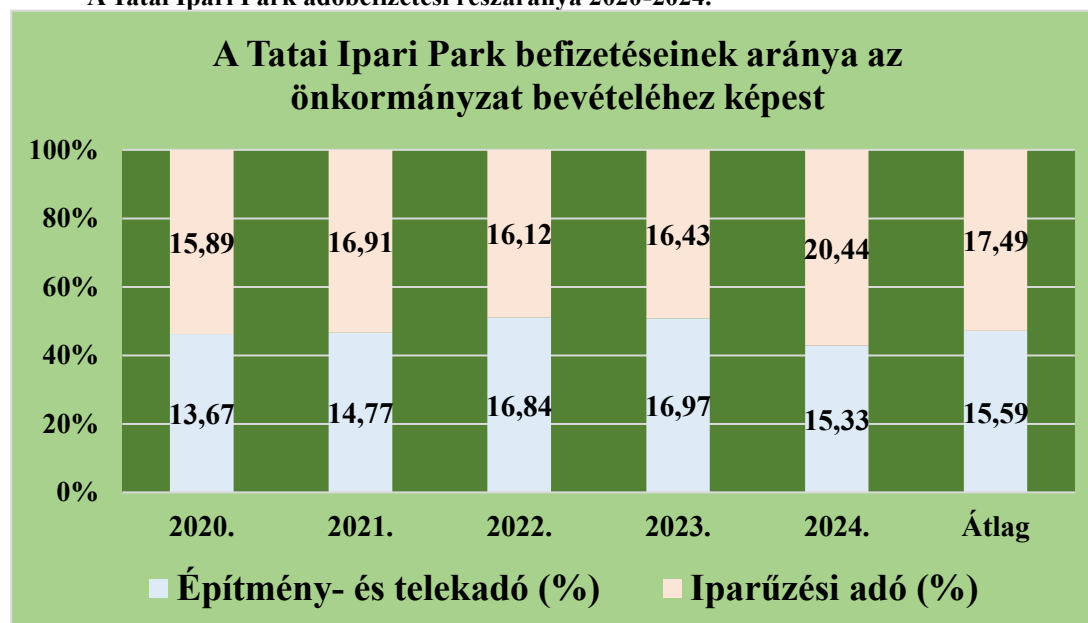
A Tatai Ipari Park és Tata Város adóbevételei						
	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	Összesen
Építményadó						
Déli Ipari Park (E Ft)	35 963	36 160	38 354	51 814	51 630	213 921
Önkormányzat (E Ft)	359 759	368 522	412 350	439 556	497 740	2 077 927
DIP részarány (%)	10,00	9,81	9,30	11,79	10,37	10,29
Telekadó						
Déli Ipari Park	32 360	43 157	57 036	58 192	61 166	251 911
Önkormányzat (E Ft)	140 043	168 511	154 173	208 691	238 132	909 550
DIP részarány (%)	23,11	25,61	36,99	27,88	25,69	27,70

Forrás: az ASP adószakrendszer

Az önkormányzat bevételeihez képest a Tatai Ipari Park telekadó befizetésének aránya az öt év alatt az építményadó befizetési részarányának a 2,3-4,0-szeresét tette ki. Az alábbi ábra azt szemlélteti, hogy az építmény- és telekadó befizetésének együttes részaránya és az iparüzési adó befizetésének részaránya a Tatai Ipari Parkban hogyan alakult az önkormányzat ugyanazon adónemű bevételeihez képest.

26. ábra

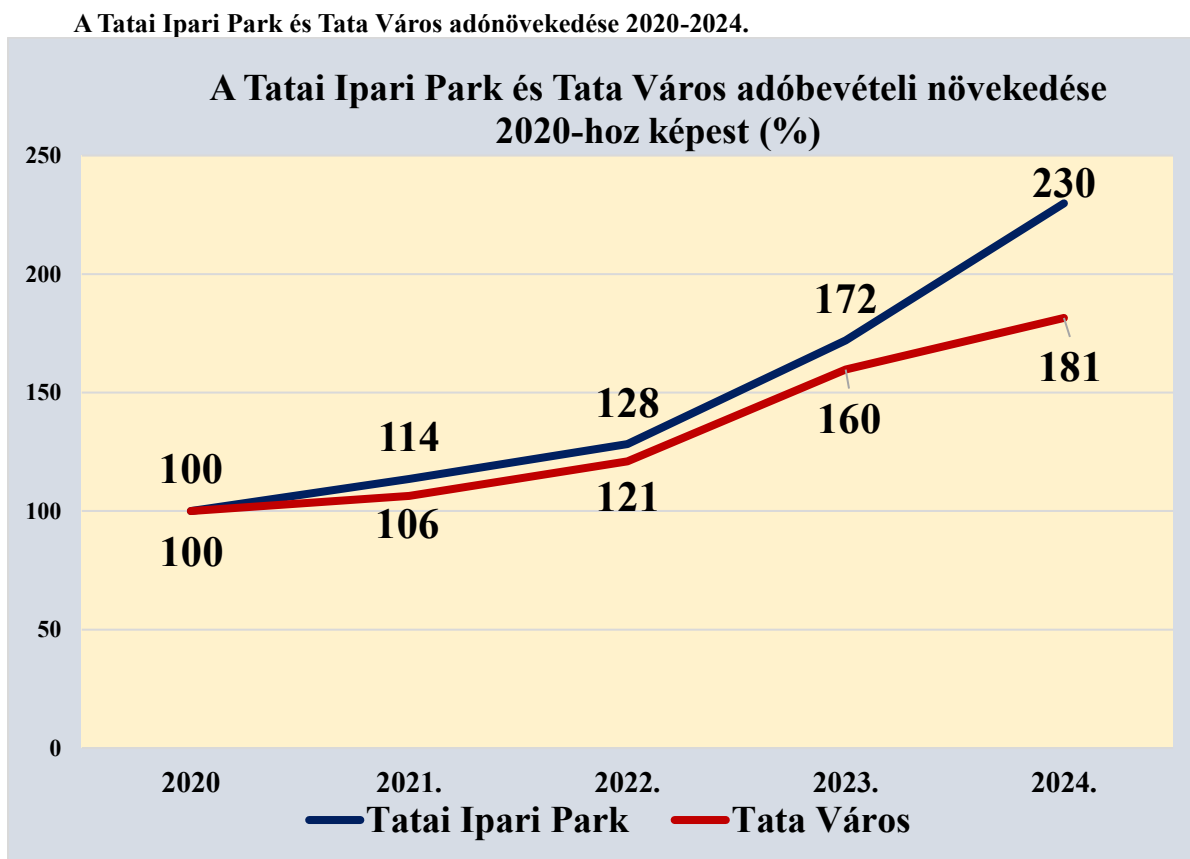
A Tatai Ipari Park adóbefizetési részaránya 2020-2024.

Forrás: az ASP adószakrendszer adataiból készítve

Ha az önkormányzati bevételhez képest a Tatai Ipari Park építmény- és a telekadó befizetéseit együtt vizsgáljuk, akkor megállapíthatjuk, hogy 2022-2023-ban az építmény- és telekadó befizetéseinek együttes részaránya meghaladta a HIPA befizetésének részesedését. A többi évben és az öt év átlagában viszont ez az arány fordított volt; 2024-ben a HIPA részaránya már 33,37 %-kal előzte meg a másik két adónem együttes arányát. A három adónemet együtt vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a Tatai Ipari Park részesedése az önkormányzat bevételéhez képest 2020-ról 2024-re jelentősen emelkedett (15,35 %-ról 19,44 %-ra), ami az ipari park fejlődését, jelentőségét, fontosságát fejezi ki. Ezt igazolja az alábbi ábra is.

27. ábra

Forrás: az ASP adószakrendszer adataiból készítve

Ez az ábra egyértelműen igazolja, hogy a Tatai Ipari Parkba érdemes befektetni, mert az innen származó önkormányzati adóbevétel gyorsabban nő, mint az önkormányzat azonos adónemű bevételei. Ha a 2020. évet vesszük bázisnak (100 %), akkor a növekedés különbsége 2021-ről 2024-re már 49 % lett a Tatai Ipari Park javára, ami 4 év alatt hatalmas előrelépést mutatott.

VI. A MEGVALÓSÍTÁS ÚTJA, A KÖLTSÉGVETÉSI HÁTTÉR MEGTEREMTÉSE

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény és az államháztartási törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően Tata Város Önkormányzata a 2024-2029. évekre vonatkozó gazdasági programjában alapvető szempont, hogy minden évben a rendelkezésre álló források alapján a fontossági sorrend figyelembevételével határozzuk meg a feladatokat.

Az önkormányzati kötelező feladatok ellátása mindig prioritást élvez. A nem kötelező, önként vállalt feladatokat a költségvetési tervezéseket megelőzően át kell tekinteni.

A gazdasági programban meghatározottak szerint a városfejlesztési feladatok túlnyomó részét EU-s forrásokból kívánjuk megvalósítani, de pályázunk kormányzati erőforrásokra is. Először befejezzük az eddig elnyert pályázati beruházásokat a meglévő EU-s, kormányzati és önerős forrásokból.

A másik pénzügyi forráslehetőség a város adóbevételeinek terhére történő fejlesztés finanszírozás. Ezen célkitűzés elérése érdekében a helyi adópolitika a költségvetési politika szerves részeként járul hozzá az önkormányzat bevételeihez, gazdasági egyensúlyának, pénzügyi stabilitásának megőrzéséhez, a beruházások megvalósításához, a települési támogatások biztosításához.

Tata Város Önkormányzat Képviselő-testülete a vállalkozások gazdasági erejének, a lakosság teherbíró képességének, a jövedelmi viszonyok alakulásának figyelembevételével állapítja meg a helyi adók mértékeit, valamint a helyi adókra vonatkozó adómentességeket és kedvezményeket.

A 2024-2029 közötti időszakban az adóbevétel növelése érdekében a fő célkitűzés továbbra is az adózói kör bővítése, az igazságos és arányos teherviselés megvalósítása. Ezt segíti elő az adóellenőrzések számának növelése, valamint a végrehajtás hatékonyságának fokozása.

A megfogalmazott feladatok megvalósítása érdekében a költségvetési gazdálkodást érintően fontos célkitűzéseink vannak.

- Az éves költségvetéseknek biztosítaniuk kell az önkormányzat gazdálkodásának egyensúlyát, a szigorúan takarékos gazdálkodást, a pénzügyi stabilitást.
- Az előre nem tervezhető feladatok forrásaként működési és felhalmozási tartalékot ajánlatos képezni az éves költségvetésekben.
- A fejlesztések előkészítésével egyidőben kell a felmerülő működtetési költségek előteremtéséről is gondoskodni.
- Új, nem kötelező feladatok csak a források rendelkezésre állása esetén vállalhatók.
- Minél szélesebb körben élni kell az új pályázatok adta forráskiegészítő lehetőségekkel, valamint az elnyert pályázati támogatások hatékony felhasználását biztosítani szükséges.

Önkormányzatunk, amennyiben szükséges, átgondoltan és megalapozottan, a Kormány engedélyével vesz igénybe külső forrást a fejlesztési feladatokhoz.

A ciklusra szóló gazdasági program megvalósítása az egész város fejlődése szempontjából minden tatainak érdeke, a felnövekvő generációk jövőjének, lehetőségeinek biztosítását és a tatai családok életminőségének javítását szolgálja.

Tartalomjegyzék

I. BEVEZETŐ	1
I.1. Jogszabályi háttér	1
I.2. Magyary-tervek	2
II. HELYZETELEMZÉS	4
II.1. Demográfiai helyzet.....	4
II.1.1. A település társadalmi bázisa	4
II.1.2. A Tatai Járás munkaerőpiaci helyzete.....	7
II.2. Tata város intézményrendszere	8
II.2.1. Bölcsődei ellátás.....	8
II.2.2. Köznevelési feladatok ellátása	9
II.3. Pályázatok a számok tükrében	14
III. A GAZDÁLKODÁS ALAKULÁSA 2019 ÉS 2024 KÖZÖTT	17
III.1. A költségvetés bevételei	17
III.1.1. Az állami támogatás és az adóbevétel.....	17
III.1.2. Egyéb bevételek	20
III.2. A költségvetés kiadásai	20
III.2.1. Működési kiadások	22
III.2.2. Felhalmozási kiadások	23
III.3. A helyi adózás	24
III.3.1. Helyi iparűzési adó	26
III.3.2. Építményadó	27
III.3.3. Telekadó.....	28
III.3.4. Idegenforgalmi adó	29
III.3.5. Késedelmi pótlék és adóbírság.....	30
III.3.6. Adófizetési könnyítések.....	30
III.3.7. Adóvégrehajtás	30
III.3.8. Adóellenőrzés	32
IV. FOLYAMATBAN LÉVŐ/TERVEZETT TOP PLUSZ ÉS EGYÉB PÁLYÁZATOK..	35
IV.1. Illeszkedés	35
IV.2. Projektek.....	35
IV.2.1. TOP_PLUSZ-1.1.3-21-KO2-2022-00002	
Aktív és interaktív turisztikai fejlesztések a Dunától a Bakonyaljáig.....	35

IV.2.2. TOP_PLUSZ-1.2.1-21-KO1-2022-00069	
Tata város csapadékvíz elvezetésének fejlesztése III. ütem.....	36
IV.2.3. TOP_PLUSZ-1.2.1-21-KO1-2022-00070	
Tata város csapadékvíz elvezetésének fejlesztése II. ütem.....	36
IV.2.4. TOP_PLUSZ-3.1.3-23-KO1-2024-00001	
Humán fejlesztések Tatán	37
IV.2.5. TOP_PLUSZ-3.3.1-21-KO1-2022-00012	
A Tatai Kertvárosi Óvoda fejlesztése	38
IV.2.6. TOP_PLUSZ-3.3.2-21-KO1-2022-00002	
Az egészségügyi alapellátás fejlesztése Tatán	38
IV.2.7. TOP_PLUSZ-6.1.4-23-KO2-2024-00003	
A „leg”-ek tavának ökoturisztikai fejlesztése Tatán	39
IV.2.8. HUSK -2302/2.4/130 – Helyi örökség megőrzése	
Esterházy örökség – a történelem megőrzése a jövő nemzedékei számára	39
IV.2.9. 1747/2020.(XI.11.) Kormányhatározat	
Magyary Zoltán Művelődési Központ felújítása, átalakítása előkészítése	40
IV.2.10. KEHOP_PlusZ-2.2.1-25 számú, „Zöld-kék infrastruktúra fejlesztések településeken”	
Lakóterületen lévő meglévő árok és forrásvíz elvezető rendszer (Kismosó patak, Kosréti vízfolyás, Fényes forrásvidék, Lo Presti forrás) komplex rehabilitációja.....	41
IV.2.11. LIFE pályázat.....	41
IV.2.12. Kerékpárút fejlesztések Tatán.....	42
IV.2.13. HUSK/2401/02/2.4/030— SPIRIT OF DANUBE	
A tatai Fényes forrásvidék elavult szálláshelyeinek rehabilitációja	44
IV.3. Versenyképes Járások Program.....	45
IV.3.1. Tevékenységek	46
IV.4. Közlekedésfejlesztési program.....	48
IV.4.1. A jelenlegi önkormányzati ciklus kiemelt közlekedési infrastrukturális céljai	48
IV.4.2. Intermodális csomópont, vasútállomás akadálymentesítése, valamint a vasútállomás Újhegy felőli megközelítése (Tavaszi utca).....	50
IV.4.3. Új út – Mikovényi utca „kis” körforgalom.....	55
V. GAZDASÁGI KITEKINTÉS A 2025-2029. ÉVEK GAZDASÁGI PROGRAMJÁRA ...	57
V.1. Saját bevételek	57
V.2. Pályázati bevételek	58
V.3. Magánérős beruházások.....	58
V.3.1. A Tatai Ipari Park.....	59
VI. A MEGVALÓSÍTÁS ÚTJA, A KÖLTSÉGVETÉSI HÁTTÉR MEGTEREMTÉSE ...	64